

CSENDŐRSÉGI LAPOK

SZERKESZTI: MOHÁCSY LAJOS SZÁZADOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal BUDAPEST, I. KER., BÖSZÖRMÉNYI-ÚT 21	Megjelenik minden hó 1-én és 15-én	Előfizetési ára: Egész évre 12 pengő, félévre 6 pengő	Telefon: 501-90.	Postatakarékpénztári csekkszám: 25.342
--	--	---	---------------------	--

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,

Hiszek egy isteni örök igazságban,

Hiszek Magyarország feltámadásában.

Amen.

A sarkadi „dárídó“.

A Magyarság c. napilap február 16-i számában Izsáky Margit riportot írt a sarkadi nyomorúságról; az inség mélységeinek a festéséhez nemcsak az adatok és az írásművészet sötét színskáláját használta fel, hanem odaállított bennünket csendőröket is a háttérbe olyasvalaminek, aminek kontraszt a magyar fogalommal nem helyettesíthető neve. Valami ríktó, kiabáló háttér és ellentét kellett a cikkhez, hogy ennek az ellentétnek az árnyából még élesebben és megrendítőbben domborodjék ki a sötéten komor kép: a sarkadi inség. Mielőtt tehát megírná, hogy a sarkadi nép a nyomor milyen mélységeiben tántorog, kontrasztot adó aláfestésnek beszámol arról, hogy Sarkadon csendőrnapot ülnék... szép szál legényekkel kocintgat a község notabilitása... szónokol valaki... muzsika... jókedvű dalolás... dárídó... csendőrnapi...

Tisztában vagyunk azzal a csábító erővel, ahogyan az ilyen kínálkozó kontraszt az író tollát húzza-vonzza, mint mágnes az acélt, de gondos tollforgatónál az önfegyelem mértéktartóvá teszi ezt a vonzást. Azzal is tisztában vagyunk, hogy ezek a mind gyakoribb nyomor-riportok tiszteletreméltó szándékkal íródnak és bizonyára megvan az a hasznos memento-hatásuk a társadalom nagyobb-kenyerű rétegeire, hogy az ilyen sötét képek hatása alatt szívesebben, gyakrabban és bőkezűbben mozdul meg bennük a segítőszándék. Eszünk ágában sincs vitára szállni a cikkíróval, van-e nyomor Sarkadon, vagy nincs, hiszen mi magunk ezt a legjobban tudjuk, mert nemcsak meglátogatjuk és nem tanulmányutakon ismerjük meg az elemi csapásoktól porig sujtott csonkamagyar nép nyomorát, hanem a népből és a néppel telik az egész életünk. Csak igen-igen nagy távolságról, a nagyváros messzi távlatából kiránduló embernek lehet rólunk aféle nézete, hogy a nép küzdelmes életében mi csak a paragrafusok és a szurony hordozói vagyunk s a hatalom fényében dárídózva, a nép szenvedéseivel semmi emberi közösségünk nincsen. Ha csak kellemetlen és bosszantó volna ez a félreismerés, szótlanul térnénk napirendre fölötte, mert amint a sajtóban nem vadászuk az elismeréseket, éppen úgy álljuk és bírjuk a kisebb-nagyobb elírásokat, most azonban szót kell emelnünk valami ellen, ami nincs rendjén s ami már komolyan belevághat az

ország olyan létérdekébe, ami fölötte áll minden másnak s aminek a neve: közbiztonság.

Az említett napilapot eddig úgy ismertük, hogy a nemzeti újjáépítés nagy munkájának a szolgáltatásban áll s nincs kétségünk az iránt, hogy ezt az irányzatát a sarkadi csendőr-dárídós riportja után is tartani fogja. Azt viszont senki ujságírónak nem kell magyarázni, hogy minél több a gond s minél nagyobb a nemzet szegénysége, annál féltettebb alapja a nemzeti fennmaradásnak a közbiztonság. Gazdag időkben eltengődnének gyengébb csendőrséggel is, de a mostani időkben az elbukástól szilárd közbiztonság, tehát tökéletes csendőrség nélkül senki sem menti meg ezt a nemzetet, akármi-féle csodaszerral próbálná is valaki. Nemzeti irányzatú ujságnak nem kell bizonyítani, hogy a tömegnek a csendőrséggel való szembehangelését semmi-féle magyar érdek nem kívánja, gondosan meg kell tehát nézni a dolgokat, mielőtt erre a kényes területre lép az ujságíró. Éppen ezért új, szokatlan és veszélyes hang az, amit most a nemzeti irányzatú sajtó egyik tényezője szólaltatott meg, kiélezett és a valósággal ellenkező háttérrel állítva a népnemző mögé a „csendőőr-dárídót”. Hova jutunk, ha már az erőteljesen nemzeti érzésű sajtó is elveszti az egyetemes magyar szemérmét és a népnemzőnek az antipólusát csendőrruhába öltözteti? Kizárt dolog, hogy a Magyarság mögött álló irányzatnak ez legyen a célja, de hát akkor miért, hogyan ugrott ki belőle ez a csendőr-dárídós riport? Rejtély.

Ami aztán a dolog tárgyi részét illeti, a cikkíró nem ismeri az okát, célját és jelentőségét a csendőrnapi. Igaz, csakugyan van nekünk egy napunk minden évben s ezt a napot a harctéren, a forradalmakban elesett hőseink kegyeletének szenteljük elsősorban. Megteszi ezt akarmelyik középiskola, alkalmi társadalmi egyesülés, régi ezredek emlékező-örizgető maradéka, megteszi mindenki, engedjék meg, hogy mi is megtegyük. Olyan kis magunkba-szálló háziünnepünk nekünk ez a nap, amikor néhány barátságos szóra a fehérszaltal is megterítjük magunk és azok számára, akikkel az év többi napját nehéz munkában és felelősségben töltjük együtt. Ezt tettük Sarkadon is. Higyje el a Magyarság, hasznos és nemes célja és tartalma van ennek a napnak, nem önmagunkat és az életkorban, hivatásban komoly, tiszteletreméltó notabiliásokat dárídóztatjuk meg ilyenkor, hanem az ország javára ápolgatjuk a testületi szellemünket. Sok-sok ujságban olvastunk az idén is erről a napról meleg sorokat, amit nem kívántunk és nem kívánunk senkitől, de azt legalább megköveteljük, hogy ezt a szerény és kegyeletes ünnepünket dárídózó duhajkodásnak senki ne tüntesse fel a közvélemény előtt.

Házitolvajok leleplezése.

Írta: vitéz RIDEGH RAJMOND őrnagy.

Bankok, pénztárak, sőt vagyonosabb magánemberek ma már a legmodernebb és tökéletesnek mondható biztonsági berendezésekkel biztosíthatják értékeiket kívülről jövő támadások ellen. Az ilyen biztonsági berendezések alkalmazása nem technikai, hanem csupán pénzkérdés. A technika emberei a legcsodásabb berendezéseket eszelték ki, a korszerű pénztárszekrénytől kezdve a nagybankok bevehetetlennek mondható, a technika minden vívmányával felszerelt, gázzal, láthatatlan fény-sugárhálózattal, jelzőberendezésekkel, páncélfalakkal biztosított földalatti pénztárhelyiségéig. Ezek tekintetében valóságos csodamű az Amerikai Egyesült Államoknak az a Kentucky államában, Fort Knox-nak nevezett földalatti erőde, amelyben mintegy 9 milliárd dollár értékű (több mint 40.000 millió pengő) aranykincsét biztonságba helyezni szándékozik. Az arany-erőd, melynek építésére 1 millió dollárt irányoztak elő, a magas és mély építkezés keveréke. A földalatti rész pénztárhelyiségei úgyszólván a levegőben lebegnek, amennyiben betonoszlopokon nyugszanak s így köröskörül üres tér van, ami megakadályozza a földalatti csatornafúrással, tehát láthatatlan módon való megközelítését. A több rétegből álló, rendkívül vastag falak olyan kemény fémből készültek, mely a robbantásnak is ellenáll, a rétegek légmentesen elzárt köze a legerősebb hatású mérges és robbantó gázkeverékkel van megtöltve s így ha sikerülne is a betörőknek a falat megfúrniok, a bezárt gázok a levegő oxigénjével való egyesülésekor robbanást idéznek elő, mely a betolakodókat szétvetné. A biztonsági berendezést kiegészíti egy magasfeszültségű dróthálózat, mely az egész épületet körülveszi, továbbá rejtett jelzőkészülékek rendszere, valamint olyan berende-

zés, amely idegen közeledésekor a világitást kikapcsolja. Bátoran állítható, hogy az ilyen erőd háború esetén még idegen állambeli, esetleg légierőkkel intézett támadásoknak is ellenállna.

Kisebb üzemek többnyire nem engedhetnek meg maguknak költségesebb védőberendezéseket, mivel ezek költségei nem állanak arányban a megóvandó kisebb értékekkel. Kisebb üzemek, áruházak, raktárak, kereskedők, magánháztartások idővel mégis érzékeny károkat szenvednek az olyan sorozatos kisebb lopások miatt, amelyeket belső tolvajok követnek el. A tulajdonos többnyire védtelen az ilyen ravasz házi szarkákkal szemben, mivel az ismeretlen tettes ott lappang a családtagok, a cselédség, az alkalmazottak között s mivel a házitolvaj szabad mozgása révén teljesen ismerős a helyi viszonyokkal és szokásokkal, megfigyeltetése is többnyire eredménytelen marad vagy legalább is időt és energiát rabló tevékenység. Mégis léteznek egészen egyszerű és olcsó védekező és leleplező eljárások, csapdák, amelyek alkalmazása a csodával határos gyorsasággal vezethet az ismeretlen házitolvaj leleplezésére.

A legegyszerűbb csapda abból áll, hogy tiszta fehér papírlapot vagy fényes síma felületű tárgyakat helyezünk az értékeket (anyagok, bélyegek, pénz stb.) tartalmazó tartályra. Ilyen tárgyak lehetnek síma fém-, üveg- vagy porcellántárgyak, pl. üveglap, szobrocscsa, parfümös üveg, váza stb., amelyek tehát gyanút nem keltenek. Ezeket úgy helyezzük el a tartályon, vagy a tartályban, hogy a tettesnek útjában legyenek, ezeket meg kell fognia, amikor a tartály körül tevékenykedik. Ezzel a tettes öntudatlanul visszahagyja ujjnyomatait, amelyek előhívása révén a tekintetbe jövő személyek közül csalahatatlan biztonsággal ki lehet válogatni a tettest. Nem kell azt hinni, hogy az ujjnyomatok összehasonlítása, illetve azonosítása nagyobb daktiloszkópiái szaktudást igényel. Ezt a munkát minden csendőr maga is elvégez-

Asszony a harctéren.

Írta: BEÖTHY KÁLMÁN százados.

Legjobban úgy tudom érthetővé tenni a különös harctéri helyzetet, amelyben voltunk, ha megkérem olvasóimat, hogy rajzoljanak le nagy nyomtatott „v” betűt s annak bal szárán, a tetején képzeljék az olasz állást, a jobb szár tetején meg a mienket. Középen, ahol a két szár találkozik, egy völgy volt, a Fella-patak völgye. A valóságban egymástól légvonalban három kilométer is volt a távolság a két rajvonál között, a völgyben pedig nem volt semmi megszállás. Érthető, hogy az ottani erők helyzete kétségbeesett és lehetetlen lett volna. Magára hagyott volt tehát a völgy, benne, egymástól nem messze, csupán három üres, a lakók által a háború kitörésekor elhagyott falu. A házakat és egyéb épületeket egyformán mindkét fél tüzésége megkímélte. Legalább is addig, míg én ott voltam, a küzdelmek első idejében.

Gyakori felderítő járőrökkel nyugtalanítottuk az olaszokat, azok azonban sosem viszonozták a látogatásainkat. Gondolhattuk, hogy nem mernek, de mert más szakaszokon meg gyakran jöttek, más magyarázatát kerestük elmaradásuknak. Sokáig hiába. Mikor azután járőreink egymás után kapták a váratlan támadásokat bevonulásaik közben és e támadások mindig — el kell ismerni — az olaszokra nézve igen kedvező terepen és eredménnyel történtek, megesküdtünk volna, hogy kém vagy kémek garázdálkodnak a környéken. Egyesek a rajvonalaink előtt, a sziklás, szakadékos oldalakról fényjelet vélték felcsillanni esténként és éjjel, valahányszor

járőrünk volt kint. Mások, ha nappal volt kint járőr, az arcvonalunk mögött fekvő egyik községből vélték jelet látni, miket — elgondolás szerint — az egyik kiemelkedő hegycsúcs tetején tudott figyelő fogott volna fel és továbbított. Mikor azután kísérletek történtek ezek kézrekerítésére, nem találtak semmit és senkit. Bizonytalanságban maradtunk továbbra is és járőreink sosem jöttek haza veszteség nélkül.

Szeptember végén történt, hogy Rákosi hadapródjelölt-őrmeester járőréből csak egy sebesült honvéd tért vissza állásunkba azzal, hogy a járőr többi tagja azóta utazik a „nagy káder” felé, azaz: fogságba kerültek. A hadapród úr súlyosan megsebesült.

Az embereim csikorgatták a fogukat.

Egy hét mulva, délután hívat századparancsnokom. Parancsot kapok, hogy a tőlünk nyugatra levő egyik csoport támadását oldalból biztosítandó, ma éjjel az olasz állások előtt „tüntetni” kell. Nyolevan emberrel megyek, akiket magam válasszak ki. A feladatomban öt csoportra oszolva színleges támadást csinálni az olasz vonalak ellen, hogy figyelmüket elvonjam a másik komoly támadástól.

Zászlós voltam, tehát fiatal, bizakodó s e parancs után büszke.

Embereimmel éjjel után érkeztem a kiindulási helyre, az egyik faluba. Szemetelt az eső. A csoportokat az elhagyott házak kapualjaiban helyeztem el, természetesen megfelelő biztosítás mellett. Én is egy „száraz” kapuba húzódtam, magamhoz rendeltm a csoportparancsnoko-

heti, ha az ujjnyomatfajtákat és a sajtóságokat ismeri s ha nagyítólecséje van. Az azonosítás céljaira legegyszerűbb a talált gyanús ujjnyomot argentrótporral előhívni és ezt hasonlítjuk össze az összes tekintetbe jövő személyek ujjlenyomataival. Utóbbiakat úgy kapjuk a legegyszerűbben, hogy az illető személy ujjjaival végigsimítatunk a haján, arcán, hogy annak zsiradék az ujjak végeire tapadjon, utána az ujjakat tiszta fehér papírra lenyomatjuk és e lenyomatokat indigóporral való behintéssel színessé tesszük. (Vigyázat azonban az előhívott ujjnyomok kitisztítása tekintetében! Csak az argentrótporral előhívott ujjnyomot szabad tündérhajecsettel, laza vattával kitisztítani, míg az indigóval előhívottakat nem, mert összemázolnók a fodorszálok közeit.)

Az ujjnyom és ujjnyomat összehasonlításakor az első kiválasztás és megkülönböztetés a fajták alapján történik. Mivel azonban gyakran csak csonka helyszíni ujjnyom áll rendelkezésünkre, melynek alapján a fajta nem különböztethető meg más hasonló fajtától (pl. az örvény középtömlős, a hurok tornyosív ís lehet), mivel továbbá a gyakorlatban az ujjnyomok 60%-a hurokfajta, ezért a tulajdonképpeni kiválasztás nem a fajták alapján, hanem továbbmenőleg egyes fajtákon belül a sajátosságok (delta, horog, sziget, villa stb.) alapján történik. Csak ritka esetben lesz ez összehasonlító anyagunk olyan kicsi, hogy fényképeszeti úton való nagyítása válik szükségessé.

A kissé körülményes — de egyáltalán nem boszorkányos — daktiloszkópiai alapon történő leleplezésen kívül más módszerekkel is lehet az értékeinket megdézsmáló háziszarkák vagy a dolgaink között kotorászó kíváncsiskodók személyét megállapítani. Ez a leleplezés szinte láthatatlan porok segítségével történik, amelyeket észrevétlenül és vékony rétegben elhintünk a kérdéses felületeken s ha most már a tettes megérinti a tárgyat, a por ráragadik ujjaira s megfesti azokat. A porok

olyan erősen festenek és olyan erősen tapadnak, hogy hosszú ideig nem távolíthatók el. Ha a léprement tettes mosakodással el akarná tüntetni a ríktó szint, ezzel csak fokozza a bajt, mert a víz hatására a szívós por még erősebben fest s ezzel a tettes csak még inkább összemázolja a kezét, ruházatát, mosdóeszközét, törülközőjét stb.

Nincs az a hektograftinta, mely olyan szívós lenne, mint ezeknek az átkozott poroknak némelyike. Ez persze nem maradhat titokban, különösen, ha a sértett figyelni, hogy kinél jelentkeznek a színes foltok.

A porok különfélék, többnyire minden drogériában, gyógyszerárban, vegyszerkereskedésekben szabadon vásárolhatók s miután olcsók és veszélytelenek is, misem szól gyakorlati alkalmazásuk ellen. A porok közül a következők ajánlhatók:

A *fuchsin* (anilin rubrum) kristályokban szürkés-lila, por alakban piros színű festékanyag. Tulajdonsága, hogy a tettes ujjaira ráragadva, azokat mosdáskor élénk pirosra festi. A fuchsint a legkülönbözőbb értéklopásoknál lehet alkalmazni s különösen a csendőrségi gyakorlatban juthat szerephez folytatólagos takarmánylopások eseteiben.

Ha pénztárakban lévő pénzt fuchsinnal lehelletvékonyan beporozzuk, a por a tettes ujjaira tapad s ilyen módon a tettes — a helyszínen való további működése folyamán — nemcsak jól látható és folival lehúzóható ujjnyomokat hagy vissza, hanem másnap le is leplezhető, mert csak azt kell figyelni, hogy kinek piros az ujjja, illetve ki igyekszik kezét rejtegetni (zsebrakott vagy hátul tartott kezek, kesztyű viselése stb.).

A fuchsin jól felhasználható házitolvajok által elkövetett szén- és falopásoknál is, mert csak be kell porozni vékonyan ezeket a tüzelőanyagokat, ami a tettesnek fel sem tűnik s mikor aztán a szenes kezét megmossa, a szénpor lejön, de a fuchsin nem.

kat és még egyszer megbeszéltük tervemet és munkánkat. A lényeg az előrejutásnál és visszajövetelnél a sakk-táblaszerű elhelyezkedés volt. Ezzel reméltem a bizonyosra vett olasz járőrök fölé kerekedni és végre boszszút állani rajtuk. Meg voltam győződve, hogy tökéletesen sikerül úgy a mi munkánk, mint a szomszéd csoport támadása. Embereim arca a villanylámpám fényében hasonló gondolatokról tanuskodott.

Derengett. A csoportok indultak. Egymásután, azaz az időkülönbséggel, ami a terep miatt a tervemhez szükséges volt. Én az utolsóval megyek mintegy tartalék-ként s innen láthatom is, a bokros, fás területen a történéseket és a szükséghez képest tudok intézkedni. Míg a csoportok kióvakodtak a falu néma házai közül, én egyik küldönccel a kapualjban vártam. Mi volt a helyzet? Borult ég, neszező eső, egy-egy láb zaja a távozók felől, előttem, a falu házai felett látni lehetett a mi rajvonulunk mély sötétbe vesző s az égtől alig elütő vonalát, mögöttem, szinte oly messze, az olasz vonal lapult csendben, de annak még körvonalait sem lehetett látni. Kód volt rajta, nagy, szürke bunda. Messze délről tompa, szabályos időközű hangok: a tenger mellékén folyt a tűzérési párbaj. Ha nem lettem volna katona, azt hittem volna: alszik a világ. Nem aludt pedig.

Az olasz vonal felől riasztó kúvikiáltások verődtek le időnkint a faluba, a derengő hajnalban. Voltak, akik azt mondták, hogy ez is az olaszok jeladása. Ébresztő a bóbiskolóknak és parancs az ébrenlevő örkökhöz. A halálmadár hangja. Riasztó volt. El tudatban állottam és hall-

gattam e hangokat és már-már kiléptem a kapu alól az esőbe, hogy kimegyek a faluszélre, mert idegesítő nem látni semmit, csak sejteni. Könnyen lehet tényleg, hogy valamelyik csoportom mozgását már észrevették, hiszen nem csoda: az erdős oldal, a szakadékos terep ezernyi jó figyelőhelyet biztosít. Így akartam tenni, mondom, mikor a kapu alatti csendben egy olasz szót hallottam gyengén ugyan, de tisztán. A falból, mely mellett támaszkodtam, jött a hang. A nagy csendben annyira meglepő volt ez, hogy arrafelé kaptam a fejemet. A szájam nyitva maradt. Egy pillanat múlva ismét hallottam ezt a szót: Ita. (Igen!) Felkattant a zseblámpám.

A küldöncre néztem: annak arcán mindent elmondó csodálkozás. Tehát nem a képzelet vagy idegeim játszanak velem, hanem a valóság áll előttem. Csak még nem tudom, hol keressem? A falban? Bent, a falon belül kell lenni a hang forrásának. A revolveremhez nyultam.

Az épület földszintjén minden ablak törött, bizonyos, hogy ott nem lehet senki. Az emeletre kell menni.

A széles, kikoptatott falépcsőn nesz nélkül mentünk fel. Csodálatos érzés volt, most nem akarom annak leírásával az időt rabolni. Csak annyit legyen szabad elmondani, hogy ha elgondolkozva haladok fel ma, húsz év után is bármely lépcsőn, ennek a pár percnél páratlanul izgalmas hangulata ma is elfog. Mert a hallott szó annyit már is elmondott, hogy e házban valahol ellenség van. Talán éppen az anyai jó emberünket elvesztő kém!

Az emeletre érve, folyosóra jutottam. Nyitott és vaskorlással kerített folyosó volt. Tőlem két oldalt ne-

Folytatólagos takarmánylopások ismeretlen tettese is leleplezhető a fuchsinnal. Ha ugyanis a fuchsinnal kevert lopott takarmányt a tettes etetésre elkészíti, folyadékkal keveri, piros elszíneződés mutatkozik. Ha pedig szárazon eteti meg a jószággal az ilyen takarmányt, nem lehetetlen, hogy a trágya fog piros elszíneződést mutatni. Állatorvosi vélemény szerint a fuchsin az állatok szervezetére teljesen ártalmatlan.

Ezenkívül bármely más anyagok folytatólagos lopásánál is felhasználható a fuchsin, fontos csak az, hogy száraz anyagok legyenek.

A *pyoktanin coeruleum* zöldes színű, szintén nehezen eltávolítható kékitő festékanyag, ezért a fenti célokra szintén alkalmas. Ez a védett név alatt forgalomba kerülő festékanyag ritkábban kapható a szabad forgalomban.

A *salicilsavas nátron* (natrium salicyl) teljesen veszélytelen por, amelyet konzerváló szervként befőtthöz, gyümölcsfőz, stb.-hez szoktak felhasználni. E pornak az a tulajdonsága, hogy kvarcfénnyel megvilágítva, legparányibb részecskéi is élénk kékés színben világítanak. E tulajdonságánál fogva e por szintén alkalmas arra, hogy árukra, takarmánykészletekre, tárgyakra (levelek, jegyzetek, iratok, tervek) láthatatlan módon elhíntse és így a tolvajt, sikkasztót, kémeket, aki a tárgyat magához vette, illetve azzal foglalatostkodott, leleplezze. Az összes tekintetbe jövő személyeket (családtagokat, személyzetet) csak fel kell szólítani, hogy kezüket tartsák a kvarclámpa alá, mire a tettes keze zöldeskék fényben fluoreszkál. A mikroszkópiusan finom por ugyanis láthatatlanul beékelődött a bőr pórusaiba és barázdáiba és ott minden egyes apró szemcséje, mint apró kék csillagocskák, világít. Előnye e pornak az, hogy láthatatlan marad akkor is, ha vízzel érintkezésbe jut, hátrány ellenben, hogy kvarclámpára van szükség.

A salicilsavas nátron, kevés vízben oldva, láthatatlan írású tinták előállítására is igen alkalmas.

A salicilsavas nátronhoz hasonló hatású por a *Naphtionsavas nátrium*, mely poralakban rozsliszt színű s legprányibb porszemcséi ibolyántúli fényben szintén élénk fehér színben világítanak.

A *Bioktanin* feltűnést nem keltő, sárgásfehér színű por, mely a tettes kezéhez tapadva, a kezeket mosdásakor erősen kékre festi. A festék többszöri mosdás után, még ha szappannal, szódával történik is, megmarad, sőt halványkék elszíneződés még hetek múlva is látható.

Az előző ismertetésekből kitűnik, hogy a titkos porok alkalmazása igen hatásos és olcsó módszer házitolvajok gyors és biztos leleplezésére. De alkalmasak ezenkívül zsarolók leleplezésére is. A zsaroló úgy szokott eljárni, hogy fenyegető levelet intéz kiszemelt áldozatához, amelyben felszólítja, hogy a követelt pénzüsszeget helyezze be bizonyos helyen elásott tartályba (befőttes üveg, fadoboz stb.). Tapasztalat szerint a megjelölt hely megfigyelése többnyire nem vezet eredményre, mert a zsarolónak módjában áll a szóbanforgó helyet ellenőrizni. Ismételten arra veszi útját, mintha dolga arra vinné, így gyanút nem kelt és ez még nem bizonyíték arra, hogy ő a zsaroló. Ha ellenben a gyanús hely megfigyelése helyett a dobozba valamilyen erős hatású titkos port hintünk, utána csak meg kell vizsgálni a tekintetbe jövő személyek kezeit.

Amidőn ezeket a porokat lapunkban ismertettem, azt a figyelemzetést fűzöm hozzá, hogy ha egyes esetekben alkalmazzuk is őket és eredményt is érünk el velük, efeletti örömlünkben ne üssük újra ezeket az eljárásokat. Maradjanak azok a nyomozó titkai, különben úgy járunk velük, mint egyes más nyomozási segéd-eszközökkel, amelyek széles körben ismeretessé váltak s így a bűnözőknek is tudomására jutva, már kevesebb eredményt lehet tőlük várni.

hány ajtó sötétlett. Habozás nélkül jobbra fordultam. Az első ajtó közelében ismét a falhoz nyomtam a fületem. Ez volt a szerencsém, mert e pillanatban egy lövés fénye lobbant a szemembe és a küldőnc elordította magát:

— Jaj! — És mellém zuhant.

Az én revolverem visszafelelt a fény irányába. Találtam, mert rövid, éles sikoly volt a válasz. Női kiáltás!! Egy pillanatra meghökkentem, aztán az ajtóba ugrottam, ahol egy alak támolygott és szemelláthatólag a korlát felé akart ugrani. Átkaptam. Tényleg nő volt. Arcomba vágott, hogy szikrázott a szemem. Éreztem, hogy pisztolyával ütött meg. Tehát a kezét igyekeztem elkapni, ami ellen persze védekezett, de a dühössége miatt kapkodott és éppen a kezeim közé csapta a karját. Abban a pillanatban hátracsavartam, ledobtam a földre és gondolkodás nélkül a hátára térdepeltem. Csoportom emberei ekkorra már felrohantak hozzám. Megkötöttem a nőt.

— Lasciate! (Hagyjátok!) — nyöszörgött. A villanylámpámmal arcába világítottam. Sápadt, szép, szabályos arcú fiatal nő volt. Fekete, tömött hajából szivárgott a vér.

A telefonkészülék a kandallóban volt rejtve. A szobában egyébként kényelem és a rendes napi élet nyomai. Csodáltam, hogy miként lehetett ez, hiszen mi rendszerint eljártunk ebbe a faluba a fedezkeinkhez szükséges ajtók és ablakok harácsolása végett. Csodálatos merészség kellett különösen egy nő részéről ehhez. Tiszteletet érdemlő bátorság.

— Nem tagadja, hogy tudósította őket? — kérdeztem a nőtől.

— Nem! — felelte határozottan. — Ön nem így tett volna? — nézett rám kérdőleg. Nagyon szép szemei voltak.

— Szabadon engedem, ha azonnal értesíti őket, hogy a járőrök visszafordultak!

Tudtam, hogy aki ennyire merész, az nem fogja vállalni ezt, de embereim és a szomszéd csoport támadásának sikere erre a gondolatra ösztönöztek. Persze nem komolyan mondtam ezeket. A nő nem felelt. Egy pillanatig úgy látszott, mintha gondolkozna. Ez is azonban csalódás volt. Mert míg így szemben állottunk egymással, abban a csendes szobában, kívülről egyszerre sűrű puskaropogás hallatszott. A nő felnevetett. Kiderült az arca. Ragyogott a szeme. Kiegyenesedett és mosolygott az arcára tekeredő piros vércsis mellett is. Nevethetett, hiszen járőreim lövik az ő társai.

Különösebb mondanivaló most már nincs is. Az olasz járőrtámadások gyenge eredménnyel jártak. A sakk-táblaszerű csoportosítás meghozta az eredményt, többek között azt is, hogy a csoportommal szemben levő olasz század parancsnokát, aki könnyű sikerre számított, — szintén elfogták dühös és gyönyörűen verekedő embereim. Amit a nő elárulni nem akart ott az emeleten, azt az elfogott tiszt elmondta. Az elég is volt ahhoz, hogy a haditörvényszék kimondja a halálos ítéletet.

...A sortűz előtt a nő, aki nem engedte szemeit bekötni, rám nézett. Ekkor is mosolygott.

...Csodálatos nő volt.

A csendőrnapi megünneplése.

Budapesten az ünnepség pontosan annak a programnak megfelelően zajlott le, amelyet a legutóbbi számunkban ismertettünk. Az istentiszteleteken Hász István dr. tábori püspök, illetve vitéz Bátorkeszi Kiss Sándor tábori esperes mondott gondolatokban gazdag s a csendőrlélekekhez biztos utat találó, a csendőrnapi jelentőségét bölcsen felismerő és méltató beszédet. Istentisztelet után vitéz Dobó István tábornok, a m. kir. csendőrség felügyelőjének helyettese a budapesti tisztikar és legénység jelenlétében megkoszorúzta a Hadimúzeumban elhelyezett emléktáblát, majd az e napra készenálló csendőrtérmet, amelyet a Hadimúzeum nyitott meg emlékeink számára, a következő beszéd kíséretében mutatta be:

A mai csendőrnapi kiemelkedő eseménye számunkra az, hogy emlékeink ezen a napon lépik át a Hadimúzeum küszöbét. Első kötelességemnek tartom ennek a küszöbnek az átlépésekor azt, hogy a m. kir. csendőrség felügyelőjének a megbízásából köszönetet mondjak a m. kir. honvédségnek azért a megtisztelő bajtársiasságért, amellyel a mi szerény emlékeinknek a magyar évezredes hadimultnak ebben a gyönyörű otthonában termet nyitott. Benne van ebben a bajtársias megnyilatkozásban a csendőrség értékének, erejének és tradícióinak a megbecsülése, de benne van az is, hogy a magyar csendőr és magyar katona sorsa, lényege azonos. Benne van ebben a szíves befogadásban az, hogy útjaink célja ugyanaz s ennek a két egybehajló útnak most már az emlékei is közös otthonban találkoznak, az emlékek összekapcsoló erejével is szorosabbra fűzve a magyar katona és magyar csendőr sorsát.

Ez a terem itt ma még nem nevezhető csendőr múzeumnak. Hiszen maga a gondolat, hogy a csendőrség történeti emlékei is megérdemlik az összegyűjtést, egészen újkeletű. Első írott nyoma a m. kir. csendőrség felügyelőjének 1932. december 3-án 430/csf. eln. 1932. szám alatt kiadott rendelete. Ez a rendelet szögezte le első ízben, hogy a bűnügyi múzeumon kívül meg kell teremteni a csendőrség történeti múzeumát is. Megállapítja ez a rendelet, hogy a múlt tiszteletben tartása a csendőrségnek mindenkor főjellemben volt annyira, hogy a haladást is mindig össze tudta egyeztetni a tradícióival, amelyekben erkölcsileg gyökeredzik. Kimondja ez a rendelet: lehetetlenség tehát, hogy éppen a múltakat ennyire tisztelő csendőrségnek ne legyen történeti múzeuma és veszni hagyjon mindent, ami őt múltjára emlékezteti. Múzeumunk eredőjének és alapjának tehát ezt a rendeletet kell tekintenünk.

Mikor így a gondolat megszületett és írásban alakot kapott, megtörténtek az alapvető intézkedések ugyancsak az említett felügyelői rendeletben arra vonatkozóan is, hogy a múzeum megteremtéséhez kinek mit kell tennie. Az emlékbizottság, amely addig működését a csendőrség hősi adatainak, emlékeinek a gyűjtésére korlátozta, utasítást kapott, hogy a szombathelyi bűnügyi múzeumból válogassa ki azokat a tárgyakat, amelyek jellegüknek fogva a történeti múzeumba valók. Ugyanakkor a kerületi parancsnokság útján felhívást kapott minden csendőr, a testület minden tagja, hogy ami múzeális tárgya, holmija van, küldje ide. Ezenfelül az emlékbizottság felhatalmazást kapott, hogy a csendőrség multja szempontjából értékes tárgyakat más úton is kutassa fel és szerezzék meg. Tudjuk, hogy költségvetési, államháztartási szempontból az 1932. év

egyike volt a legváltóságosabbaknak, múzeumunk tehát a kincstár támogatására egy fillér erejéig sem számíthatott és még ma sem számíthat. Ott volt azonban az emlékalap, amely megfelelő beosztással és elosztással elegendőnek bizonyult arra is, hogy a hősi emlékek kultusza nem hogy csökkenjen, de az utóbbi években nagyot lendült előre és elegendő volt ez az alap arra is, hogy a múzeális tárgyak beszerzésére is jutott. Óvatosan és takarékosan, de amint látjuk, néhány év arányában mégis eredményesen. Alapjában véve tehát azt, hogy most átléphetjük ezt a küszöböt s ebben a teremben most már szilárd alapját és keretét látjuk történeti múzeumunknak, vitéz Szinay tábornok úrnak köszönhetjük, akiben a gondolat megszületett s aki akaratával, alaki nehézségeken fenn nem akadó intézkedéseivel a csendőr múzeum alapját megvetette. Előrenézve az idők távlatába, ma és itt ezt a tényt hálával kell megrögzítenünk és múzeumunk történetében megörökítenünk.

Köszönetet mondunk azután mindazoknak a bajtársaknak, akik az első hívó szóra ideadták emléktárgyaikat. Azokat pedig, akik eddig valami okból még nem kutattak múzeumunk számára régi holmijaik között, most is kérem, mint az emlékbizottság elnöke, hogy ne késlekedjenek, ne hagyják kallódnia a régi tárgyakat, hanem adják át a múzeumnak. Ami egymagában talán értéktelennek látszik, az a múzeum egésze szempontjából nagyon is fontos kiegészítő darab lehet. Ennyi ezer tagból álló testületből tömegesen kell érkezniök a küldeményeknek. Inkább legyen ugyanabból a darabból száz, mint egy sem. Az emlékbizottság majd elrendezi a dolgokat. Újból felkerek tehát minden csendőrt, hogy a hagyományok múzeális ápolásáról se feledkezzenek meg s akkor biztosan elérjük azt a célt, hogy amikor a Hadimúzeum s vele ez a terem is megnyílik a látogatók előtt, a mi termünkön sem fog érdektelenül átfutni a látogató, hanem megkapja a tekintetét és a lelkét ennek a teremnek az egyszerűsége, de ebben az egyszerűségében is sajátos, egyéni ereje, amit ezzel a szóval fejezhetünk ki: csendőr.

Ezután a tisztikar és legénység a csendőrlaktanya udvarára vonult, ahol vitéz Szinai Szinay Béla tábornokot, a m. kir. csendőrség felügyelőjét díszszázad, a tisztikar és a vidékről az ünnepre érkezett legénység csoportja fogadta. Vitéz Sáray Ferenc alezredes, a budapesti csendőr kerület parancsnoka a következő beszédet mondotta a Vértanúk szobra előtt:

Méltóságos Tábornok Úr!

Csendőrök! Bajtársak!

A Kormányzó Úr Ö Főméltósága legmagasabb kegye a m. kir. csendőrséget azzal tüntette ki, hogy a csendőrség felállításáról szóló törvény szentesítésének évfordulóját, február 14-ét, csendőrnappá tette, annak megünneplését elrendelte.

A m. kir. honvédség minden csapattestének, ezredének van ily emléknapija, ezrednapja. Ezen az ezrednapon az elődezed véres és dicsőségteljes csatanapjainak eseményeiről, az ezred harcaiban magukat hősiességben, önfeláldozásban kitüntettekről emlékeznek meg. Az ezrednap teszi közkinccsé az apák hősi magatartását, tetteit, hogy azok feledésbe sohase menjenek, emléküket így tessék halhatatlanná és állítja követendő példánul az utókor elé.



Csendőrnapi Budapest: vitéz Dobó István tábornok, a m. kir. csendőrség felügyelőjének helyettese, megkoszorúzza a Hadimúzeumban elhelyezett emléktáblát.

Nekünk, a m. kir. csendőrségnek, bár 7 csapallestünk van, de csak ezen egy napunk az ünneplésre. Csendőrnapi csak egy lehet, mert a csendőrségnek nincsenek véres csatánapjai, de ezzel szemben békében is állandóan harcban van a törvénysértőkkel és elemekkel.

Ezt a harcot nem tömegek — hanem kis járőrök vívják. Ebben a harcban nincsen szünet, a mi harcunk állandó. Ennek a harcnak szünet nélkül vannak áldozatai. Azt mondják, az ember legdrágább kincse az élet, mert a földön csak egy adatott belőle. Ha elműlik, együtt múltunk vele, voltunk és nem vagyunk. Az ember végzete a halál, mely véget vet örömeinek-bánatnak, boldogságnak-boldogtalanságnak.

Az emberbe a természet az élet- és nem a halál utáni vágyat oltotta be. Elni minél jobban és minél tovább. Borzadva gondol a végre: a halálra. Az élet szépségét, kívánatosságát hirdeti, szolgálja minden.

S mi itt állunk most és a halált ünnepeljük. Nem áll, hogy csak az életnek van szépsége, van a halálnak is — a katona-, a csendőrhálálnak. Elni mindenki tud és akar, de meghalni eszméért, a mások javáért — kevesen.

Földi javakat áldozni nagy és szent célok érdekében sokan tudnak; hírnévért küzdeni, vagyonért dolgozni, felszínre törni sok ember életcélja, de meghalni akkor is, ha tudja, hogy talán csak egy jeltelen sír lesz

mindössze, amit cserébe kap, csak kivételes lelkek, kicsinységükben is nagy emberek sajátja.

Több száz ilyen jeltelen sírt keresnek fel lelki szemünk, melyben bajtársunk pihen. Gondolkodunk, hogy lakója melyik zugát portyázta utoljára az elveszett hazának, lakójának mikor, hol, melyik rögért, kinek a nyugalmaért és biztonságaért kellett meghalnia. Igyekeztünk összeszedni, hogy dicső halottaink emlékéért megmentsük a halhatatlanságnak. Nevüket, haláluk körülményeit emléklap örökíti meg, melyet e napon bajtársaink által font koszorú ékesít fel az örsökön, míg magát sírjukat is felkereshessük, hogy azt díszítse fel a bajtársi kegyelet.

Ötvenöt esztendeje járja csendőrijárőr az ország legelhagyottabb zugát és mindenütt szeretet és tisztelet kíséri lépteiket. Elsőkké avatott minket a nemzet szeretete, lehet-e, szabad-e hát, mikor áldozatot kíván tőlünk, utolsókká legyünk? Nem, nem szabad. S hogy nem is lettünk azokká, azt hirdeti ez a szobor, mely előtt újra összjöttünk.

Amint munkánk eredményeivel nem megyünk hangozó szóval a nyilvánosság elé, úgy ünnepünkkel is magunk között maradunk. Ide jöttünk tanúságot tenni, hogy a mi számunkra nincsen névtelenség, nincs mulandóság. Névtelen csak az, kinek halálával emléke is



Csendőrnapi Budapesten: vitéz Szinai Szinay Béla tábornok, a m. kir. csendőrség felügyelője, elhalad a díszszázad előtt.

elműlik. A mi dicső halottaink — vértanúink — emléke él a bajtársak lelkében, ők halhatatlanok.

Együtt voltunk velük, most is közelükben érezzük magunkat, csak őket előbb érte el a csendőrsors, a csendőrvégzet. A csendőr kétszeresen katona, ő a háború és béke katonája, reá kétszeres halál leselkedik. A csendőri kötelességek teljesítése tartozás a hazával és hivatással szemben; e tartozás letörlesztésének az a foka, melynek az ő példáikban tanúi vagyunk, nekik örök dicsőség, nekünk és a testületnek közös kincsünk és büszkeségünk. Ők teljesítették kötelességüket híven, becsülettel és vitézül mindhalálig.

Az ő emlékükhöz jövünk erőt meríteni, kitartást tanulni, hogy megpróbáltatásokban méltók legyünk hozzájuk.

Igéretet teszünk itt, hogy a rend, biztonság és béke fenntartásában példájukat készek vagyunk követni, az ősi föld visszaszerzésében az elsők között leszünk.

Addig is, míg elhagyott, talán most jeltelen sírjait feldíszíthatjuk, hős bajtársaink emlékére emelt szobor lábához tesszük ezt a koszorút.

Legyen áldott emléketek. Legyen szabad és áldott a föld, mely pihenésre befogadott. Éljen bennünk szellemetek és emléketek. Világítson és éljen az eszme, a csendőr lelki ékessége, amelyért meghaltatok:

a hűség, becsület és vitézség!

A beszédet a díszszázad díszmenete követte a m. kir. csendőrség felügyelője előtt, majd Szütsy Imre ezredes, a belügyminisztérium VI/b. osztályvezetője tiszti és legénységi küldöttség élén megkoszorúzta Fery Oszkár altábornagy emléktábláját és a Farkasréti temetőben egy hősi halált halt bajtársunk sírját.

A tiszti és altiszti étkezdében díszebéd volt, amelyeken a m. kir. csendőrség felügyelője a következő beszédet mondotta:

Magyar Csendőrök! Bajtársak!

Ha a Nagymagyarország-i csendőrség keletkezésének történetét korszakokra bontjuk, azt látjuk: 87 esztendeje annak, hogy 1849 augusztus havában az első cs. kir. magyar csendőrezredet felállították, de rövidesen fel is oszlatták. 60 esztendeje annak, hogy 1876-ban a cs. és kir. csendőrség a m. kir. honvédelmi miniszter alá rendeltetett és az erdélyrészi csendőrség a m. kir. erdélyi csendőrpáncsnokság elnevezést kapta. S 55 esztendeje, hogy az 1881. évi III. törvénycikk alapján a m. kir. csendőrség a jelenlegi adottságában megszerveztetett. A mai évfordulónk eme törvény szentesítésének a napja.

Hatalmas mult sokasodott össze e sarkalatos csendőrdátumok mögött. De tárgyi emlékek is felgyülemlettek, amelyek hivatva vannak megörökíteni és a késő utódoknak regélően átadni, már-már a megsemmisülés örvényébe vesző emlékeinket.

Évről-évre méltóképpen üljük meg február 14-ikét. Ünnepi díszet öltünk. Levett kalappal hódolunk dicső halált halt hőseinknek és dicsfény övezte mártirjainknak. Tisztelettel emlékezünk meg: a régi csendőrség veritokes, de csillogó multjáról. S tesszük mindezt azért, hogy e nap belénk sűrített erőforrásával bizakodva haladhasunk tovább a jövő ismeretlen útján.

Most, a negyedizben megült csendőrnapon, adtuk át rendeltetésének sok utánjárással és aggodalmas gondossággal gyűjtött múzeumunkat. Egy kobzos ezekből a szerény emlékekből is bizonyára végnélküli rigmusokba dicsőiténé a kakastollasok történetét. Mi azonban a rideg térség területén mozogva, rögzítsük le, hogy ez a műzeális különféleség nem egyéb, mint a komisszárius-panduros kor betyárvilágán át megszületett csendőrség elismerésre méltó bizonyítványai. S hirdetni akarják az ország egyetemessége előtt a testületnek eredményekben dúsz és erényekben tisztos, küzdelmes munkáját.

Bajtársak!

Történelmünk megörökítése során nem juthattunk volna el idáig, ha nincs egy férfi, aki átérezve szervezetiünk hagyományainak lüktető erejét, alkalmat nem ad a túltunt mult mind erősebben homályosodó képeinek beke-retezésére.

A Kormányzó Úr Ö Főméltósága véste márványba örök időkre a csendőrnapi gondolatát. Hálátelt magyar szívvel és hűséges csendőrlélekkel köszöntsük Legfőbb Hadurunkat a csendőrnapi alkalmából.

Vitéz Nagybányai HORTHY MIKLÓS, Magyarországi Kormányzója:

Éljen! Éljen! Éljen!

Kisebb arányokban, de a testületünkhöz méltó bensőséggel és katonás csendben ünnepeltek bajtársaink az ország többi csendőrállomásán is. Szombathelyt az istentisztelet után az altiszti társalgóban az őrsparancsnokképző iskola dalárdája elénekelte a Magyar Hízek egyet, majd Toldi Árpád százados az alább egyes részleteiben közölt ünnepi beszédet tartotta:

... Összeseregünk testületünk százados fájának terebélyes koronája alatt, hogy emlékezzünk; hogy összekapcsolódjunk testvéri egyetértésben; összeseregünk, hogy szeretetünknek és állhatatos ragaszkodásunknak kifejezést adjunk, hogy hitvallást tegyünk az ösök mellett és erőt merítsünk példájukból... Nem azért ünnepe-lünk, hogy magunkat dicsérjük!... Az ünneplés azoké, akik már nincsenek itt!... Akiktől azt a mérhetetlen erkölcsi tőkét örököltük, mely a nemzet kitüntető megbecsülését szerezte meg testületünknek. Azoknak szól az ünneplés, akik az önfeláldozó honszeretet, a hű kötelességteljesítés, a becsületesség és tiszta életnek olyan példáját adták hosszú évtizedeken át, hogy a leggazdagabb jutalmat, a legszebb kitüntetést: az egész nemzet háláját érdemelték ki. Ünnepe-ljük azokat és tiszteljük azok előtt, akik érdemeikkel egy új ünnepet iktattak be a magyar kalendáriumba: akik megszerezték nekünk ezt a mai napot, február 14-ét, a magyar csendőrnapi napját!... A mi ünneplésünk felelősség, kötelező adósság lerovása és eszei beszámoló az örökhatyóknak... Átviharzott testületünkön a hazánkat ért minden sorscsapás, rést vágott sorainkban a háború pusztítása, mély sebeket szakított a vörös tévelygés üldöztetése, a hű kötelességteljesítés is sokszor követelt áldozatokat: de mi sem bizonyítja jobban testületünk törhetetlen életerejét, mint az, hogy a forradalmak leveretése után, melyben a csend-

őrség az ösök között vette ki a részét, szinte az első 24 órában már helyükön voltak a csendőrök, helyükön az ösök, helyükön a parancsnokságok és mintegy újjászületve a sok megpróbáltatásban, újult erővel kezdte meg a testület áldásos működését. Azóta valóban újjászületett a csendőrség: megtartva és féltve ápolva az elődök dicső hagyományait, korszerűen alkalmazkodott a megváltozott viszonyokhoz. Bizvást tekinthetünk a jövőbe! Erőink nem apadtak el! Fél százados örökségünk erkölcsi gazdagságával hiven, becsülettel és vitézül törhetünk tovább előre a hazaszeretet, az önfeláldozó kötelességteljesítés és az állhatatos kitartás ragyogó útján az eljövendő nagy magyar Feltámadás felé!...

Az irodai ügyvitel egyszerűsítése, a szolgálati napló és a szolgálati lap.

írta: BIRÓ KÁLMÁN százados.

A csendőrség széttagolt testület. Az ösök közül átlag csak minden 12-ik van abban a helyzetben, hogy szárny, minden 36-ik, hogy osztály és csak minden 108-ik, hogy kerület székhelyén lehessen.

A honvéd, ha valami jelentenivalója, kérése, vagy panasza van, mindezt századkihallgatáson szóbelileg adhatja elő és ha esetleg ott ügyei nem nyerhetnek elinté-zést, úgy a szintén és feltétlenül helyben levő zászlóalj-, illetve a legközelebbi helyben levő ezredkihallgatásra mehet. De a felülről jövő parancsokat is rendszerint szóbelileg kapja a honvéd.

Széttagoltságunknál fogva nálunk mindez keresztül-vihetetlen. Mindehhez azonban hozzájárul még testületünk közbiztonsági hivatása is, melynek folytán az ösök a hatóságoknak és bíróságoknak feljelentést vagy jelentést kell tegyenek. Ez a feljelentés vagy jelentés azonban — tartalmuk természeténél fogva — még akkor sem történhetik szóbelileg, ha a hatóság vagy bíróság esetleg helyben is van, mert hiszen emberileg lehetetlen, hogy valamely bíró pontosan fejben tudja tartani azt a rengeteg feljelentést és jelentést, amit nála tesznek, ha azokat csak szóbelileg tennék meg.

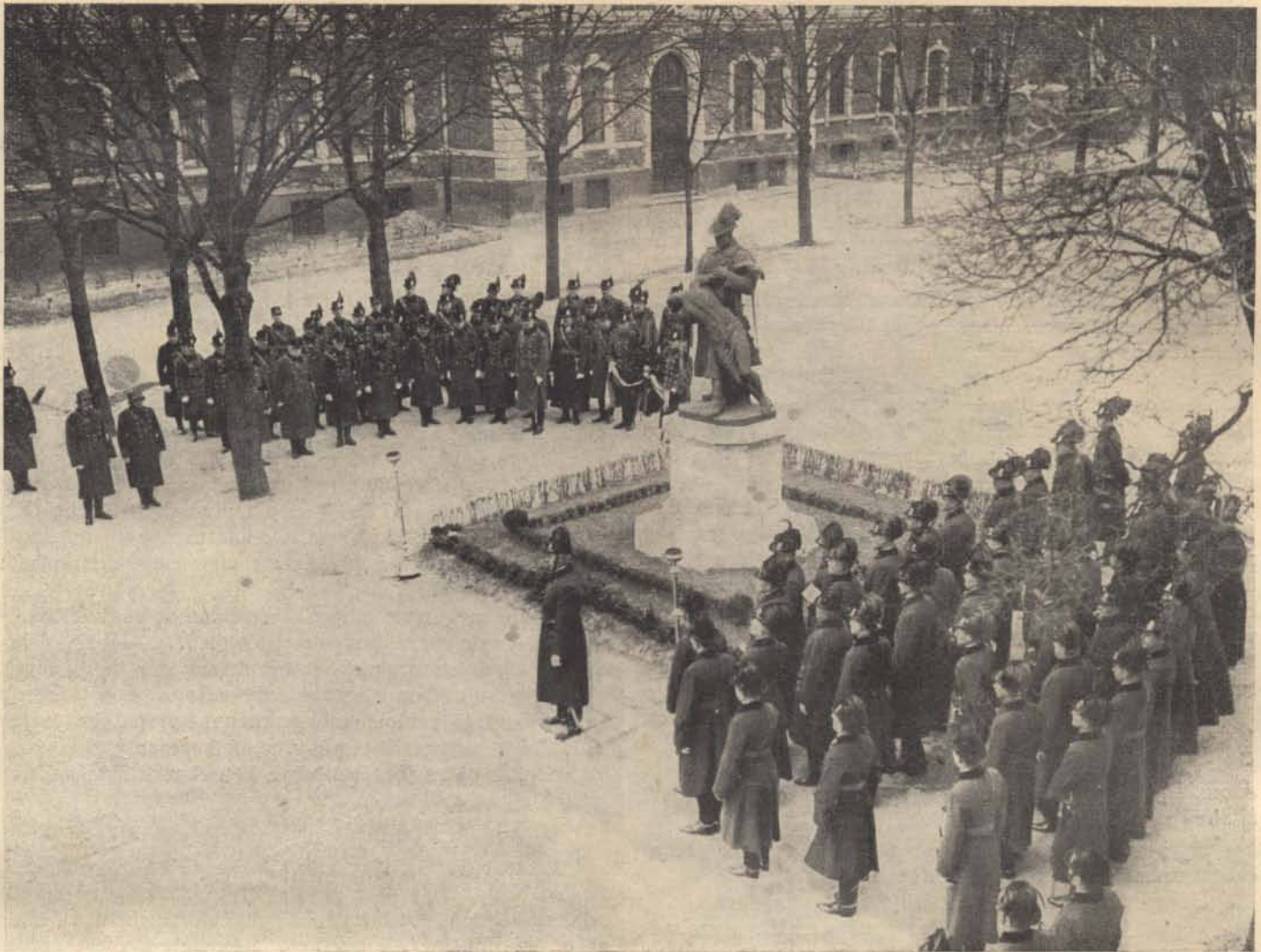
Az ismertett okok tehát nálunk úgy a belső, mint a közbiztonsági ügyek tekintetében elkerülhetetlenül szükségessé teszik az írásbeliséget. Aki tehát azon törné a fejét, miként lehetne nálunk az irodavezetést megszüntetni, az szívárványt kergetne.

Tagadhatatlan azonban, hogy az irodavezetés még egyáltalán nem jelent közbiztonsági szolgálatot, hanem ez csak egyik eszköze annak. Éppen úgy eszköze, mint például a puska, melyet a csendőr magával szolgálatba visz.

Ezt az eszközt: az irodavezetést tehát úgy túlméretezni és úgy túlbecsülni, hogy az a tulajdonképpeni célt: a közbiztonsági szolgálatot háttérbe szorítsa, vagy éppen elnyomja, megbocsáthatatlan bűn.

A fentieket figyelembe véve, tehát az irodavezetést olyan ténykedésnek kell tekintenünk, amely számunkra elkerülhetetlenül szükséges ugyan, de feltétlenül rossz. Ha tehát szükséges ugyan, de rossz, akkor ugyanazt kell tennünk vele, mint a keserű orvossággal: csak annyit venni belőle, amennyi feltétlenül kell.

Testületünknek egy erre hivatott szerve 1932-ben (tehát három évvel ezelőtt) hitelesen megállapította, hogy a 70 szárnyparancsnokság abban az évben közel



Csendőrnapi Budapest: vitéz Sáray Ferenc alezredes, a budapesti csendőrkerület parancsnoka, ünnepi beszédet mond a Vértanúk szobra előtt.

egymillió közbiztonsági ügyiratfogalmazványt vizsgált át, azaz — a könnyebb számítás kedvéért — mondjuk, hogy 960.000-et. Ha ezt az ország 800 örsze között egyformán szétosztjuk, egy örsre évi 1200 és havi 100 közbiztonsági ügyirat jut.

Hiszen ez még nem lenne túlsok, ha minden közbiztonsági ügyiratfogalmazvány negyedives lenne. Jól tudjuk azonban, hogy legtöbbjük ennél sokkal hosszabb, sőt gyakran ivekre terjed. Ezenkívül a fenti számokban nincsenek benne azok a folytatólagos és kiegészítő jelentést tartalmazó ügyirat-fogalmazványok, melyek az alapügyirathoz lettek fűzve és így külön számot nem kaptak; nincsenek benne mindezen ügyiratokról készített tisztázatok, holott némely több kiadványos fogalmazványról 20—25 tisztázatot is készül; nincsenek benne az úgynevezett belső ügyiratok és az ezekről szerkesztett tisztázatok és végül nincsenek benne az előjegyzések, amelyekből pedig — a Csüsz. 9. melléklete szerint — az örsnek éppen eleget, 80 darabot kell vezetnie. Ezekhez a megállapított adatokhoz a fentiek kívül más hozzáfűznivalóm nincs, hiszen a számok eléggé beszélnek.

Ezeket az állapotokat azonban segíteni kell, különben elmerülünk az irodai munka tömkelegében és végül majd az örsök nem közbiztonsági szolgálatot, hanem legfőképpen irodai szolgálatot fognak teljesíteni.

A közbiztonsági ügyiratok számát ugyan nem áll

módunkban csökkenteni, mert ezeket az élő és megváltozhatatlan élet könyörtelenül dobja elénk, de igenis lehet csökkenteni a belső ügyiratok, valamint az előjegyzések számát és főként minden vonatkozásban — tehát a közbiztonsági ügyiratokra nézve is — lényegesen egyszerűsíteni lehet az írásbeli teendőket.

Lehet! és pedig oly jelentős mérvben lehet, hogy számításom szerint az így nyert idő- és munkamegtakarítás — 35 évi tényleges szolgálat alapulvétele mellett — minden csendőrnél — akár elérte az örsparancsnoki állást, akár nem — öt esztendőtet tesz ki!

Allításomat három kis példa nyomán azonnal be fogom bizonyítani. Ezeknél a példáknál azonban ne tűnjék fel az, hogy én másodpercekkel számolok. Elsősorban is sok kicsi sokra megy, másodsorban pedig a XX. században élünk, a repülőgép és a rádió korszakában, amikor minden másodperc fontos.

1. Vegyünk egy egészen jelentéktelennek látszó ténykedést: a keltezést. Ezt minden csendőr legalább naponta tízszer írja le és pedig legtöbbje így: 1935. évi november hó 25-én. Pedig ezt így is le lehet írni: 1935. XI. 25.

A két írásmód közötti különbség nálam mindössze csak tíz másodperc. Igen ám, de ez már egy nap alatt 100, egy hónap alatt 3000, egy év alatt 36.000 és 35 év alatt 1,260.000 másodperc, azaz kerekén 15 nap külön-

seget tesz ki. Minthogy azonban a csendőr egy napnak nem mind a 24 óráját fordítja munkára, hanem — az alvás, étkezés, tisztálkodás, stb. miatt — ennek kb. csak felét, így ezt az eredményt jogosan szorozhatjuk meg kettővel.

A reális eredmény tehát már csak ennél a jelentéktelen kis egyszerűsítésnél is egy szolgálati élet alatt egy hónap megtakarítást jelent. Roppant nagy idő. A világháborúban a németek ennyi idő alatt az egész Belgiumot elfoglalták.

2. De vegyünk egy látszólag jelentősebb példát. Mikor 1924-ben járásparancsnokká kineveztek, a legelső ügyirat, ami a kezembe került, egy gyönyörű kézírással írt és hibátlanul megfogalmazott szabadságkérvény volt. Ennek szövege annyira megtetszett nekem, hogy még ma is szóról-szóra tudom, így — más nevekkkel — módomban áll azt közölni. Hangzott pedig a szabadságkérvény — a fejrovat, a szám, a tárgy, a szabályszerű címzés és a kelt után — a következőképpen:

„Jelentem, hogy a fenti őrs állományába tartozó Nagy József III. csendőr a mai napon őrskihallgatáson megjelenve, agg szülői meglátogatására, továbbá magánügyeinek rendezésére, nemkülönben pihenés és üdülés céljából Borsód, Gömör és Kishont egyelőre egyesített vármegyék mezőkövesdi járásába kebeleztet Mezőkeresztes községben, továbbá Budapest székesfővárosban tölendő 14 napi szabadság kieszközlését kérte.

Jelentem, hogy az őrskerületben a közbiztonsági viszonyok teljesen nyugodtak, a szolgálatot teljesítő legénység létszáma hat fő, így véleményem szerint a kért szabadság engedélyezése akadályokba nem ütközik, miért is annak engedélyezését javaslom.

Egyben jelentem, hogy kérelmező csendőr folyó évben szabadságot még nem élvezett.

Nevezett a szükséges útiköltséggel rendelkezik.

Végül jelentem, hogy kérelmező csendőr a szabadságot engedélyezés esetén Kiss Péter őrmester bevonulása után, azaz folyó hó 26-án óhajtaná megkezdeni.

Utolsó vasútállomás: Putnok, Mezőkeresztes-Mezőnyárád és Budapest.”

Hogy kérelmező ezt a kérvényt — melynek csak a közölt szövege 122 szóból áll — mennyi idő alatt írta le, nem tudom. Tekintve azonban, hogy erről előbb még fogalmazványt is kellett szerkesztenie, azt hiszem, nem túlzok, ha összes munkáját 35 percre becsülöm.

A mai szabadságkérvények már valamivel rövidebbek, de nem sokkal. Pedig semmi akadálya sincs annak, hogy az ismertetett szabadságkérvény az alábbi 10 szóból álljon:

„Kérek f. hó 26-i kezdettel 14 napi szabadságot Mezőkeresztesre és Budapestre.”

Minden más adat teljesen felesleges. Mert a szárnyparancsnok előveszi a kérelmező szabadság-előjegyzési lapját, egy pillantást vet az elhelyezési táblázatra és — annak megállapítása végett, vajjon a közelmúltban nem kért-e ugyanarról az őrsről esetleg más is szabadságot, melyet talán még nem kezdett meg — két hétre visszamenőleg átfutja az iktatókönyvet, úgy minden szükséges adat rendelkezésére áll. A Csüsz. 3. pontja pedig tiltja olyan adatoknak a bekövetelését, melyek valamely parancsnokságnál rendelkezésre kell álljanak.

Egy ilyen röviden összeállított szabadságkérvény leírása — különösen, ha írógéppel történik és így a fogalmazvány a tisztázattal együtt készül, legfeljebb 5 percet vesz igénybe. A két eljárás közötti különbség tehát kerek $\frac{1}{2}$ óra.

Szerencsére a csendőr nem mindennap szerkeszt szabadságkérvényt, de az 1. alatt említett példa gondolatmenetét követve és évi két szabadságkérést alapul véve, 35 év alatt a különbség itt is három napot tesz ki.

Még ez is nagy idő. Ennyi idő alatt kényelmesen és teljesen meg lehet tanulni egy új törvényt, vagy egy kisebb fajta új utasítást.

3. Vegyünk azonban egy jelentékenyebb példát. Minden csendőr naponta átlag feltétlenül tízszer írja le a fejrovatot az ügydarabok tisztázataira és a szolgálati lapokra. Próbacsendőr korában talán kevesebbszer, de járőrvezető és őrsparancsnok korában viszont annál többször.

Ha azonban a fejrovat leírása és aláhúzása helyett nemcsak a fogalmazványokon, hanem mindenütt és minden alkalommal a körbélyegzőt alkalmazzuk, úgy azt látjuk, hogy a két eljárási mód között minden egyes alkalommal legalább egy perc a különbség. Ez egy nap alatt 10, egy hónap alatt 300, egy év alatt 3600 és 35 év alatt 126.000 perc, azaz 87 és $\frac{1}{2}$ nap különbséget tesz ki. Ezt az 1. alatti példánál kifejtett gondolatmenet szerint kettővel szorozva, ennél a példánál reális megtakarítás már kerek $\frac{1}{2}$ évet jelent.

Eddig még csak három kis példát hoztam fel és — napi 12 órai munkaidő alapulvétele mellett — máris 7 hónap és 3 nap megtakarítást mutattam ki.

Ügyvitelünkben azonban még számos és a felsorolt apró kis megtakarításoknál sokkal mélyrehatóbb és így jelentősebb egyszerűsítések vihetők keresztül.

Ezek közül a fontosabbak a következők lennének:

Eszmei tekintetben:

1. Az egyéni felfogások kiküszöbölése. Ez elérhető:

a) azzal, hogy — a jelenlegi közbiztonsági szolgálattal kapcsolatos élet minden megnyilvánulását figyelembe véve — minden elképzelhető ügyviteli kérdést szabályozunk,

b) azzal, ha a helyi viszonyoktól követelt esetleges ügyviteli eltéréseket is a Szut. 66. pontjában említett Különleges Utasítással szabályoztatjuk,

c) azzal, ha még ezek után is előforduló egyéni felfogásokat, irodai feleslegességeket, sőt éppen munkaszaporításokat kérlelhetetlen szigorral üldözzük.

2. A közbiztonsági szolgálat érdekeinek kizárólagos szem előtt tartása. Ez

a) mindennemű ügyiratnál abban nyilvánul, hogy azok elintézésénél a formáságokat háttérbe szorítjuk és ehelyett inkább a lényegre helyezük a súlyt,

b) az előjegyzéseknél pedig abban, hogy ezekből csak azokat hagyjuk meg, a meghagyottakban pedig csak olyan elengedhetetlenül szükséges adatokat veszünk fel, melyek őrsparancsnok számára mintegy emlékeztetőül és figyelmeztetőül szolgálnak, tehát amelyek a közbiztonsági szolgálat ellátását megkönnyítik.

Tárgyi tekintetben:

3. Mindennemű megmaradó előjegyzés vezetésénél:

a) az elengedhetetlenül szükséges adatoknak is oly mérvben való előnyomtatása, hogy azokra csak a választ kelljen megadni, de ezt is csak az elképzelhető legegyszerűbb formában. Mert az a sokat hangoztatott elv, mely szerint az irodavezetésnek olyannak kell lennie, hogy azon „bárki” eligazodhassék, nem vonatkoztatható idegenekre, hanem kizárólag csak testületbeli egyénekre, akiknek pedig az Ügyviteli Szabályzat rendelkezéseit



Csendőrnapi Budapest: Szütsy Imre ezredes, a belügyminisztérium VI. b. osztályvezetője, a Farkasréti temetőben megkoszorúzza a hősi halált halt Fliesz György csendőrhadnagy sírját.

ismerniök kell, számukra tehát a legegyszerűbb forma sem lehet érthetetlen,

b) a kivételes szükség esetét leszámítva (mint amilyen pl. a szolgálati lap), ugyanazon adat több helyen való bejegyzésének kerülése.

4. Az iratjegyzékek beszüntetését. (Időközben megtörtént. Szerk.)

5. Az iktatókönyv 5. és 6. rovatának elhagyása. (A 6. rovat időközben megszűnt. Szerk.)

6. A sommás jelentések bővebb kihasználása.

7. A figyelőlapoknál a személyleírás beszüntetése és ahelyett személyleírási űrlapok alkalmazása.

8. A figyelőlapokról vezetett névmutató beszüntetése.

9. Fogalmazványokon a kezelési záradék „tisztázta” és „egyeztetette” rovatának beszüntetése.

10. Bűnügyi feljelentésekre űrlap rendszeresítése és ezeken a szükséges személyi adatoknak olymértű előnyomatása, hogy ezeknek egyszerű kitöltése után járőrvezetőnek csak a felek előadását kelljen leírni, mely eljárás egyúttal azt is lehetővé teszi, hogy bármely bűntett, vétség, vagy kihágás esetében járőrvezető a feljelentés fogalmazványát — minden előzetes jegyzet nélkül — a helyszínen a felek kikérdezése alkalmával szerkeszthesse meg és otthon csak a tisztázatot kelljen elkészíteni.

Mindezek után azt hiszem elhíhető, hogy az irodai ügyvitel egyszerűsítése terén lehetséges olyan eredmé-

nyeket elérni, amelyek egy szolgálati élet alatt minden csendőrnél — akár elérte az őrsparancsnoki állást, akár nem — ötesztendei megtakarítást jelentenek.

Mert aki nem éri el az őrsparancsnokságot, az igaz, nem vezet irodát, de annál több feljelentést szerkeszt, aki pedig az őrsparancsnoki állást is eléri, az feljelentést már csak ritkán szerkeszt ugyan, de viszont ezzel szemben irodát vezet.

Ez a megtakarítás azonban nemcsak a közbiztonsági szolgálat érdekeit szolgálja nagyon jelentősen, hanem a kincstár érdekeit is. Mert ez azt jelenti, hogy így minden csendőr — ugyanazért a fizetésért, mint ma — a közbiztonsági szolgálatra nézve öt évvel többet szolgálna.

A fent felsorolt alapelvek szem előtt tartása mellett történt próbálkozásaim közül szeretném lapunk olvasóinak azokat bemutatni, melyek a szolgálati naplóra és a szolgálati lapra vonatkoznak.

Azokban mielőtt ezt tenném, előzőleg egyrészt meg kell emlékezni lapunk 1933. évfolyamának 9., 12., 14., 15. és 16. számaiban megjelent cikkekről, melyek a szolgálati napló tekintetében igen sok jó gondolatot tartalmaznak és amelyeket én a magam szolgálati naplójának az összeállításánál részben felhasználtam, másrészt pedig arra kell kérnem lapunk olvasóit, — kik közül már kevesen vannak olyanok, kik 1927 szeptember 1. előtt is őrsparancsnokok voltak — hogy vessenek egy pillantást az 1. számú mintára, amely nem is olyan régen, csak alig

több mint nyolc évvel ezelőtt érvényben volt szolgálati könyv balhasábjának az akkor érvényben volt Cs—1/a) jelzésű utasítás szerinti mintáját tartalmazza.

Ehhez a mintához nem kell bővebb megjegyzést fűzőm, csak azt, hogy nekem a 4. rendes járőr kivezénylésének és bevonulásának a bejegyzése tetszik a legjobban.

Kelt	Nap- szak és óra	A szolgálat vagy változás neve		Jegyzet
1903. III/1	du. 1.		Laktanyakészültség.	Áthozat.
	du. 7.	101	1. Rendes szolgálat. Holnap d. u. 12 óráig. I. sz. őrzőjáratot le- portyázni. Csév községben 6 óra nagy pihenő.	
III/2.	de. 5.	102	1. Ellenőrző szolgálat. Ma d. u. 1 óráig. Az I. rend. járőrt ellen- őrizni.	
	du. 1.		Laktanyakészültség.	
	du. 1.		1. Ellenőrző járőr bevonult. A járőrt Csév községben ma d. e. 8 órakor ellenőrizte.	102
	du. 12.		1. Rendes járőr bevonult.	101 27., 28/ikt.
III/3.	de. 6.	103	2. Rendes szolgálat. Szükségig. Dömös községben történt lopás ügyében nyomozni.	
	du. 1.		Laktanyakészültség.	
	du. 2.	104	3. Rendes szolgálat. Szükségig. Nána községben történt testi sértés ügyében nyomozni.	
III/4.	de. 8.		Kézi sajtótól.	
	du. 1.		Laktanyakészültség.	
	du. 1.	105	4. Rendes szolgálat. Szükségig. A bajnai őrs telefonjelentése szerint Fodor András tokodi lakos meg- gyilkoltatott és kiraboltatott, nyomozni.	
	du. 5.		Kézisajtótól.	
	du. 5.		2. Rendes járőr bevonult.	103 31/ikt.
	du. 8.		3. Rendes járőr bevonult.	104 32/ikt.
	du. 9.		Laktanyakészültség.	
	du. 9.	106	4. Felszólított szolgálat. Szükségig. Kecskés István szökött cselédet Hutaszentlélekről Nána községbe elő- vezetni.	
III/5.	du. 1.		Laktanyakészültség.	
	du. 3.		4. Rendes járőr bevonult. Bujdosó István bajnai lakos rablógyilkos- ság gyanúja miatt elfogatott. A bajnai őrsön elintéztetett.	105



A balassagyarmati csendőrnapon résztvett vitéz Doóry László, a m. kir. csendőrség felügyelője melé beosztott tábornok teendőivel megbízott ezredes is.

Csendőrerények.

Írta: CSEPI BÉLA százados.

Tapasztalatok ismerete.

Saját elhatározásunk által is segítve, vagy a sors által sodortatva, de mindanyunkat valamely munkakör vagy hivatás betöltésére állított az élet. Ezzel azt akarom mondani, hogy mindnyájunknak dolgozni kell, ha élni akarunk, ha abban a jó, jobb vagy legjobb helyzetben fenn akarjuk magunkat tartani, amelyet megszereztünk magunknak és mindnyájunknak még többet kell dolgozni, ha még többet, még jobbat akarunk elérni. Az élet tehát nem más, mint folytonos munka. Az életnek az a titka, hogy rendeltetésünk által ezt a ránkrótt munkát a továbbiakban önkéntes elhatározással is szívesen, örömmel végezzük-e az előrehaladásra, vagy pedig a nekünk jutott munka olyan kényszer marad, amelyet csak azért végzünk el, mert „muszáj”.

Sokszor nézegettem a huszárok ujonckiképzését. Volt azok között olyan ujonc, aki ült a lovon, mint egy darab fa; hagyta magát rázatni a lóval a különféle vezényszavak szerint, de semmi egyéb nem látszott rajta, mint, hogy „hagyja magát”. Volt aztán olyan, aki mintha ránőtt volna a lóra s akinek arcáról, a mozdulatairól és tartásáról azt lehetett látni, hogy ezt az ujoncot nem a ló meg a vezényszavak rázzák és gyötrik, hanem éppen ellenkezőleg: a vezényszavak hatása alatt ő viszi a lovat és akinek arcáról sugárzott az a büszke tudat, hogy most azt tanulja, miként kell a lovat lépésre, üggetésre, vágatásra kényszeríteni.

Hát éppen ilyen az ember élete is. Van ember, aki élete hivatását: a munkát aszerint végzi, ahogy a sors rázza. Az élet pedig vezénnyel. Vezényszavai az éhség,

szomjúság, ruhátlanság, fedéltelenség, betegség, halál, félelem. Sok ember csak azért dolgozik, hogy ezektől megszabaduljon; de ha a vezényszavak megszűntek és sorsának lova nem rázza, akkor már nem dolgozik.

A másik embert is érik az élet vezényszavai, a másik ember is kénytelen vezényszóra dolgozni, de ezek megszüntével nem köti a lovát istállóba, hanem új útra vezeti s önmaga vezénnyel s önmaga tanítja lovát célok felé futni, akadályokat ugratni és eredményeket, pályadíjakat nyerni. Vezényszavai: a több, jobb, a szebb, a nemesebb, a gazdagabb, a tisztább munka és eredmény.

Két huszárt mutattam, hogy azután két embert is mutathassak, akiket egyformán lovagoltatnak felsőbb hatalmak: az őrmester és az élet. Az egyikből jó lovas és életrevaló ember, a másikkól rossz lovas és elesett ember lesz.

Ugyanígy mutathatók be két csendőrt is. Van csendőri, aki csak hagyja magát rázatni csendőrsors nevű lovával és csak addig lovagol és csak úgy lovagol, hogy ne érje kifogás, baj, megfeddés, korholás, fenytetés, büntetés, eltávolítás, de ezen túl nem tesz, nem dolgozik semmit. Ez a rossz csendőr. A másik csendőr munkásságának célja más. Ha érik is ilyen kellemetlenségek, ha sorsának lova botlik is néha egyet-egyét: a talpraállás után új egyensúlyban továbbhalad az érdem, elismerés, a dícséret és előmenetel felé vezető úton és dolgozik. Keresi az utakat, módokat, eszközöket, keresi az új erőt, új hitet. Ez a jó csendőr.

Ilyen új eszközt és új erőt jelent a csendőrerények sorozatában a tapasztalatok ismerete.

Melyikünk ne hallotta volna már — ha valakiről beszéltek — azt a mondást, hogy: tapasztalt bíró, tapasztalt

talt katona, vagy tapasztalt ember? Azt is hallottuk sokszor, hogy tapasztalatlan ember.

Mielőtt csendőrerények sorozatában a „tapasztaltok ismeretéről” beszélgetnénk, igyekezzünk mérlegelni, mit is jelentenek ezek a szavak: tapasztalt és tapasztalatlan.

Tapasztalat alatt értjük azokat a munkakörünkben, vagy az élet bármely más vonatkozásban előfordult nagyobb eseményeket, megfigyeléseket, jelenségeket, amelyek súlyosabb horderejűek voltak és amelyeket helyesen felismerve hasznunkra tudtunk fordítani, vagy amelyeket egy ezután bekövetkező hasonló eseménynél hasznunkra tudunk fordítani.

Mi is ennek a meghatározásnak a magja?... Az hogy a tapasztalat nem más, mint esemény. Ha pl. egy villanykörtét csavarok be a foglalatba és az áram erősen megráz, ez olyan nagyobb esemény volt, amely súlyosabb következményű is lehetett volna. Másodszor már óvatosabban nyúlok hozzá, hogy újból meg ne rázzon az áram. Mi volt tehát az első eset?... Egy esemény, amelyből tanultam valamit, tehát tapasztaltam. Ugyanilyen tapasztalat az is, amikor sötét szobában óvatosan lépdelve járok, mert megtörtént már, hogy a lábamat alaposan beleütöttem egy székbe. Vagy: tapasztalat alapján veszek magamra meleg ruhát, amikor hideg szél fúj, én pedig meg vagyok izzadva, mert megtörtént már, hogy súlyosan megbetegedtem ilyen körülmények között. Kerékpáron haladva hallok, hogy a hátsó kerék körül valami ismétlődve pattan egyet-egyet. Leszálok, megvizsgálom a kereket és látom, hogy a hátsóvilla egyik ága eltört. A tört rész egyik vége félrefordult és hozzáér valamelyik küllőhöz. Ha nem álltam volna meg, akkor egy nagyobb zökkenőnél a villa másik ága is eltört volna és én hanyatt vágódtam volna, ha ugyan nagyobb baj nem ért volna. Most is tapasztaltam valamit: azt, hogy a legkisebb rendellenességnél meg kell állni a kerékpárral, mert súlyosabb esemény, baj következhetik be. Vagy ugyancsak tapasztaltam valamit akkor is, amikor pisztolyomat akartam kipróbálni a kertben, de előbb végigjártam a kertet és az egyik bokor mögött egy gyermeket találtam, amint a fűben aludt. Megtörténhetett volna az a szerencsétlenség, hogy véletlenül agyonlövöm a gyermeket. Tapasztalatot szereztem az óvatosság, a körültekintés szükségességére.

Látjuk tehát, hogy a tapasztalat megóvja az okos embert a bajoktól, kellemetlenségektől vagy azok ismétlődésétől. Nagy szó ez, mert képzeljük csak el, milyen keserves dolog volna az, ha a példákban felemlített kellemetlenségek valóban, avagy még egyszer megtörténnek velünk.

Történnék velünk olyan események is, amelyek kihatásukban nem bajt, kellemetlenséget idéznek elő, hanem éppen ellenkezőleg: elismerést, dicséretet, hírt, szerencsét vagy éppen anyagi hasznot vonnak maguk után. Egy-egy ilyen esemény tapasztalattá válik akkor, ha ismétlődés esetén emlékezni fogunk rá és az emlékezésünk segítségével ugyanúgy viselkedünk, cselekszünk, mint az első esetben.

Látjuk tehát, hogy a tapasztalat nemcsak megóv, hanem nemesít, gazdagít, értékesebbé is tesz bennünket.

Nem kell azonban a tapasztalatot olyképen elképzelni, hogy az csak olyan eseményekből keletkezhetik, amelyek csupán velünk történtek meg. Események másokkal is történnek és a tiszta, nyílt ésszel figyelő ember a tanulságot a másokkal történt eseményekből is le tudja vonni. Így szerez tapasztalatot a mások életéből és gazdagítja a magát. Olyan érték ez, amelyet ingeny

szerezhet meg másoktól. Megrovás nem érheti ezért, hanem csak dicséret. Az erkölcsi világ büntető törvénykönyvében a mások tapasztalatainak elvétele és megtartása nem lopás, hanem érdem, amit mindenki nagyra becsül.

Eddig olyanfajta tapasztalatokról volt szó, amelyeknek alapját képező események elhatározásunk nélkül történtek meg velünk, vagy másokkal. Nem akartuk őket és mégis bekövetkeztek. Az így keletkezett tapasztalatok az élet sokfajta vonatkozásaiból kerültek ki és sokszor fel sem használhatók. Tapasztal tehát sok olyan dolgot is az ember, amelyek mondjuk így: nem érdeklik őt. Az emberek úgy is szokták értékelni az akaratukon kívül szerzett tapasztalatokat, amint azokat hivatásuk, vagy életcéljaik terén hasznosítani tudják, tehát egyes tapasztalatokra ügyet sem vetnek. Mert pl. mire való volna a napszámos embernek az olyan tapasztalat, hogy a gépkocsivezető ködben lassabban vezesse a gépkocsiját. Vagy mire való volna a vasúti pályőrnek az a tapasztalat, hogy a megbízhatatlan tanuló, ha ma jól felelt, holnapra feladott leckéjét már nem tanulja meg.

De amikor megállapítjuk, hogy sok felesleges tapasztalat éri az embert, ugyanakkor szinte a szegénység érzésével egyenlő fokban érezzük azt, hogy a szükséges téren annál kevesebb tapasztalat kínálkozik önként. Amire szükségünk volna, ami segíthetne bennünket, azon a téren nincs elég tapasztalatunk. Hányszor áll az ember tanácstalanul, tehetetlenül, mert nincs szerzett tapasztalatunk vagy mások példája.

Így érhetjük meg azt a törekvést, hogy az önként kínálkozó tapasztalatokon felül keressünk, kutassunk tapasztalatokat. Azokat, amelyek hivatásunk jobb betöltése céljaink elérése érdekében hasznosak lehetnek.

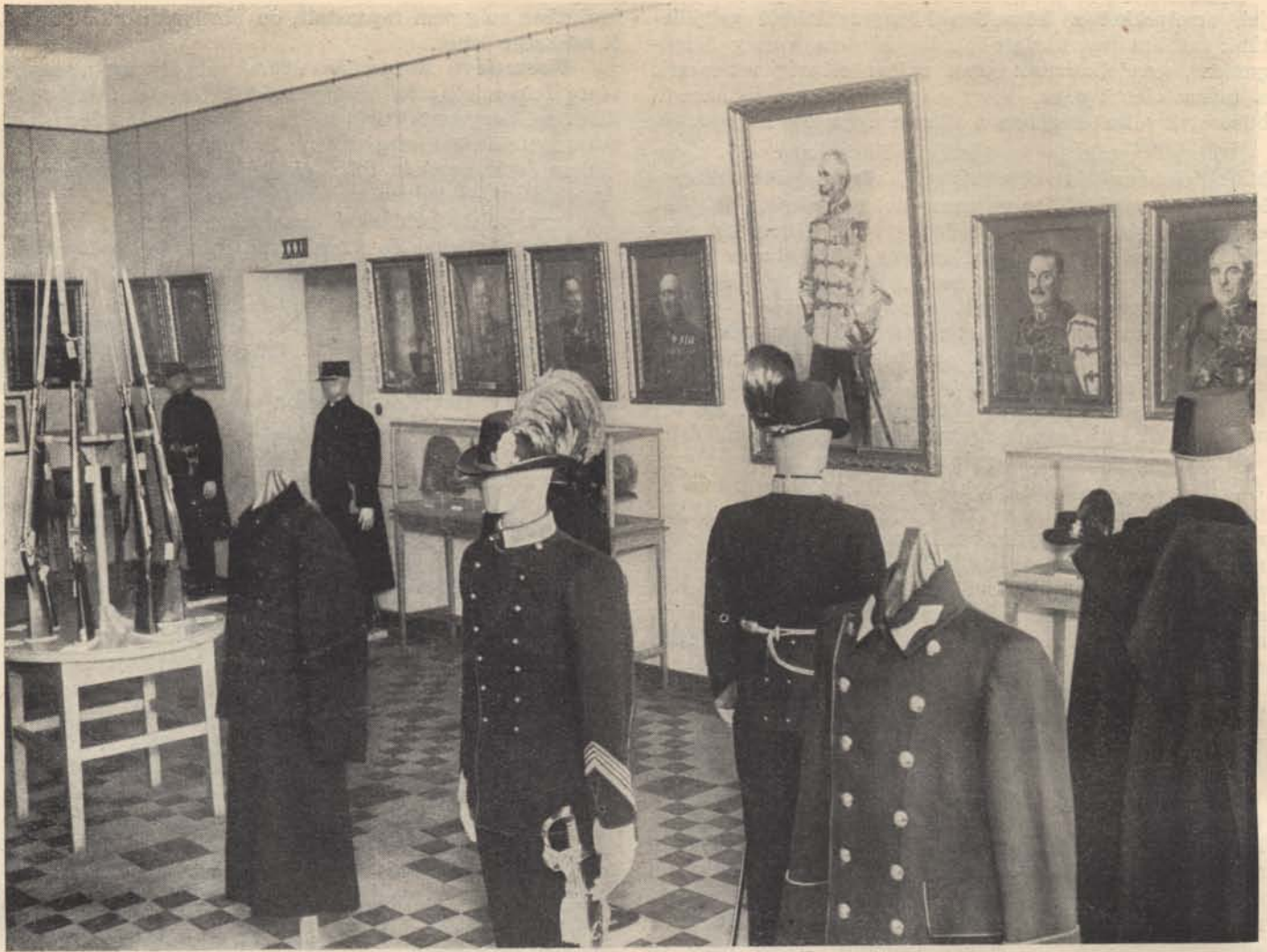
A tapasztalatok ilyen keresése, kutatása művelt ember jellemző tulajdonsága. A keresés és kutatás kétféle úton-módon történhetik: a tanulás útján és a kísérletezés útján. A szakképzettségre, a kiválóságra, műveltségre törekvő ember tehát kiegészíti az önként jelentkezett tapasztalatok kincsestárát a tanulás és kísérletezés útján szerzett tapasztalatokkal. Minél gazdagabb ez a kincstár, annál jobban megilleti tulajdonosát a tapasztalt ember, a kipróbált ember jelzője.

*

Hogy így a tapasztalatok lényegével megismerkedtünk, menjünk tovább és ismerkedjünk meg azokkal a tapasztalatokkal, amelyek a csendőrnél, mint különleges hivatást betöltő embernél újabb eszközt jelentenek a csendőrerények megszerzésénél. Mondanom sem kell talán, hogy minden hivatás jobb betöltése a foglalkozási ágak szerint más és más irányú tapasztalatok megszerzését követeli meg. Más irányú tapasztalatokat kell gyűjteni a földművesnek, ácsnak, vendéglősnek, útkaparónak, kéményseprőnek, vasutasnak, postásnak, hivatalnoknak és így tovább. Mi most csak a csendőri hivatás betöltéséhez szükséges tapasztalatokról s azok megszerzéséről és felhasználásáról beszéljünk.

Hogy mire nézve kell tapasztalatokat gyűjtenünk, azt a csendőri hivatás meghatározása mutatja meg. A csendőri hivatása pedig meg van írva a Szut. 1. pontjában. Mondja el magában minden csendőr ezt a pontot és tudni fogja, hogy mire gyűjtse a tapasztalatokat. Részletesen megírva pedig megtalálja a Csendőrségi Lapok 1933. évfolyamának 766. oldalán a „Hivatásunk ismerete” című cikkben.

Sok volna az ott felsorolt hivatás valamennyi ágát itt részletesen letárgyalni a rájuk vonatkozó tapasztala-



Csendőrterem a Hadimúzeumban. Középen Török Ferenc tábornag, a m. kir. csendőrség első felügyelőjének a képe.

tok megszerzése tekintetében, ezért csak egyet választok ki közülük. Azt, amelyik a legfőbb, de amely egyúttal a legnagyobb tapasztalatot megkövetelő hivatás: a nyomozást.

Tehát miről lesz szó az alábbiakban?... Arról, hogy miként lehet és miként kell tapasztalatokat szerezni a nyomozás terén.

Elsősorban az szerez magának tapasztalatokat, aki sokat nyomoz. Ez természetes is. Aki közvetlenül végzi, hallja, látja a bűncselekmények kiderítésének módjait, az a csendőr idővel az első látásra felismeri a hasonlatosságot a régebben előfordult esetekkel és ezzel együtt a sikerre vezető tennivalók is azonnal eszébe ötlenek. A bűnesetek sokféleségében, a tennivalók nagy változatosságában a sok nyomozás során bizonyos rendszert, törvényszerűséget fedez fel s talán a tudat alatt, de a ritka kivételektől eltekintve a jól bevált recept módjára sikeresen nyomoz.

A sok nyomozás lehetősége persze szerencse dolga. Aki már sokáig szolgált, vagy aki nagyon mozgalmassal jár, annak megadatott ez a lehetőség. De mit csináljon a fiatal csendőr, aki még hozzá eléggé „nyugalmas” őrsön teljesíti a közbiztonsági szolgálatot?... Az is segíthet magán közvetett úton. Keresse-kutassa nagyobb szorgalommal a bűncselekményeket, mert bizony igen sok bűncselekmény marad titokban, mert nincsen feljelentő. Nem éppen gyilkosságra gondolok és nem

is a főmagánvádra üldözendő bűncselekmények feljelentéseinek kierőszakolását értem ezalatt. Van elég hivatalból üldözendő bűncselekmény, amelyek a sértettek tudatlanságából, vagy tunyaságából nem jutnak a csendőr fülébe. Csak példaként említem a nagyon elharapódzott hamis tanuzásra való rábírást (Btk. 222. §.), a még gyakoribb zsarolást (Btk. 350. §.) és a csalást (Bn. 50. §.). Van még több is, csak lapozgassa a csendőr a Btk-t, talál benne minden napra puhatolni, nyomozni valót. Kerül tehát ilyen módon is tapasztalat elég.

A fiatal, vagy „nyugalmas” őrsön szolgáló „öreg” csendőr is jól teszi, ha igyekszik megszerezni a mások tapasztalatait. A szomszédos őrsre is szabad elmenni el-távozásra és szabad a szabadságból egy-két napot arra is szánni, hogy a mozgalmassal őrsbeliekkel összejövve érdeklődik tanulságosabb nyomozások, ügyes fogások, leleményes megoldások után.

El tudok képzelni olyan buzgó csendőrt is, aki valamely nagyobb ügy nyomozásához önként kéri a vezénylését, hacsak járőrtársi minőségben is. De a tapasztalatok megszerzésére való törekvésre mutat a vállalkozási kedv is. Legyen az a szolgálatunk bárminő része, amelyre előjáróink valakit megfelelőt keresnek, vagy ha önkéntes elhatározásból jelentkezhetünk: jelentkezünk, mert ezek mind-mind a tapasztalatainkat gazdagítják.

Ezek volnának a tapasztalatszerzésnek azok a mód-

jai, amelyekkel a közvetlen környezetünkől gyűjthetünk értékes tapasztalatokat. De kérdezzük meg önmagunktól, gondolkozunk csak rajta: elégségesek-e ezek a tapasztalatok arra, hogy eligazítsanak bennünket a bűnesetek sokféleségében a sikeres nyomozás céljaira?

Tegyük csak fel a kérdést: fordulhat-e elő olyan bűncselekmény és olyanképpen végrehajtott bűncselekmény, amelyet még nem dobott elénk az élet eddigi szolgálataink alatt? Bizony igen! Nincs két egyformán végrehajtott bűncselekmény, következésképp tehát, hogy nincsen olyan nyomozás, amelyet szóról-szóra ugyanúgy kell elvégeznünk, mint egy azelőtti cselekmény nyomozását. De többet mondok: kerülhetnek elénk olyan bűncselekmények is, amelyekhez még hasonlót sem tapasztaltunk eddig a saját, vagy a velünk együtt szolgáló bajtársaink szolgálatteljesítése közben. És így van ez a bűncselekmények részleteinél is. A hasonló bűncselekményeknél is lehet más a tettes egyénisége, a végrehajtás eszköze, módja, a keletkezett nyomok, a kár, az indító ok stb. Hogyan nyomozhatjuk ezeket a cselekményeket vagy azok egyes részleteit sikeresen, ha nincsen reávaló eddigi tapasztalatunk? Ha nem találunk meg az ilyen eshetőségre is felkészülő tapasztalatszerzésnek a módját, bizony csak vaktában nyomozhatnánk és csak akkor volna eredmény, ha „ráhibáznánk” a megfejtés nyitjára. Ez pedig ritka eset volna.

De másként is áll a dolog! A próbacsendőriskolákban lévő legénység is tanul már nyomozni. Honnan veszi ez a csendőrelőlt a tanulnivalót, hiszen neki még nincs és nem is lehet csendőri tapasztalata? Ez igaz. De könyvet látunk a kezében, amelyikből szorgalmasan, erős akarral, törekvéssel tanulja a nyomozást. Miféle könyv lehet ez? A nyomozás elmélete címet viseli és a nyomozás általános szabályait tartalmazza. Ez a tartalom pedig nem egyéb, mint rengeteg sok tapasztalat gyűjteménye rendszerbe foglalva. Olvassa át mégegyszer mindenki az előző „Nyomozás elméletének ismerete” című részt és megértheti, hogy mit tartalmaz a nyomozás elmélete és hogy miért tanulja meg vagy miért kell azt tanulnia minden csendőrnek.

A tapasztalatszerzésnek másik eszköze tehát a tanulás. Meg kell tanulnia elsősorban a nyomozás elméletét. Mondja is a Szut. 409. pontjának utolsó bekezdése: „Elengedhetetlenül szükséges tehát, hogy a csendőri a nyomozás elméleti ismereteit elsajátítsa, gyakorlati tapasztalatait elméleti tanulás útján is kibővítsse.”

Itt közbevetőleg meg kell még jegyeznen valamit. Szinte belelátok egyik-másik idősebb bajtársam gondolatvilágába és látom azt a ferdén született gondolatát, amely beárnyékolja írásom igazi megértését. Ne termeljen ki ez az ismertetés senkiből olyan téves gondolatot, hogy ez a tanulás csupán a fiatal csendőröknek szükséges. Éppen ellenkezőleg: az idősebb csendőrök számára írom és nekik hangsúlyozom a tanulás útján való tapasztalatszerzés nagy szükségességét. Nekik, mert ők értékesíthetik legjobban a nyomozás elméletének ismeretét, akiknek gyakorlati tapasztalatai ezáltal kitisztulnak, megerősödnek és törvényszerűségekre emelkednek. Forgassa csak az öreg csendőrn ezt a könyvet és biztosítom, hogy igen sok örömet szerez magának mindannyiszor, amikor olyas valamit talál benne, amire azt mondja magában: „Na, ez tényleg így van, mert velem is megéssét már, én is tapasztaltam ilyesmit”. És ha sok gyakorlati tapasztalata van, akkor igen gyakran talál ebben a könyvben ilyen részletet. Ha pedig eddig ismeretlen részletet talál benne, akkor ezeket kétszeresen figyelmesen olvassa, mert ezek azok a dolgok, amelyeket eddig a gya-

korlatban még nem tapasztalt, de amelyekre már holnap is szüksége lehet.

Visszatérve a tanulás útján való tapasztalatszerzésre felsorolok még néhány módot. Ne gondolja egyikünk se, hogy csak ebből a könyvből lehet tanulás útján a tapasztalatokat megismerni. A tanfolyamokban, iskolákban és az örsökön folyó oktatás is igen jó mód erre. Az oktatás, — legyen az alapvető vagy ismétlő — tele van gyakorlati példákkal, amelyeket mind úgy kell felfogni, megjegyezni és megtartani, mint egy valóságban megtörtént eseményt és valóságban végrehajtott eljárást és így válnak ezek a példák is tapasztalatokká.

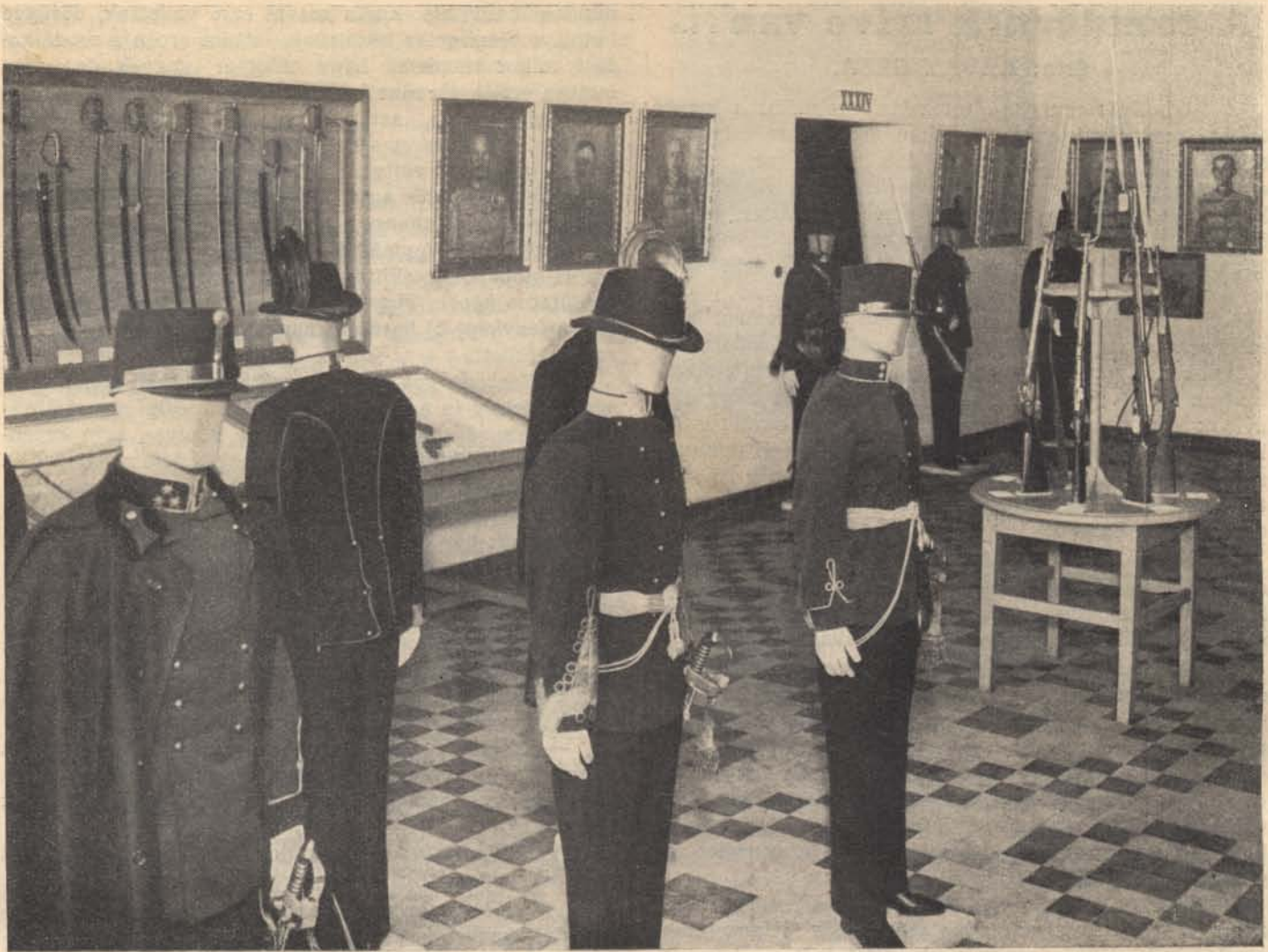
Tanulás útján szerezhet még a csendőr tapasztalatokat a Csendőrségi Lapokban megjelent tanulságos nyomozások figyelmes és gondolkodó elolvasásával, az oktató és figyelmeztető parancsok megrágásával, újságcikkek és komolyabb, színvonalas bűnügyi regények olvasásával. Külön is felhívom minden csendőr bajtársam figyelmét a Csendőrségi Lapok állandó és rendszeres olvasására, mert ez a lap a legjobb eszköz az önképzés fokására és nincs semmi olyan, aminek hasznát ne tudná venni.

Összegezzük a tapasztalatszerzésről eddig elmondottakat. A nyomozás során szerzett vagy szerezhető tapasztalatokat nevezzük közvetlen tapasztalatoknak, a tanulás útján szeretteket pedig nevezzük közvetett tapasztalatoknak. Az elsőt mi magunk szerezük meg, a másikat pedig mások szerezték meg, de mi is igen jól felhasználhatjuk. — Ezen a két módon felül van még egy mód a tapasztalatszerzésre, ez pedig a kísérletezés (próbálgatás) útján szerzett tapasztalat. A kísérletezés lényege, célja és módszeres alkalmazása meg van írva a Csendőrségi Lapok 1932. évfolyamának 663. oldalán. Ne olvassa tovább komolyan érdeklődő ezt a mostani cikkemet, mielőtt a megjelölt részt el nem olvasta volna. Keresse ki az öskskönyvtárból, ott van kéznél; ne restellje a felállással járó fáradságot.

Annak elolvasása után bátran kérdezhetné bárki is, hogy az örsbeli csendőr hogyan kísérletezzék, — mert hiszen a cikk a nyomozóosztály bűnügyi laboratóriumáról, annak berendezéséről, eszközeiről, műszereiről és vizsgálati anyagáról beszél. Kétségkívül igaz, hogy az örsbeli csendőr ezeket a kísérleteket megfelelő eszköz hiányában nem végezheti el otthon. Nem is erre gondolok én, amikor a kísérletezés útján megszerezhető tapasztalatokról beszélek és azokat ajánlom. A kísérletezés tényleg a laboratóriumunk dolga, de a máni kész eljárásoknak a megírt módon való gyakorlása nem ütközik nehézségbe minden esetben az örsökön sem. A legáltalánosabban ismert ilyen gyakorlás az ujjnyomok keresése, rögzítése, — ujjlenyomatok készítése, lábnyomok rögzítése, az örsökön is elvégezhető.

Első követelmény ezen a téren az, hogy az örsbeli csendőr tudja azt, hogy melyek azok a kísérletek, amelyeket a nyomozás során fel lehet használni. Azután ezek közül rendre végezze el azokat, amelyek az örsön is elvégezhetőek és gyakorolja azokat azért, hogy az első kínálkozó alkalommal a nyomozás céljaira már kész tudással fel is használhassa. A lábnyomok rögzítése terén tapasztalatlan csendőr — aki a rögzítést nem gyakorolta sokféle módon és alkalommal — még ha el is határozta magát a rögzítés elvégzésére, nem tudja megcsinálni, mert tapasztalatlanságból elrontja a lábnyomot és kénytelen a feljelentésbe szegyenekelve beírni, hogy: „Rögzítésre alkalmas nyomot nem talált”.

Mindent összegezve: az eredményes nyomozás szempontjából elengedhetetlen tapasztalatok megszerzése tör-



Csendőrtér a Hadimúzeumban.

ténhetik 1. gyakorlati nyomozás, 2. tanulás, 3. kísérletezés, gyakorlás útján. Ez lebegjen minden csendőr szeme előtt, ez vezesse munkálkodása minden napján, mert valóban, mi volna a csendőr legfőbb hivatása, ha nem a nyomozás alapos és eredményes lefolytatása. Az a csendőr pedig, aki ezen a téren nem törekszik tapasztalatok szerzésére, mihelyt egy kissé nehezebb nyomozást kell végeznie, megakad, megáll a tudománya és elront még egyszerű eseteket is, vagy egészen haszontalan, értéktelen munkát végez.

*

Az őrsőkön szolgáló csendőrök egy része nem fektet súlyt a tanulás és gyakorlás útján való tapasztalatszerzésre. A mindennapi munka, őrsbeli élet változatos elfoglaltsága, a különféle szolgálati ügyek és a csendőrbajtársak nyílt tárgyalgatása figyelmüket lassan-lassan teljesen eltérítik erről a nagyon fontos szükséglet megszerzéséről. Az elmélyedő, csendes foglalkozást igen sok körülmény zavarja és kizökkenti a megkezdett kerékvágásból, de csak annál a csendőrnél, akiben nincs elég erős akarat újból visszatérni ehhez az önképzési módhoz. Észre sem veszi a csendőr, hogy hetek, hónapok óta nem foglalkozott már az önszántából való tanulással, gyakorlással. Ha azután többen is így vannak vele az őrsön, akkor még a tudatból is kivész ennek a szükségessége. Ha pedig valamelyik előljáró rosszallólag megállapítja ezt a hibát, akkor megszületik a mentőgondolat, amelyik azt sugja a csendőrnek, hogy „nincs idő rá”. Az ered-

mény aztán az, hogy meggyökeresedik az a felfogás az őrsőkön, hogy az őrsbeli csendőrnek nincs is szüksége ezekre a „tudományos” dolgokra, — elég az előforduló nyomozásból önként jövő tapasztalat. Hogy mi azután ennek a következménye, azt nem nehéz elképzelni. Az egyirányban képzett csendőr szolgálatának útján haladva, rögtön az árokba kerül, mihelyt az útja más irányba kanyarodik. — Az egyirányban képzett csendőr, — aki csak a közvetlenül szerzett tapasztalatokra támaszkodva próbál nyomozni, szolgálati idejének legnagyobb részét azzal tölti, hogy a zsákutcából igyekszik kikerülni, hogy tanácsalanságában egy helyben topog és hogy munkáját állandóan újrakezdi, toldozni-foltozni kényszerül.

A nyomozások terén szerzett tapasztalatokat ezért kell mások tapasztalataival, a nyomozás elméletében összefoglalt tapasztalataival elvekkkel és a gyakorlás útján szerzett tapasztalatokkal kiegészíteni. Mondhatom úgy is, hogy a gyakorlati tudás nem ér semmit elméleti tudás nélkül. Az elméleti tudás jelenti a felkészültséget és az erőt, a gyakorlati tudás pedig a képességeket és a helyes, eredményes végrehajtást. — A legerősebb ember sem képes földrefektetni a tanult bírkózót, viszont bármilyen kiválóan is tanulja meg valaki a bírkózás legjobb fogásait elméletileg, erő nélkül nem győzhet. Így megértheti most már minden csendőr, hogy egyforma szorgalommal és kitartással kell gyűjteni a közvetlen és közvetett tapasztalatokat.

A csendőrnek szíve van...

Írta: RÉVAY GÉZA.

Valahol Hamburgban ringatta hajónkat a kikötő örökké mozgalmas vize. A szünni nem akaró zsvajban szinte felüldülésszámba ment a déli ebédszünet, amikor egy órára megállt a munka, megszűnt az emelődaru csikorgása, a vasdobok dübörgése, a rettentő lárma és nem hallatszott egyéb, csak a bádogtányérokon csörömpölő kanalak zaja, nagy-néha egy-egy távoli rikoltás, va'amilyik motorcsónak elnyújtott szirénája.

Ott, abban a déli csendességben böngésztem valamelyik német ujságot, annak egyik oldalán húzódott meg egy akkorka napihír, hogy akár egy ujjammal is eltakarhattam volna. Rövid kis hír volt, az igazán nagy tragédiák így bujnak meg mindig az életben, pársoros hír lesz belőlük, nincsen ríktó címük, nincsenek vastagon szedve, olyanok, mint ez, mégis érzed, nem a riportertolla, hanem az Élet írta, nem is napihír, de szívet facsaró Ember-Sors.

„Az Egyesült-Államokból szeptemberben Kanadába szökött fegyencet majd négyheti hajsza után elfogta és felettes hatóságának kiszolgáltatta Maurice Vieux őrmester. A kiváló csendőr méltó jutalomban részesült.”

Akkor nem tudtam, hogy a kiszámíthatatlan sors elsodor tengerentúlra, elvisz oda, ahol a tragédia egyik hőse ma is él még. Végiglapoztam az ujságot, el is felejtettem a hírt és ment az élet tovább a maga útján.

Néhány nap múlva hajónk kiürült, csak annyit tudtam, hogy Angliába megyünk szénért, ott kapjuk a további rendeletet, mikor aztán befutottunk Swansea kikötőjébe, kellemetlen meglepetés ért, — a rendelet így szólt: „Üresen Kanadába, gabonáért.”

November eleje volt, előkerültek a nehéz ruhák, csizmák, bélelt kesztyűk, néha már azt is láttam, amint egyik-másik matróz nagy igyekezettel fujta a körmeit, vagy csapkodta a karjait hóna alá — hideg volt. Kezdetlen, ködös, angol idő, amikor végre a révkalauz kivitte hajónkat a Bristol-öbölbe és nagyokat dülöngve kezdtük meg utunkat az óceánon át.

Lassan teltek a napok, szinte állandó rossz időben, az üres hajó örületes táncot járt, hullámhegyekre mászott fel, hogy a következő pillanatban rohanva-rohanjon valamelyik feneketlen völgybe, belefúrva orrát a habokba, rázkódott néhányat, zúgva ömlött a víz róla, a másik pillanatban kezdődött minden előlről.

Valósággal ünnepnapszámba ment, mikor utunk huszonkettedik napján a Szent Lőrinc folyó torkolatában csendesedett a víz, megnyugodott a hajó és nagy-méltóságon úszott be Montreal kikötőjébe.

Alighogy megérkeztünk, még jóformán oda sem köztölték rendszeren a mólóhoz. az elevátorok ásitó vascsövein át már zuhogva, harsogva ömlött a gabona hajónkba. — Na, ebből sem lesz pihenés, — mondogattuk — igyekezzünk kifelé a városba, utóbb még bevásárolni sem jut időnk!

Igy történt aztán, hogy alig néhány órával érkezésünk után már ott sétáltam Montreal utcáin, így történt és biztosan a véletlennek köszönhettem, hogy első kanadai estémet annak a rég elfelejtett napihírnek hőisével tölthettem együtt.

A nagy jövés-menésben elfáradtam, megszomjaztam és ahogy ülök az egyik bár magas, kerek székén, szivogatatom szalmaszálon át a forralt bort, va'aki odatelepszik mellém. Katona lehetett, pedig civilruha volt rajta,

minden mozdulata, kurta szavai erre vallottak, dőcögve indult a beszélgetés közöttünk, láttam arcán a csodálkozást, mikor mondom, hogy magyar vagyok, de aztán, mintha emlék ébredne benne, mosolyba fordul a kemény ránc szája szélén, aztán szíves szóval tessékel, hogy menjek vele haza, majd mutat egyet-mást és elbeszélgetünk. Örömmel vettem a hívást, az ide-oda kóborló tengerésznek felüldülés egy barátságos szoba melege, kissé emlékezteti az otthonra, — mentem én is szívesen.

Ott ültünk egymással szemben, egyszerűen bútorozott szobájában, előttünk forró tea párolgott, a falakon csodálatos képek, idegen egyenruhájú katonák, rengeteg kutya-fénykép, új barátom nagyokat szíva szivarján, beszélni kezdett.

— Szabadságon vagyok, azért nem talál hasonlóságot köztem és a fényképek között, pedig engem ábrázolnak. Csendőr vagyok, ha nincs is olyan szép egyenruhám, mint külföldi kollégáimnak. Láttam valahol a magyar csendőrök képeit, először azt hittem, valamenynyien tábornokok, olyan szép a kakastoll a kalapjuk mellett. A nevemet még meg sem mondtam, de úgy tűnik, mintha már nagyon régen ismerőnk egymást.

Főllalt, egész hosszában kinyújtózott és sarkait összeütve, mondta:

— Vieux, Maurice Vieux vagyok, tizennégy éve a kanadai királyi csendőrség tagja, szabadságon.

Bennem már dereng valami emlékezősféle, ő is látja rajtam biztosan, mert újra helyet foglalva, így szól:

— Tudom, mit akar kérdezni, majd minden ujságban benne volt a nevem. Pedig nem akartam. Örültem is a sikernek, meg nem is. Legjobban talán a szabadságnak örültem.

Tekintete elrévedez a fényképek felé, a hangja mintha lágyabb volna, aztán mesél tovább.

— Két hónapja, hogy elindultam. Roskadásig megakodva konzervekkel, dohánnyal, spiritusszal, kutyának való szárított hússal, vízhatlan sátram, takaróm alig fért föl a szánra. A szökevényről egyetlen fényképet láttam csak és annyit tudtam róla, hogy ruháján kívül egyebe sincsen. Nem akarom untatni a helységnevekkel, hisz úgylis elfelejtené őket, elég, ha annyit mondom, hogy ötödnap már a nyomában voltam. Láttam elhagyott tűzhelyét és azon tünődtem, ugyan mit ehetett tegnap? Tudom, különösen hangzik ebben a nagy városban, hogy innen alig 100 kilométerre olyan erdők, irtások vannak, hogy napokig, néha hetekig nem lát senkit az ember. Mikor utam tizenkettedik napján az elhagyott tűzhelyen még langyos volt a hamu, tudtam, hogy enyém a győzelem. Félig lerágott, véres madárcomb hevert mellette, azt sem tudta kivárni, míg megpirul kevésbé.

— Késő este volt, mikor megláttam alvó alakját a földön, a Végzet közelített felé bennem és mégis egyetlen segítsége, másnapra biztosan megfagyott volna. Nem tudtam, miért ítélték el, nem tudom ma sem, mit vétett már nem a fegyenc volt előttem, hanem egy száználmas emberroncs, nem volt már üldöző és üldözött.

— Napokig vártam, míg olyan állapotban lesz majd, hogy hazafelé indulhatok vele. Megosztottunk enni-valómon, gyógyítottam sebes lábait, lassan rendbejött és nagyot sóhajtvá hallgatta, hogy indulunk másnap. Nem tudom, igaz volt-e, amiket elmondott nekem, talán csak szánalmat akart ébreszteni bennem, de, hogy végtelenül nyomorult volt, testben-lélekben beteg, azt láttam, azt nem kellett bizonygassa.

— A hazafelé tartó út keservesebb volt, semmint azt hittem volna. A lassan visszatérő élet és erő régi indu-

latokat ébresztett föl benne. Egyik pillanatban síró-görcei voltak, a másik percben már őrzöngött dühében, a fegyház rémképei jelentek meg előtte, szakállas arca, félelemtől kiugró szemei még most is kísértének.

Odakötöttem a szánra, mert minduntalan elrohant, hogy alig bírtam nyomába érni. Tudta, hogy nem szökhet, vesztébe rohanna, magától fordult vissza mindig és mikor már csak egy-két nap választott el Montrealtól és bilincset raktam kezeire, szótlanul bámulta a fényesen csillanó acél karpereceket. Nadrágszárába bokáig érő botot dugtam, amely szíjjal a derekára volt csatolva, hogy akadályozza a futásban, ha mégis eszébe jutna valami. Így értünk be a városba. Mellettem lépkedett, furcsa, bicegő léptekkel, szemeiben már nyoma sem volt a félelemnek, harag sem volt bennük, inkább valami csendes beletörődés a változhatatlanba. Mikor átszolgáltattam, szótlanul símogatta kezeimet, nem tudtam, mit gondoljak fölé. Ma már tudom, hogy búcsúzott tőlem, másnap a határon szökés közben kísérői agyonlőtték.

Maurice Vieux elhallgatott. Belebámult szivarja kékesen kígyózó füstjébe, nagyot szürcsölt teájából, én meg néztem és tudtam, hogy bántja valami. Arra gondol talán, hogy nem volt eléggé emberséges, vagy éppen az volt a baj, hogy a szívére is hallgatott?

Hidd el, Maurice Vieux, ember vagy, talpig ember, mikor kezet adtál ott Montrea'ban, tudtam, hogy soha nem látlak többé. Most ezer kilométereken át üzenem, hogy bámultalak. Nem tudtad magad sem, hogy azt mesélted, akaratlanul is, hogy szív dobogott a durva zubbony alatt, hogy nemcsak csendőr voltál, de ember is. Nincs a világnak az az előljárója, aki ezért elítéljen. Még arra is volt erőd, hogy eszedbe jusson a beteg, kiéhezett ember, ki tudja, nem azért kaptad-e a jutalmat?

Isten Veled, Maurice Vieux, sokan vagytok, talpig férfiak, talpig emberek és tudom biztosan, hogy mindnyájatoknak van szíve, érző, meleg emberi szíve. Tudom biztosan!

Lóismeret.

írta: DR. MIKECZ BÉLA törzsállatorvos.

(5. közlemény.)

Szolgálati lovak ápolása.

Az állat testét borító bőr (köztakaró) megvédi az állat szervezetét a külső káros behatásoktól. A bőrből kinövő szőrzet télen hosszabb és sűrűbb, nyáron rövidebb és ritkább, amiből azt látjuk, hogy a szervezet, illetőleg a bőr alkalmazkodik az időjárási viszonyokhoz az állat szervezetének megvédeése érdekében.

A ló tisztántartásának, ápolásának elmulasztása vagy hanyag teljesítése idővel a bőrlélekzés rovására mehet, a bőrlélekzõnyílások vagy pórusok eldugaszolódása folytán. A pórusokon át elsősorban az izzadság jut a bőr felületére.

Lóápolási eszközök: a kefe, a lóvakaró, gyökérkefe, sörényfésű, patakés, szemtörlőruha és szőrtörlő pokróc. Az ápolás csutakolással kezdődik, mely egyrészt az izzadság felszárítására, másrészt a szőr felületére tapadt durvább piszok eltávolítására szolgál.

A test felületéről a port kefével kell eltávolítani; a vakarót a test felületén levő idegen anyagok eltávolítására használni nem szabad, ez csak arra való, hogy



Csendőrnapi ebéd a pápai őrön. Résztvettek az ebéden Agoston István százados szárnyparancsnok és a Pápán élő nyugállományú bajtársak is.

kefét rajta végighúzva, a port felfogja. A kefével különösen a hajlásokban kell ügyesen bánni, mert a durva kefézés ezeken a helyeken, a bőr érzékenysége miatt ártalmas lehet. Megnedvesített gyökérkefével főleg a pata talpi felületét és a nyírbarázdákat kell alaposan kikéfélni. A sörényfésű a sörény, üstök és fark szőreinek kifésülésére szolgál. A patakéssel a pata talpi felületéről, valamint a nyírbarázdákból távolítjuk el a szennyet. Patatisztításra kizárólag tompaélű fakést szabad használni. Ha van tajtékkés, ezzel a test felületéről a habzó izzadságot kell eltávolítani, ha nincs, a hab eltávolítására a kézfej éle is megfelel. A megnedvesített szemtörlővel a szem, az orr- és száj környékét tisztítják. A végbél, a hüvely és a vaszora tisztítására célszerű egy külön tiszta, puha vászonból készült törlőruhát használni. A szőrtörlőpokróccal kivonulás előtt még egyszer szőr mentén végigsimítják az egész test, valamint a végtagok felületét is.

Leggyakrabban előforduló betegségek.

E betegségeket három csoportba osztjuk: I. *külső betegségek*, II. *belső betegségek*, III. *fertőző betegségek*.

Külső betegségek közé soroljuk a különböző erőművi behatás folytán keletkezett sérüléseket. A sérülést előidéző tárgy minősége szerint megkülönböztetünk: metszett, vágott, szúrt, lött, szakított, harapott és rúgott sebeket. A szervezetben előidézett felületés vagy mélyreható, nemesebb szerveket ért sérülések foka szerint könnyű, súlyos, gyógyíthatatlan, életveszélyes és halálos kimenetelű sérülésekről beszélünk.

Első segélynyújtás. — Sebekről a szennyet kell elsősorban eltávolítani. Szappannal tisztára mosott kézbe vattát veszünk és azt valamely fertőtlenítő oldatba mártva, vele a seb környékét leöblítjük, majd a sebet jódtinktúrával ecsetelve, felületére gazet (géz) helyezünk és vattaréteggel fedve, bekötjük. Friss sebet csak akkor szabad jódtinktúrával ecsetelni, ha horzsolts, minden egyéb esetben fertőtlenítő kötással kell ellátni. Olyan sebfelületre, amely nem köthető be, fertőtlenítő hintőport szórunk. Fertőtlenítő oldatul használandó az 1^o/₁₀₀-es szublimátoldat; egy pasztilla egy liter vízre, a 2%-os kreolin, a 2%-os lysoform, a 2%-os karbololdat, 1%-os timsóoldat, 2—5%-os „Burów”-oldat.

Portyázás közben, tanyák közelében, ha nincs más kéznél, egyszerű sósvizet is használhat a járőr sebmossa.

Patasérülésnél, szegbehágásnál azonnal ki kell húzni a szeget; nem baj, ha vérzik a sebfelület: az elvérzéstől nem kell félni, a folyóvér tisztít. Patasérüléseknél a sebet mindig kössük be, mert a patasérüléseken át jöhet létre legkönnyebben a tetanuszos fertőzés.

A nyeregnyomásra vontakozó tudnivalókat lásd Csendőrségi Lapok 1934. évfolyam 562. oldalán.

Megnyílalás (megszegelés) úgy keletkezik, hogy a kovács a patkolásnál a szeget rosszul ékeli be a szeglyukba; rossz irányba vezeti s így a szeg a pata érzékeny részébe, az irhába hatol. Ha közvetlen patkolás után sántít a ló, az mindig gyanús a megnyílalásra. Ilyenkor a patát melegebbnek találjuk, kutatófogóval a szegcsonk nyomása és a szeg felett a szarufal kopogtatása fájdalmas. A patkót azonnal le kell venni és a beteg patát 2%-os kreolinos vízbe mártott ruhával bekötöni. Ha azonban a patkolás utáni 3—4 nap múlva kezd fokozatosan súlyosbodó sántaság jelentkezni, ez arra keltsen gyanút, hogy szeg ugyan nem ment az elevenbe, de oly közel jár hozzá, hogy azt nyomja és ez okoz a patában gyulladást. Ilyen esetben az eljárás ugyanaz, mint a megnyílalásnál (szegnyomás).

Nyirrohadásnál a nyír roncsolt felületű. A nyírbarázdából nyomásra bűzös váladék szivárog és ürül. Azonnal ki kell a nyírt kreolindalattal mosni, szárazra törölni és a nyírbarázdákat, a roncsolt részek eltávolítása után, fakátrányba mártott kenderkóccal kitömni.

Vérfolt. — A szarutalp sarokszögletében, a talpi irha és a saroktalp gyulladásának következménye. Okozója: a patkó nyomása, a szűk és a rövid patkó, a pata ápolatlanság, ha a szaru túlságosan kiszárad, ha a kovács vörösmelen igazítja a patkót, végül a szabálytalan paták, mint: a hegyesszögelésű, szűkült és ferde pata, elhanyagolt patkolás. A patkót azonnal le kell venni és hideg, esetleg fertőtlenítő borogatást kell alkalmazni. Gyógypatkolás vérfoltos patkóval (oldalsarkas patkó).

Csüdsömör. — A csüdhajlás bőrének ecemája, mely többnyire az elhanyagolt loápolás következménye szokott lenni. Ilyenkor a csüd megdagad, a csüdhajlás bőrén a szárt savós, sárgás váladék tapaszta össze, melyből később varr képződik. Csak fertőtlenítő borogatásokkal és kötéssel kezelhető. *Allatorvos dolga*, mert nem szakszerű kezelése súlyos következményekkel járhat. Sárga, kivált keselylábú lovaknál sokszor idültté válik és évekig is eltarthat.

Rándulások. — A csüd- és pártazületben hibás lépés, ugrás után jöhetnek létre. A hirtelen keletkezett sántaság figyelmeztet a bajra. A csüdizület környéke rövid idő múlva megduzzad, meleg lesz, hajlításra fájdalmas. Lépésben nem hajlik át kellően, az átlépés korlátozott. Azonnal hidegborogatást kell alkalmazni, 24 óra után pedig felmelegedő borogatás alkalmazandó. Utóbbit egyfolytában legfeljebb 3 óra tartamára szabad a beteg testrészen hagyni.

Lábduzzadások. — A lábtőtől, a csánktól lefelé, körkörösén vagy laposan elterülő, tésztátapintatú megduzzadások. Sok esetben csak a hosszas állástól származnak; ilyenkor jártatás után elmúlnak. Nedves pólyával becsavarás sokat segít. Lábduzzadás esetén mindig jól át kell simítani a dagadt láb felületét a szőr mentén, mert ha kisebesedett vagy pörkös, azonnal állatorvosi segítséget kell igénybevenni. Öreg lovaknál a lábduzzadások szervi szivbajból is származhatnak. Gyakran belső- és fertőzőbetegségek kísérő tünetei (influenza, mirigykór).

Ingyulladás. — Legtöbbnyire hajlítónak (az elülső

végtag hajlító), a pártá, pata és a csüdhajlítóin (egyenítoszalag) betegszenek meg e bántalomban.

Az ingyulladások a hajlítónak rostjainak részleges szakadásából származnak. Előidéző okai: a rendszeretlen lovaglás, megerőltető vágta kemény vagy igen mély talajban. Sokszor a szabálytalan lábállás (láb-tőben hátrahajlott) és az inak laza szerkezete hajlamosít a betegségre. Különösen érzékenyek a sárga lovak. Ha heveny, rendkívül fájdalmas a sokszor gyermekkarvastagságúra megduzzadt in és meleg. Legtöbbször mind a három hajlítóin (pártá-, pata- és csüdhajlító) lesz gyulladással.

Sántaságok. — A végtagok megbetegedésére utaló mozgási zavarok, melyek a ló használhatóságát korlátozzák. A sántaságok sokszor már lépésben is észrevehetőek, a legtöbb esetben azonban csak ügetésben ismerhetők fel. Legjobb először csikószáron elővezettetni a lovakat sántasági vizsgálatra. Ilyenkor rendszeren egyenes vonalon vezetettjük meg őket. Elővezetésnél mindig a hátulsó láb munkazavarát figyeljük. Ha például a hátulsó bal lábára sánta, akkor a bal csípőoszlop emelkedik fel, a jobb süllyed. A másik lábára ellenkezőképpen. Az elülső láb sántaságát szembejövettelkor vizsgáljuk. Ha ugyanis a ló fejével balra biccent, akkor a jobb lábára sántít és megfordítva. Megkülönböztetünk: kis-, közép- és nagyfokú sántaságot. A gennyes patabetegségek rendszerint nagyfokú sántasággal járnak. A csontcsodó csontgyulladások esetén a sántaság munkaközben csökken. Gyakran hallani azt a megjegyzést, hogy a ló nem jár tisztán. Ilyenkor nyilván kisfokú sántaság van jelen, amelynek pontos megállapítása csak úgy lehetséges, hogy a ló sántaságát — gyakorlott lovas alatt — tanügetésben is figyeljük.

A sántaságok megítélése rendkívül nagy gyakorlati tapasztalatot kíván. Idült esetben a sántaság elmúlik ugyan, de a duzzanat megmarad (hideg vádli).

Belső betegségek. — Első tünet, hogy a ló nem eszi meg az eléje tett takarmányt. Tompultan, bambán, fejét lehorgasztva, környezetére nem ügyelve áll állásában. Járása bizonytalan, szőre borzolt, fénytelen.

A hasüri szervek megbetegedése kólika név alatt ismeretes. Ilyen kólikás megbetegedések: a gyomor-megterhelés — megzabálási kólika —, a bélrenyheség, a bélsárpangás, a bélgyladás, a rheumás bélgörccs, a bélcsavarodás, a bélelfűződés, a bélférgesség és a vesék fájdalmai.

A kólikás ló nyugtalan, tipeg, kapar, hasa felé tekintget, lefekszik, felkel, kutya módjára ül.

Azonnali segélynyújtás: csutakolás, hideg időjárás esetén lepokrócozás, kézen jártatás kizárólag lépésben. Futószáron hajtani nem szabad. Fontos arra ügyelni, hogy a kólikás ló ne hemperegjen, mert könnyen bélcsavarodás következik be.

A különböző takarmánymérgezések által előidézett fertőzés szintén kólikás tünetekkel jár. Ezért keressünk kólikás betegségek esetén mindig okot a takarmányban. Sok esetben okozott a penészgombákkal fertőzött, nedvesen tárolt széna és szalma halálos kimenelelű kólikát, sokszor a trágyás alom elfogyasztása is. Hőmérőzzük meg a kólikás lovat, mert ha magas lázban van, lépfenére is gyanús lehet. Kólikás lovak végelbe idegen tárgy, izgatószer és különféle maróolajok, háziszerek beadása szigorúan tilos.

A fertőző betegségekre vonatkozó tudnivalókat lásd: Csendőrségi Lapok 1935. évfolyamának 140. oldalán.



CSENDŐR LEKSZIKON.

15. kérdés. *Egy bányamunkás a munka abbahagyására iparkodik rábeszélni munkástársait. Büntetendő cselekményt követ-e el? Változik-e a jogi helyzet, ha mezőgazdasági munkás jár el így munkástársai között?*

Válasz. Az összebeszélés alapján történő munkamegszűntetés, a sztrájk általában nem esik büntető rendelkezés alá.

A Btk. csupán a sztrájkjal kapcsolatos egyes erőszakos cselekményeket tekinti, amennyiben a 171. § szerint magánosok ellen erőszak vétségét követi el az, aki a munkabér felemelése végett a munkaadó ellen erőszakot követ el, azt szóval vagy tettel bántalmazza, vagy erőszak elkövetésével fenyegeti, úgyszintén azok, akik gyárak, stb. előtt összecsoportosulnak avégből, hogy a munka megkezdését vagy folytatását megakadályozzák, vagy pedig a munkásokat a munka és munkahely elhagyására bírják. Büntetendő természetesen a sztrájkjal kapcsolatban elkövetett más közönséges bűncselekmények, mint a zsarolás, vagyonrongálás, súlyos testi sértés stb.

Ipartörvényünk 162. §-a értelmében nincs jogi érvényük az olyan összebeszéléseknek, amelyekkel a munkások arra törekzenek, hogy közös munkaszünetteléssel a munkaadókat nagyobb bér megadására kényszerítsék, nincs továbbá a sztrájkolókat támogatására, az úgynevezett sztrájk-török károsítására irányuló megállapodásoknak sem. Ennek a tilalomnak azonban csak magánjogi jelentősége van, mert büntető szankcióval ellátva nincsen. Ellenben kihágás az ipartörvény 164. §-a szerint annak a cselekménye, aki az említett összebeszélések és megegyezőések létesítése, kiterjesztése vagy megvalósítása végett a munkaadókat vagy segédekét szabadakarattal érvényesülésében fenyegető vagy erőszakos módon akadályozza vagy akadályozni törekszik. Természetesen csak akkor kihágás az ilyen cselekmény, ha súlyosabban büntetendő cselekmény ismertetőjelei nem találhatók meg benne.

A közérdekre kiható nagy veszélyességüknel fogva a magyar jog bünteti a közhivatalnokoknak sztrájkyszerű magatartását, a vasúti sztrájkot, valamint a mezőgazdasági sztrájkot is. A Btk. 481. §-a értelmében a hivatali kötelesség megtagadása büntetett és 3 évig terjedhető börtönnel büntetendő, ha két, vagy több közhivatalnok összebeszélésének következménye. A vasúti sztrájkáról szóló 1914:XVII. t. c. 33. §-a értelmében pedig a tömeges munkamegszűntetésben való részvétel, vagy a szolgálatnak sorozatosan jelentkező lanya teljesítése abból a célból, hogy a forgalom megnehezíthessék, vagy megakadályozzassék, úgyszintén az ezekre irányuló izgatás, bujtogatás, összebeszélés fegyelmileg büntetendő szolgálati vétség, természetesen a súlyosabb, a Btk. alá eső felelősség érvényesül, ha a cselekményben a Btk.-ben tiltott cselekmény tényelemei fellelhetők.

A munkaadók és mezőgazdasági munkások jogviszonyainak szabályozásáról szóló 1898: II. t. c. 65. §-a, amelyet, hogy a sztrájkmegállapodásokat hatálytalanoknak jelent ki, kihágásnak minősíti, annak a magatartását, aki az ily összebeszélések, megegyezőések létesítésére irányuló tevékenységgel akadályozza a munkásokat szabad akarattal vagy evégből álhíreket terjeszt a munkások között, pénzt gyűjt, összejevetel rendez, az összejevetel céljára helyiséget átengedi, az összejevetelben résztvesz. Kihágás továbbá azoknak a cselekménye is, akik a munkaadó lakása előtt avégett csoportosulnak, hogy a munka megkezdését vagy folytatását akadályozzák, vagy a munkásokat a munka abbahagyására bírják. A törvény a szerződésességét egyébként is több irányban büntetéssel sújtja és karhatalmat is biztosít a szerződés teljesítésének kikényszerítésére. E rendelkezéseket külön törvények kiterjesztik a vízi munkálatoknál, az út- és vasútépítkezésnél alkalmazott napszámósokra és munkásokra, továbbá az erdőmunkásokra, a dohánykerészekre és a gazdasági cselédekre.

Azokat a pótolhatatlan hátrányokat, amelyek a háborús üzemekben előálló sztrájkokból származhatnak, a hadiszolgáltatásról szóló 1912: LXVIII. t. c. 9. §-a úgy előzi meg, hogy lehetővé teszi az ily üzemekben dolgozóknak a katonai büntetőbíráskodás és a katonai fegyelmi fenyegető hatalom alá helyezését, amely esetben a munkamegtagadás a katonai felsőbbsséggel szemben tanúsított engedetlenséggel esik egy tekintet alá.

Az a munkás, aki háború idején a hadsereg harci képességével összefüggő üzemből sztrájkra izgat vagy sztrájkot idéz elő, az állam haderejének hátrányt okoz, az ellenségnek pedig előnyt szerez s így büntetőjogilag arról is szó lehet, hogy azt az 1930: III. t. c. 59. §-ának 1. pontja alapján hűtlenség büntette miatt vonják felelősségre.

16. kérdés. *A gyanúsított többek jelenlétében a m. kir. miniszterelnök becsületét sértő kijelentést tesz. Mi a csendőr helyes eljárása?*

Válasz. A m. kir. miniszterelnök sérelmére elkövetett becsületsértés, ha nem hivatása gyakorlására vonatkozik, vagy ha hivatása gyakorlására vonatkozik is, de nem tényállítási alakjában történik, magánindítványra üldözendő.

A csendőrnek tehát ilyen esetben a Szut.-nak a magánindítványra üldözendő bűncselekményekre vonatkozó rendelkezéséhez kellene tulajdonképpen alkalmazkodnia. Kétségtelen azonban, hogy a sértett nagy közjogi állására tekintettel nem lehet az esetet olyan magánindítványra üldözendő bűncselekménynek tekinteni, mint amelynek sértettje egy egyszerű polgár. Az a gyakorlat alakult ki, hogy az igazságügyi hatóságok az igazságügyminiszter útján kérdést intéztek a m. kir. miniszterelnökhöz, hogy magánindítványt óhajt-e előterjeszteni. Ha a miniszterelnök magánindítványt terjeszt elő, a Bp. értelmében a kir. ügyészség (kir. ügyészségi megbízott) közérdekből átveszi a vád képviselőjét.

Ilyen körülmények közt tehát a csendőrnek az a kötelessége, hogy az esetről jelentést készítsen s a cselekmény elbírálására illetékes kir. járásbírósnak, vagy legcélzerűbben az illetékes kir. ügyészségnek beküldje. Azért célzerűbb a jelentést a kir. ügyészségnek beküldeni, mert a cselekmény jogi megítélése adott esetben nem egyszerű s lehetséges, hogy a kir. ügyészség felhatalmazására, hivatalból üldözendő rágalmazásnak vagy becsületsértésnek fogja a cselekményt minősíteni, ennek elbírálása pedig már a kir. törvényszék hatáskörébe tartozik.

17. kérdés. *A nős csendőr ingatlant vásárol. Közszerzeménynek kell-e ezt tekinteni? Milyen jogi következmények folynak a közszerzemény fennforgásából örökösödés esetén?*

Válasz. Közszerzeményen mindazt a vagyont kell érteni, amelyik törvényesen egybekelt házastársak akár külön-külön, akár együttesen szereznek a házasságkötés napjától mindaddig, amíg köztük a házassági együttélés tart. A magyar jog tehát ahhoz, hogy közszerzemény keletkezzék, a szerzésnek szoros értelemben vett együttségét nem kívánja meg. Amit az egyik házastárs az együttélés alatt kizárólag egymaga is szerzett, a másik félnek minden hozzájárulása nélkül, az is közszerzeménnyé válik.

Kivétel az úgynevezett nemesi jog, amelyet a bírói gyakorlat kiterjesztett az úgynevezett honoratiorok (szellemi foglalkozásúak) osztályára is. E jog értelmében a szerzeményi közösség azokra, akik nemesi vagy honoratior osztályba tartoznak, nem áll fenn.

Nem lehet szó közszerzeményről ott sem, ahol a házasság alatt szerzett vagyonnak különvagyon jellege van. Vagyis a házasság előtt szerzett, örökölt, külön vagyon átalakításából (csere, kártalanítás stb.), szerzett javak.

A közszerzemény jogi természete, hogy az így előállt vagyoni közösség egyoldalúan fel nem bontható, halál esete pedig a házastársak külön-külön csak a közszerzeményi vagyon feléről rendelkezhetnek. Amíg azonban a házastársaknak adóssága van, közszerzemény nincs, ezért peres eljárás esetén a közszerzemény megállapításánál mindig előtérbe kerül az adósság és a különvagyon megállapítása. A különvagyon elkülönítése és az adósság levonása után lehet szó az így előálló értékfeleslegre nézve közszerzeményről.

E vázlatos meghatározásokból is látható, hogy a közszerzemény jogintézményével kapcsolatosan rengeteg vitás kérdés merülhet fel, ezeknek megoldása pedig, különösen a hagyatéki eljárásban, csak peres úton lehetséges. Ezért a vagyonos házastársak legokosabban teszik, ha házassági szerződést kötnek s ebben szabályozzák előre mindazokat a kérdéseket, amelyek meglévő és gyarapuló vagyonukra nézve felmerülhetnek.



TANULSÁGOS NYOMOZÁSOK.

I.

Gyilkosság nyomozása.

Írta: RÉTVÁRI JÁNOS alhadnagy
(Csurgó).

1936 június 11-én 8 órakor Nagy Ernő kaposmérői lakos az örsöt szóbelileg arról értesítette, hogy Fehér János* 61 éves, kaposmérői lakos a lakásán öngyilkossági szándékból borotvával elvágta a nyakát. Még nem halt meg, de a halál rövid időn belül várható.

Az örsön csak az örsfőzőnő volt otthon. Az örs valamennyi tagja átkutatáson volt, honnan csak 11-én 24 órakor vonultak be. Ekkor értesültek a feljelentésről és a nyomozáshoz csak 12-én reggel foghattak hozzá. Az örs nem is tartotta nagyon sürgősnek és fontosnak a dolgot, mert Fehér Jánost ismerték és az átkutatás alatt már hírül vitték, hogy Fehér János öngyilkosságot követett el. Ezt természetesnek is találták, mert életmódja miatt nemcsak az örs, hanem a lakosság is ilyen végét várta Fehér életének. Nem egyszer hangoztatta, hogy öngyilkos lesz.

Fehér János ugyanis a község szélén egy magányos házban lakott egyedül. Felesége már évekkal előbb meghalt, a fia pedig nőülése után Edde községben telepedett le. Az öreg szomorú és egyhangú életén úgy segített, hogy Kaposvárról kéteshírű nőket hozott magához és azok vezették háztartását, míg mindent el nem hordtak.

12-én 5 órakor az örsparancsnok Déri József és Molnár István törzsrőrmestereket vezényelte ki a nyomozásra. A járőr első dolga a helyszíni szemle megejtése volt. Fehér Jánost a lakása konyhájában, egy öreg divány előtt, a földön hanyatt fekvé, nagy vértócsában, holtan találta. Úgy látszott, hogy a diványon megelőzőleg az elhalt feküdt. A konyhában levő ágy meg volt vetve, de azt látszólag senki sem használta. Az elhalt balkeze mellett a földön egy véres borotva volt, a hulla nyakán, közvetlenül az álla alatt és a gégefőn, 11 centiméter hosszú és a gégeig hatoló vágás tátongott. Az egész arc és a fej aludt vérrel volt borítva. A nyaki sérülések iránya megfelelt a balkéz munkájának. Dulakodási nyomot a járőr nem észlelt, annál is inkább, mert a helyszínen már sokan megfordultak.

A járőr a nyomozás folyamán az előjárásánál megtudta, hogy az esetet a körjegyző bejelentette távbeszélőn a kir. ügyészségnek és a főszolgabírónak Kaposvárra, azzal, hogy az elhalt öngyilkos lett.

Az esetet Meleg Jozefin, az elhalt rokona fedezte fel 11-én 6—7 óra között, midőn a lakáson megjelent, hogy az elhaltat fát vágni hívja.

Meleg Joozefin azt adta elő, hogy a konyha ajtaja nyitva volt. Fehér Jánost a leírt helyzetben még élve találta. Hörgött, de beszélni már nem tudott. Orvost hívott, hogy talán még tud rajta segíteni, de mire az orvos megérkezett, Fehér már halott volt. Az orvos megvizsgálta és a halál okául a nyakon levő borotvavágást állapította meg és azt mondta, hogy Fehér maga vetett véget életének, a helyszín is azt mutatja.

A kaposmérői körjegyző bejelentésére 11-én délután a járási tiszti orvos is kiszállt, a hullát szintén megvizsgálta és kijelentette, hogy Fehér János öngyilkos lett.

Ezeket a járőr a körjegyzőtől hírül véve, továbbá, mert öt-hat tanu is azt adta elő, hogy az elhalt többször hangoztatta, hogy öngyilkos lesz, biztosra vette, hogy Fehér János önkezével vetett véget életének. Ezért aztán nem is tartotta szükségesnek, hogy a hullát a két orvos után maga is megvizsgálja és már be is akart vonulni. A hatóság a temetési engedélyt megadta és Fehér Jánost 12-én 18 órakor temetni akarták.

A körjegyző távbeszélő-értesítésére az elhalt fia, ifjú Fehér János is megjelent Eddéről és a temetkezési előkészületeket megtette. Ifjú Fehér János a hullát azonos módon véresen akarta a koporsóba helyezni, de a rokonok azt kívánták, hogy a hulláról mossák le a vért. Ifjú Fehér János némi vonakodás után beleegyezett, de a hulla lemosására a községbeliek közül senki sem vállalkozott s így kénytelenek voltak erre a célra Kaposvárról, a temetkezési vállalatól egy embert hozatni.

A járőr ezekről értesült és bizalmasan megkérte Szalai Györgyöt, a temetkezési vállalat alkalmazottját, hogy a hulla mosásakor a testet alaposan nézze meg, hogy nincs-e rajta a nyakon kívül máshol is sérülés.

12-én 15 órakor Szalai a járőrrel bizalmasan közölte, hogy amikor a hulla mosásához fogott, ifjú Fehér János arra kérte, hogy ha valamit észrevesz az őregen, ne szóljon senkinek semmit. Azt is közölte, hogy a hulla fején hátul, a sűrű hajzat közt, gyanús sérülés van.

Erre a járőr a lemosott hullát tüzetesen megvizsgálta és a fejen hátul 6 centiméter hosszú, mély sérülést talált, mely a koponyacsonton is áthatolt. A hulla további gondos vizsgálata során a járőr még mindkét halántékon is fedezett fel 5—6 négyzetcentiméter nagyságú, véraláfutásos sérülést.

Észleleteit az örsparancsnoknak, az örsparancsnok pedig a kaposvári kir. ügyészségnek távbeszélőn jelentette, kérte a bizottság kiszállását és a temetési engedély visszavonását. Egyben a járőr intézkedett, hogy a hullát ne temessék el, mert már alig egy óra volt a temetés kifizetése idejéig.

Mivel kétségtelennek látszott, hogy bűncselekmény történt és annak elkövetésével, különös viselkedése miatt, elsősorban az elhalt fiára lehetett gyanakodni, az örsparancsnok ifjú Fehér Jánost elfogta, az örsre kísérte, de estig egy szót sem szólt hozzá.

A csendőr-levelezőlapok szépek, művésziek. Magunkat becsüljük meg, a magunk népszerűségét és tekintélyét emeljük, ha izléstelen cifraságok helyett a magunk levelező-lapjain üdvözljük rokonainkat és ismerőseinket.

* A neveket megváltoztattuk. (Szerk.)

Estére a fogoly nyugtalankodni kezdett és arra kérte a járőrt, hogy kérdezzék már ki. A járőrvezető azt mondta neki, hogy majd akkor kérdezzük ki, ha a gyilkosságra még több bizonyítékot szereznek be és ha önként jelentkezik a beismerésre. Időközben sikerült ifjú Fehér János bűnössége mellett szóló bizonyítékokat is beszerezni. Így akadt egy tanu, aki látta őt 11-én fél 4 óra tájban a somogyjádi vasútállomás közelében, amint hazafelé tartott Eddére.

12-én este megkezdték a kikérdezést. Tagadott. Azt mondta, hogy 5—6 tanuval tudja igazolni, hogy azon az éjjelen otthon volt Eddén. Mikor azonban a járőr elébe tárta Szalai bemondását és annak a tanunak a vallomását, aki őt hazafelé menni látta, a gyilkosság elkövetését az alábbiak szerint ismerte be:

1935 június 10-én 21 óra 43 perckor Somogyjádról induló vonattal eljött Kaposvárra, Kaposvárról Kaposmérőre gyalogolt, hogy apjával végezzen, mert nem nézhette, hogy az apja feslett életű nőekkel éljen és kis vagyonát azokra költse.

11-én fél 1 óra tájban megérkezett apja kaposmérői lakásához és bezörgetett. Apja beengedte a konyhába és korholta, hogy mit keres ilyen későn nála, majd azt mondta, hogy takarodjon ki a házából.

Közben az apja kiment az udvarra, amikor visszatért a konyhába, olyan mozdulatot tett, mintha őt a kályha mellett álló baltával meg akarta volna ütni. Apját megelőzte, a baltát felvette és apját a balta fokával jobbról halántékon ütötte. Apja a földre esett, majd fel akart keln. Mivel félt az apja bosszújától, a balta élével hátulról fejbe vágta, mire apja ismét a földre esett. Ezután kihozta a szobából apja borotváját és a földön fekvő apja nyakát két vágással elmetsette, majd a borotvát apja mellé dobta, hogy azt a látszatot keltse, mintha öngyilkossá lett volna. A baltát kivitte és a sertésól padlására rejtette, azután gyalog elment Eddére és közölte feleségével, hogy végzett az apjával.

Amikor a bizottság 1935 június 13-án 14 órakor megérkezett, gyanúsított a gyilkosságot a vizsgálóbíró bíró előtt is megismételte.

A boncolóbizottság megállapította, hogy a nyakon az egyik vágás, a baloldali halántékon az ütés és hátul a fejen a vágás halálos volt, a többi sérülések súlyosak voltak.

1935 augusztus 21-én a kaposvári kir. törvényszék ifjú Fehér Jánost gyilkosságért életfogytiglani fegyházra ítélte.

A nyomozó csendőr nélkülözhetetlen tulajdonsága a bizalmatlanság és kételkedés. Bizalmatlannak és kételkedőnek kell lennie mindennel és mindenivel szemben mindaddig, amíg meggyőződést nem szerzett arról, hogy a bizalmatlanságra ok nincsen. „Hátha nem így van? Hogyan lehet másképpen?” — olyan kérdések, melyeket a csendőrnek a nyomozás során minden felbukkanó kérdés elbírálásánál fel kell vetnie.

További tanulság az, hogy szakértők bevonása korántsem mentesíti a csendőrt attól, hogy a maga részéről a nyomozás tárgyát képező eset kiderítését más utakon is ne keresse. Eltekintve attól, hogy a szakértő is ember, aki tévedhet, (erre ez a nyomozás jó példát nyújt, a tévedés alapja itt a felületesség volt) a felmerülő kérdések közül rendszerint csak egyesekre tud válaszolni, a többi kérdés tisztázása a nyomozás feladata. Éppen a gyilkosság és öngyilkosság megkülönböztetése az a probléma, melyet rendszerint csakis a szakértő és nyomozás vállalt munkája tud kétséget kizáróan tisztázni. A leírásból nem tűnik ki, hogy az elhalt jobb- vagy balkezes volt-e, így azt kell valószínűsíteniünk, hogy jobbkezes volt. Bár nincs kizárva, hogy jobbkezes ember a nyakát balkezevel vágja el, de az a tény, hogy a borotva hull a balkeze mellett hevert a földön, arra legalább is alkalmas volt, hogy a járőr gyanúját felébressze. Gondolkodóba ejthette volna a járőrt a nyitva talált ajtó is. Az viszont már jó csendőrmunka volt, hogy ifjú Fehér viselkedésében észrevette a gyanú alapját és a hullamórt is bekapcsolta az ügybe.

II.

Gyujtogatás nyomozása.

Irta: LORÁNYI VILMOS tiszthelyettes
(Kaposmérő).

1934 szeptember 17-én virradóra Schwarz Mártonné kisjakabfalvi lakosnak a község határában levő két szénaboglyáját 20 pengő értékben és ugyanakkor Bauer János és hat társa kisjakabfalvai lakosoknak a község közvetlen közelében levő szérüskertben összerakott szalmakazlait 405 pengő értékben ismeretlen tettes felgyujtotta. Miután a tüzeset egy időben történt s úgy a széna-, mint a szalmakazlak az út mellett voltak elhelyezve, nyilvánvaló volt, hogy a tettes ugyanaz a személy lehet.

A helyszíni szemle megtartása után puhatoltunk a községben aziránt, hogy azon az estén kik jöttek haza

Gondoljon egészségére: Szívjon NIKOTEXET!

Örsök figyelmébe!

Minősítvényi jegyekről, úgy szintén más, a javadalmozást terhelő 2 pengőn aluli értékű cikkről, utólag kért nyugtázott számlákat — ha eszebet nem rendelnek — csak 20 fill. póstabélyeg beküldése esetén küldhetjük. Új távolsági km. van: 40, 60, 80, 100 rovasos. Rendelésnél rovatszám határozottan közlendő. **PALLADIS R.-T.**

Villányból Kisjakabfalvára, mert vasárnap volt s ilyenkor a községbeli fiatal legények Villányba szoktak bemenni szórakozni, mégpedig ugyanazon az úton, amelynek mentén a felgyújtott széna, illetve szalma állott. A puhatolás során megtudtuk, hogy Pfeiffer József ottani lakos 16-án este röviddel a tüzeset előtt kerékpáron érkezett haza Villányból. Pfeiffert kikérdeztük, aki elmondotta, hogy Villányból 23 óra tájban érkezett haza kerékpáron. Vele volt még Trödler Márton ottani lakos is, de Trödlert, aki gyalog volt, még Villányban elhagyta. A községbe érkezése után körülbelül 15 perc múlva megérkezett Trödler is. Neki feltűnt, hogy Trödler a 4 kilométeres utat gyalog ilyen hamar tette meg, ezért megkérdezte, hogy mivel jött. Trödler akkor elmondta neki, hogy az egész úton szaladt, mert félt a nagy sötétségben.

Trödlert kikérdeztük, aki megpróbálkozott a tagadással, de azután a gyujtogatásokat az alábbiak szerint ismerte be:

1934 szeptember 16-án Villányban volt. Este 23 óra tájban Pfeifferrel együtt haza indult, de Pfeiffer őt kerékpárjával elhagyta. Az úton félt, mert nagy volt a sötétség. Ezért, hogy az útja meg legyen világítva, az út mellett levő két szénaboglyát meggyújtotta, majd szaladni kezdett. Amikor a szérüskerthez ért, eszébe jutott, hogy Bauer Jánosra haragszik, azért annak szalmakazlát is meggyújtotta. Trödlert gyujtogatás büntette miatt elfogtuk és a pécsi kir. ügyészségnek átadtuk. Cselekményéért a pécsi kir. törvényszék másfél évi börtönrre ítélte.

Miután fontos volt annak bizonyítása, hogy a szénaboglyák és a szalmakazlak az út mellett voltak s hogy a szénakazlak tüzével tényleg meg lehetett világítani az utat, valamint, hogy a szérüskertben okozott tűz által a község mennyire volt veszélyeztetve, ezért a helyszínekről fényképfelvételeket készítettem. A felvételekről a nyomozó alosztály fényképésze nagyított képeket készített, melyeket a kir. ügyészségnek betérjeszttem. A főtárgyaláson a fenti fényképeknek a bíróság — értesülesem szerint — jó hasznát vette.

*

Ez a nyomozás főleg abban nyújt tanulságot, hogy súlyos bűncselekményeknek gyakran milyen csekély és szokatlan indítókka van.

A fényképekre vonatkozóan az a megjegyzésünk, hogy a fényképezést és rajzolást soha sem szabad elmulasztani, amikor erre alkalom adódik. A rajz és a fénykép ilyenkor többet ér a legrészletesebb, hosszadalmas leírásnál is.

KÉRJE - KAPJA!

A most megjelent foto optikai, rádió 144 oldalas árjegyzéket az alkalmi vételek listájával.



HATSCHÉK és FARKAS SZAKÜZLETEI

Budapest, IV, Károly-körút 28, VI, Andrassy-út 31, VII, Rákóczi-út 80



H I R E K .

Pálfalvi Burján Endre ny. ezredes.

Február 15-én, 71 éves korában meghalt Székesfehérvárt *Pálfalvi Burján Endre* ny. csendőr ezredes. Önkéntesi évét a volt cs. és kir. 51. gyalogezredben szolgálta, a csendőrséghez 1886 május 8-án lépett be az I. sz. (kolozsvári) kerület állományába. A címzetes őrsvezetői,



őrsvezetői, címzetes őrmesteri rendfokozatokon át érte el a hadapródi kinevezést 1890-ben. Egy év múlva tiszt-helyettes, újabb egy év múlva hadnagy. Ebben a rendfokozatában, majd később főhadnagyként az I. kerületi parancsnokság segédtszti teendőit végezte, majd 1902-ben a soproni szárny parancsnoka lett. Ugyanabban az évben előlépett II. oszt. századossá. 1903-ban legfelsőbb dicsérő elismerésben részesült. 1904-ben lépett elő I. oszt. századossá. A belügyminisztérium csendőrségi osztályában teljesített szolgálatot, majd a VI. sz. kerületi parancsnok-

Nagy Zsigmond *Bútor* Lázár-u. 3.
(Egész ház)

ELŐLEGNÉLKÜLI RÉSZLETFIZETÉSRE

SEZLONOK TAKARÓVAL P 65-től
EBEDLŐSZÖNYEGEK P 28-tól

Fotelágyak, paplanok vasbútorok, futószőnyegek, fehéreművésznak, ruhaszövedek. „Baross” Szőnyeg- és Kárpitosüzlet
Budapest, VIII., Baross-utca 74. sz.
A m. kir. csendőrség tagjainak árengedmény!

ságnál másodtörzstiszti megbízatást kapott, közben elérve az újjólagos legfelsőbb elismerést. Őrnaggyá 1912-ben lépett elő, alezredessé 1915-ben. Két év múlva megkapta a Ferenc József-rend lovagkeresztjét, ugyanakkor megbízták a VI. sz. csendőr kerület ideiglenes vezetésével, amelynek parancsnoka és egyben ezredes lett 1917 november 1-én. Nyugállományba 1919 január 1-én lépett.

Elhúnyta számunkra a csendőrség egyik úttörőjének az elvesztését jelenti, akinek a testület megalapozásában és felvirágoztatásában jelentős feladat jutott s ennek a feladatának minden beosztásában és egész hosszú szolgálati ideje alatt, mindenben és mindenkor derekasan, lelkesen tett eleget. Úgy is búcsúznunk most tőle, mint egyikétől azoknak a ma még élő keveseknek, akik szilárdan járható utat, súlyt, hírnevet és ma már közbecsülésben álló tradíciókat teremtettek munkálkodásukkal testületünknek. Rendíthetetlen, puritánul becsületes katona volt és maradt kezdettől haláláig, amiért mindenki tisztelte és melegszívú bajtárs volt, amiért mindenki szerette. Február 17-én végbement temetésén megjelent a székesfehérvári csendőr tisztikar és legénység teljes számban és megjelent Székesfehérvár főispánja, alispánja vezetése alatt a város vezető társadalma is, megadva ezzel elhunyt öreg bajtársunknak az őt megillető, méltó végtisztességet. Példásan szép családi életet élt, fia Fehér vármegye közgazgatási gyakornoka, tb. szolgabíró. Emlékét az úttörőinknek és a minden téren példát mutató elődöknek járó tisztelettel és kegyelettel fogjuk megőrizni.

A következő levelet kaptuk: Február 14-én Szolnokon is megtartottak a csendőrnapi, ünnep keretében. Istentisztelet után a csendőrlaktanyában *Oláry Sándor* alezredes úr tartotta meg a szép, katonás ünnepi beszédet. Az ünnepély után diszebed volt, amelyen a nyugdíjas csendőrlégénység szintén nagyszámban vett részt. A gyönyörűen megrendezett ünnepély során nem nyílt alkalom a nyugdíjasok részéről a megnyilatkozásra, ezen az úton szándékozom tehát magam és néhány nyugdíjas bajtársam nevében köszönetet mondani hazánk nagyjainak, akik a m. kir. csendőrséget megajándékozták minden évben egy nappal és azt ünnepévé nyilvánították. Köszönetet mondok továbbá, hogy minket, nyugdíjasokat is beleillesztettek az ünnepély keretébe. Isten éltesse hazánk nagyjait és a m. kir. csendőrséget! Szolnok, 1936 február 16.

Székely János ny. csendőrtiszthelyettes.

A szombathelyi altiszti olvasó- és önképzőkör évi közgyűlése. A szombathelyi csendőr altiszti olvasó- és önképzőkör február 17-én tartotta meg évi rendes közgyűlését *Perey László* alezredes elnöklésével. Az elnök üdvözlő szavai után *Szalai István* tiszthelyettes, jegyző, a kör évi működéséről számolt be. *Aracsi Lajos* szv. tiszthelyettes, pénztárnok az olvasó és önképzőkör anyagi helyzetét ismertette. *Dobri József* tiszthelyettes, könyvtáros a könyvtárra vonatkozó jelentését terjesztette elő. *Kiss Rafael* tiszthelyettes, gondnok, ismertette a kör nagyarányú látogatottságát, megemlítvén, hogy a körnek jelenleg 244 rendes tagja van. A közgyűlés ezután az általános tisztújítás keretében 1936. évre megválasztotta a tisztikart. Alelnök lett *Kuntár János* alhadnagy, igazgató: *Soponyai József* fegyverszaki tiszthelyettes, gondnok: *Kiss Rafael*, ellenőr: *Nagy Ferenc*, jegyző: *Sipőcz József* tiszthelyettes, könyvtáros: *Zsédely István* fegyverszaki törzsrörmester, számvizsgálók *Szentgyörgyi László* és *Csóka István* szv. tiszthelyettesek. Ezenkívül a közgyűlés még 6 választmányi tagot választott. Az elnök indítványára a lemondott tisztikar és választmánynak önzetlen munkásságáért a közgyűlés megelégedését és jegyzőkönyvi köszönetét nyilvánította. Végül különböző tárgyú indítványok előterjesztése következett.

Dicséretet. A székesfehérvári II. kerület parancsnoka *dicsérő okirattal látta el: Somogyi Imre* törm-t, mert az 1931., 1932. és az 1933. évi fürdőidény alatt a siófoki, az 1934. évi fürdőidényben a balatonszabadi és az 1935. évi fürdőidény alatt a balatonalmádi fürdőkülönítményen, mint beosztott, a szolgálatot teljes odaadással, lankadatlan szorgalommal, az átlagot jóval felülmúló buzgalommal, igen eredményesen teljesítette; *Siklósi István* törm-t azért, mert 1930., 1931., 1932. és az 1933. évi fürdőidény alatt a siófoki fürdőkülönítményen beosztottként, 1935. évben a balatonkenesei különítményen, mint különítmény-parancsnokhelyettes, köteleességét fáradhatatlan odaadással, szorgalommal teljesítette, parancsnokát igen jól támogatta és alárendeltjeit helyes irányban befolyásolta; *Pintér Ernő* törm-t, mert az 1929., 1930., 1931., 1933. és az 1935. évi fürdőidény alatt részben a siófoki, részben a balatonalmádi fürdőkülönítményeken, mint beosztott, az utolsó évben mint nyomozó, a szolgálatot teljes odaadással, fáradhatatlan buzgalommal és az átlagot jóval felülhaladó szorgalommal, igen eredményesen teljesítette; *Szamos Lőrinc* törm-t, mert az 1932., 1933., 1934. és az 1935. évi fürdőidény alatt a siófoki fürdőkülönítményen a szolgálatot teljes odaadással, lankadatlan szorgalommal, az átlagot jóval felülhaladó buzgalommal, igen eredményesen látta el. Nyilvánosan megdicsérte *Mészáros László* I. örm-t azért, mert az 1932. és az 1933. évi fürdőidény alatt a siófoki, az 1935. évi

**KORÁN
VÁSÁROLJON
IDEJÉBEN**

VESSEN... TERMÉSZETESEN:
MAUTHNER MAGOT
ÁRJEGYZÉK DIJTALAN
MAUTHNER ÖDÖN R.-T.
BUDAPEST, VII.,
ROTTENBILLER-UTCA 33

Győződjön meg a

TRIUMPH (TÁSKA) ÍRÓGÉPEK

kiváló minőségéről, teljesítőképességéről és példátlan tartóssága felől. — Pénzért igazi értéket kap! — Csak készpénzárban, de olcsón. — Cégünk 30 éve élvez bizalmat.

FARAGÓ TESTVÉREK

Budapest, VI., Nagymező-utca 23. Tel.: 29-2-52.

**HÁLÓK
EBÉDLŐK
ÚRISZOBÁK**

KOMBINÁLT
BERENDEZÉSEK

BUDAPESTI BUTORSZALONBAN

BUDAPEST, VIII., BAROSS-UTCA 21. SZ.

Nagy választék.

Kedvező részlelőfizetésre!

fürdőidény alatt a balatonkenesei fürdőkülönműnyen, mint beosztott, a szolgálatot teljes odaadással, fáradhatatlan szorgalommal és az átlagot jóval meghaladó szorgalommal, igen eredményesen teljesítette. — A szegedi V. kerület parancsnoka dícsérő okirattal látta el Palotai Lajos thts-t, mert mint őrsparancsnok, körletében az államellenes mozgalmak megfigyelésében teljes odaadást és fáradhatatlan buzgalmat tanúsított, nyomozásait pedig mindenkor messzemenő tapintattal és hozzáértéssel, sikeresen folytatta le.

Fegyverhasználat. Február 19-én 0 óra 30 perckor, Pestszentimre községben az őrs egyik járőre a vasútállomáson lest tartott és Somosi János budapesti lakost trafikbetörésen tettenérte. Somosi a tettenérés alkalmával Gróf János törzsörmostert (vizsgázott) katonai szuronnal megtámadta, a szűrés azonban nem talált. Gróf János törzsörmester Somosi János ellen szuronyt használt, a szűrés Somosi bal felsőcombját érte. Sérülése súlyos, de nem életveszélyes. Csendőr nem sérült meg. Somosit a járőr elfogta. A kivizsgálás megindult.

Román dúlás Sepsiszentgyörgyön. A magyarság kegyeletérzetébe durván belezottak most a románok Sepsiszentgyörgyön. A város határában kegyelettel áptolt, közös sírban pihent a szabadságharc elfojtását követő idők magyar megmozdulásának több vértanuja. Ezeket a sírokat felszántották katonai gyakorlóter céljaira és a mártírok földi maradványait a református lelkései hivatal udvarára vitette a hatóság, hogy másutt temetessék el őket. A történelemből ismeretes, hogy a Bach-korszakban, 1854-ben, Gál Sándor ezredes és Makk József ezredes mozgalmat szerveztek az osztrák önkényuralom megdöntésére, de elfogták és kivégezték őket. A kivégezettek között voltak a két ezredesen kívül Török János, Horváth Károly, Gálffy Mihály, Píringer-Pataky Ferenc és Bartalis Ferenc. Itt nyugodott még May János is, akit ugyancsak halálra ítétek, de az ítélet végrehajtását megelőzte és ökekezeléssel vetett véget életének olyan módon, hogy cellájában felgyújtotta maga alatt a szalmazsákokat és máglyahalált halt. A vértanuk nagyrészt Sepsiszentgyörgyön, néhányat Marosvásárhely mellett temettek el éjszaka titokban a hazafias érzésű honfitársak és csak az önkényuralom bukása után emelhettek síremléket addigi jeltelen sírjuk fölé. Ezeket a sírokat forgatták fel most a románok. Hír szerint a román hatóságok a szentgyörgyi nagy honvédtemetőt is fel akarják szántani. E temetőben 584 negyvennyolcas honvéd pihent eddig zavartalanul.

Gyanúsított öngyilkossága. A püspökladányi őrs február 11-én bizaalmas úton arról értesült, hogy özv. Vigh Jánosné ottani lakos a lakásán különböző, lopásokból származó tárgyakat rejtget. Az őrs egyik járőre a házkutatás során befalazva 172 darab különböző porcellánedényt talált. Járőr a tárgyakat őrizetbe vette, özv. Vigh Jánosné pedig kikérdezés végett a község házára megidézett. A gyanúsított beismerte, hogy a rejtgetett porcellánedényeket férje, néhai Vigh János még a kommun alatt a vasuti kocsiból lopta. A járőr a tárgyakat megőrzés végett a községi előjáróságnak átadta, Vighné pedig kikérdezése után elbocsájtotta. A kikérdezés után Vigh Jánosné eltűnt a lakásáról, holttestét február 14-én Püspökladány határában, az egyik kútban találták meg. A nyomozás során az orvos az öngyilkoságot megállapította.

Csendőrségi Közlöny 4. szám. Személyes ügyek: Miniszteri rendeletek. **Athelyezettek:** Nagy István I. örgy., a szegedi V. kerület szárnyparancsnoka Makón, hasonló minőségben a szombathelyi III. kerülethez Marcaliba; **Perédy** Jakab örgy., a szegedi V. kerület makói 1. gyalogtanalosztályának parancsnoka Makón, előadótiszt minőségben ugyanezen kerület törzséhez Szegedre; **Draskóczy** Jenő örgy., a szegedi V. kerület előadótisztje Szegeden, szárnyparancsnoki minőségben ugyanezen kerületnél Makóra; **Micskey** Kálmán szds., a szegedi V. kerület nyomozó alosztályának parancsnoka Szegeden, 1. gyalogtanalosztályparancsnoki minőségben ugyanezen kerületnél Makóra; **Kökényi** Oszkár szds., a szombathelyi III. kerület szárnyparancsnoka Marcaliban, hasonló minőségben ugyanezen kerületnél Szigetvárra. — **Tartósan vezényeltetett:** **Orendi** Norbert szds., a szombathelyi III. kerület szárnyparancsnoka Szigetváron, létszám felett való vezetése mellett a budapesti I. kerülethez Budapestre; beosztása iránt külön rendeletben történi intézkedés. — **Allandó nyugállományba helyezettek:** **Csomor** Alajos székesfehérvári II. kerületbeli és **Kocsis** Ferenc I., pécsi IV. kerületbeli thts. — **Névváltoztatások:** **Krenner** Ferenc prbcso. családi nevét „Kövi”-re, **Jéger** Mihály prbcso. „Jászfalusi”-ra változtatta belügyminiszteri engedéllyel. — Szabályrendeletek. Az értékpapírbehozatal eltöltése. A német birodalom új hadilobogójának leírása. Statisztikai adatgyűjtés kérdőíveit a csendőrség részéről csak akkor szabad kitölteni, ha azok a B. M. (VI. c. osztály) útján érkeztek. Nyugállományú tiszteknek ünneplés alkalmakkor egyöntetű ruházatban való megjelenése. Automata biliárdasztalok felállításának és üzemeltetésének rendőrhatalósági engedélyezése. A m. kir. belügyminiszter a Borsod-Gömör-Kishont megyékbe bekebelezett, Noszvaj községhez tartozó Bertamajos lakott hely nevét „Bertaháza” névre, a Pest megyébe bekebelezett, Örkény községhez tartozó, Zsirospuszta néven ismert lakott hely nevét „Várady-telep” néven állapította meg. A Győr-Moson-Pozsony megyékbe bekebelezett, Ásvány és Ráró egyesített községek végleges neve: Ásványráró; a Sopron me-

6-7^{1/2} havi hitelle

Vásároljon a pécsi Takarékoság vásárlási könyvével

56 előkelő cége: **Megbízható!**

Felvilágosítást nyújt: **Pécs, Dunánáluli Bank r.t.**

BÁNFAI BÉLA
játészerezés és fotó szaküzlete
Pécs-Zalaegerszeg
Kedvező fizetési feltételek

Cipőt megbízható minőségben, elsőrendű kivitelben, méltányos áron vásároljunk **Pollák** cipő-árúházában **Pécs** Irgalmasok-utca
A „Takarékosság” tag a

Négy évtizede vásárolnak legjobb megelégedésre kiváló **hangszereket** **REMÉNYI MIHÁLY**

Ötensége dr. József Ferenc kir herceg és a m. kir. Zeneművészeti Főiskola szállítojánál.
Budapest, VI., Király-utca 58-60. sz. Kérjen árjegyzéket!

ZSOLNAY VILMOS-FÉLE
KERAMIAI GYÁRAK **PÉCS-BUDAPEST**
Disztárgyak, étkezészetek, műszaki porcellánok. stb.

gyébe kebelezett, Szil és Kistata egyesített községek végleges neve: Szil. Wiesinger József prbcső. részére kiállított és elvesztett 27287. számú személyazonossági igazolványt a budapesti I. kerületi parancsnokság érvénytelenítette.

A csendőrség 1935. évi közbiztonsági tevékenységének statisztikája. Az elmúlt év folyamán a csendőrség működési területén összesen 123.516 (111.995) büntett és vétség, továbbá 180.025 (162.430) kihágási esetben folytatott nyomozást. A lefolytatott nyomozások eddig a büntetteknél és vétségeknél 118.319 (108.852), a kihágásoknál 179.348 (161.987) esetben vezettek eredményre, 5197 büntett és vétség, továbbá 677 kihágási esetben a nyomozás még folyamatban van. A nyomozásokkal kapcsolatosan a csendőrség összesen 12.496 egyént fogott el és vett őrizetbe és 347.790 egyént jelentett fej különböző bűncselekmények miatt. Az elkövetett büntettek és vétségek között szerepel 35.041 (31.602) lopás, 22.220 (21.846) rágalmazás és becsületsértés, 16.276 (17.234) testi sértés, 7521 (6380) család, 5519 (5018) gyujtogatás és tűzokozás, 5667 (6334) sikkasztás, zártörés és hűtlen kezelés, 3483 (3451) vagyonrongálás, 5591 (5400) orgazdaság és bűnpártolás, 2272 (2324) magánlaksértés, 2020 (2205) ember élete elleni bűncselekmény, 881 (1280) okirathamisítás és 391 (287) pénzhamisítás. A még fennmaradó számok az egyéb büntettek és vétségek között oszlanak meg. A zárójelben levő számok az 1934. évi közbiztonsági tevékenység statisztikáját mutatják.

A több példánnyal ellátott alakulatokat kérjük, hogy a bekötetlenül maradt fölös példányokat a mult évfolyamból hozzánk beküldeni sziveskedjenek.

Ertesítés. Dr. Jilly László alezredes-hadbíró „Az új magyar katonai büntetőtörvénykönyv” című 280 nagy oktávoldalas könyve az eddigi 8 pengő helyett 5 pengőért kapható. A parancsnokságok és egyesek részéről nélkülözhetetlen segédkönyv, részletfizetésre is, a Pécsi Irodalmi és Könyvnyomdai Részvénytársaság útján (Pécs, Munkácsy M.-utca 10. — csekkzámla 7036) rendelhető meg.

Mai számunkban a csendőrnappal kapcsolatban közölt képeket Schäffer Gyula fényképész készítette (Budapest, Rákóczi-út 26.).

Csendőrségi tollforgót árusít, köt, javít Várfai (Vlahina) Mihály nyug. szakaltiszt, Budapest, I., Márvány-utca 29, III. em. 8., vagy Dél József tthts. Budapest, VII., Amerikai-út 74. szám, vagy Fekete Imre nyug. törzsörmeister, Uj-Hatvan, Toldi-utca 2. Árak és munkadíjak: szép, új disztoll, válogatott tollból 10 P, szolgálati tollforgó nagyság szerint 5—6 P, régi toll átkötése 1 P, pótlással 2 P, beküldött új toll vágása és megkötése pótlás nélkül 3 P, pótlással 3 P 50 fillér. A postaköltséget a megrendelő viseli.

SZEMÉLYI HIREK.

Kineveztetett: a budapesti I. kerületben számvivő alhadnaggyá: Fosztó Gyula, Kóka András és Gálos Sándor tthts-ek; a székesfehérvári II. kerületben alhadnaggyá: Kóvári József tthts., számvivő alhadnaggyá: Petneky Imre szv. tthts.; a szombathelyi III. kerületben alhadnaggyá: Pintér Pál I. tthts.; a miskolci VII. kerületben alhadnaggyá: Szalai László tthts.

Új őrsparancsnokok. A budapesti I. kerületben: Pádár Ferenc és Hollós István törm. v.; a székesfehérvári II. kerületben: Sebastyén József I., Palotai János, Halmos Alajos, Váradi Zsigmond tthts., Solymós István, Udvardi György.

Mielőtt vásárol, tekintse meg raktárunkat!

ahol meg találja a legnagyobb választékot férfi és női szövet, solyem, vászon-, ág- és asztalincumban, függöny, átvétő, pap-an, bőrvászon és linolenumban. Magyar és keleti perzsa zőnyék futó- és asztali szőnyegek minden kivételben, illanell, gyapjútakarok a legolcsóbb árban kaphatók.

HIRSCH és POLLÁK cégnél, PÉCS Irgalmasok-u. 4

Takarékossági könyvre 6-7/2 havi hitelt nyújtunk.

Szent István-Társulat

≡ könyv- és papírkereskedése ≡ Olcsó árak! jó minőség.

Az összes katonai alakulatok papír és írószerezei szállítja!

Kövesdi Gábor, Salamon József, és Csizmazia Dávid törm. v.; a pécsi IV. kerületben: Szücs József III., Varga István V., Kozma István, Berkó János, Józsa István I., S. Pápai István, Szilágyi Imre II., Vincze János II., Kővágó Lőrinc és Pál Mihály tthts., valamint Tömö Imre, Palotás János, Halmos András, Arany László és Tóth János IV. törm. v.

Véglegesített: a szombathelyi III. kerületben Tiszai László prbcső.

Házasságot kötöttek. A budapesti I. kerületben: Biró Károly törm. Sárvári Ilonával Toronyon és Ferenc József törm. Bartal Máriával Tápíószelén; a székesfehérvári II. kerületben: Harmati István törm. Pogrányi Zsófiával Szönyben, Kiss László II. tthts. Lakos Etelkával Budapesten és Szalai Sándor IV. tthts. Pető Erzsébettel Lesencetomaj községben; a szombathelyi III. kerületben: Galambos János törm. v. Kálmán Annával Sárvár községben, Lakatos Ferenc törm. v. Varga Vilmával Körmenten, Balaton Károly törm. Soós Franciskával Nagycsákány községben, Fülöp János II. törm. Bárány Erzsébettel Balatonbogláron, Varga József IV. törm. Molnár Irmával Marcalin, Fekete József I. törm. Major Máriával Balatonfüreden és Tölgyes István törm. Horváth Arankával Bősárkány községben; a pécsi IV. kerületben: Dankó Mátyás tthts. Faruk Erzsébettel Kápolnán.

Családi hírek. Született: Tavassy Lajos szds-nak Miklós-Tamás nevű fia; a budapesti I. kerületben Cserfalvi Péter törm-nak Sándor és Tibor nevű két ikerfia, Sallós Ferenc törm. v.-nak Ferenc-Attila nevű fia, Török Dávid tthts-nek Gabriella-Eva leánya és Gesztesi Ferenc tthts-nek Agnes-Valéria nevű leánya; a székesfehérvári II. kerületben Békefi János törm-nak Mária-Terézia leánya, Méri János törm-nak Edít-Erzsébet leánya; a szegedi V. kerületben Horváth András törm-nak István-Sándor nevű fia, Zsidi Miklós törm-nak Miklós-Sándor nevű fia és Szalóki András örm-nak István-András nevű fia; a miskolci VII. kerületben Mártha Gábor tthts-nek Béla nevű fia. — Meghalt: a budapesti I. kerületben Göndöcs Ferenc tthts. Ferenc nevű fia és Cserfalvi Péter törm-nak Tibor, valamint Sándor nevű két ikerfia.

MAGYAR KIR.
LŐPORÁRUDA

SZALAY ÉS RICHTER

Pécs, Király- és Mór-utca sarok

Telefon: 16-86, 25-41

Sport- és vadászati cikkek nagy raktára — Lőszeráruda és puska-műves műhely — Csillárok és villancikkek — Rádió laboratórium — Kerékpárok és varrógépek — Egyenruházati felszerelési cikkek

Megkönnyített fizetési feltételek

Cserkészfelszerelések

Levente felszerelések

Írógépek a m. kir. csendőrség tagjainak kedvező áron és fizetési feltételekkel

PALAITS GÉZA írógép-műszerész mester **PÉCS** Jókai-tér 2. Telefon 21-63.

Írógépek eladása, javítása. — Kellékek. — Alkatrészek.



Olvassa el, mielőtt ír nekünk!

Közleményt nemcsak a csendőrség tagjaitól, hanem bárkitől elfogadunk, de tizenöt gép- vagy kézírásos hasábnál hosszabbat csak előzetes megegyezés után. A közlemények fogalmazási átcsiszolásának és ha szükséges, tartalmi módosításának, valamint a törlés és kiegészítés jogát fenntartjuk magunknak. Aki azt akarja, hogy közleményét változtatás nélkül közöljük, írja rá a kézirat oldalára piros írónal: „Szószzerinti közlését kérem!” A kéziratot kérjük a papírnak csak egyik oldalára, félhasábosan, írógéppel kettes sortávolságra, kézírással pedig jól olvashatóan és nem túlsűrű sorokban írni. Olvashatatlan kéziratot nem foglalkozunk. A kéziratokban semmiféle rövidítést nem szabad használni. Kéziratot csak akkor küldünk vissza, ha a szerző megcímzett és válaszbellyel ellátott borítékot mellékel. Kéziratok sorsáról szerkesztői üzenetben adunk választ. Fényképfelvételek beküldése alkalmával csatolni kell a felvétel készítőjének írásbeli nyilatkozatát, hogy a felvételnek a szokásos tiszteletdíj ellenében való közléséhez hozzájárul. A megjelent közleményeket tiszteletdíjban részesítjük, de tulajdonjogunkat fenntartjuk, azokat tehát beleegyezésünk nélkül nem szabad másutt közölni, sem pedig utánnymutatni. A nyomdai korrektúrákat mi végezzük, korrektúralevonatokat csak kivételes esetben adunk. Szerzőink különlenyomataikat közvetlenül a Stádium-nyomda igazgatóságától (Bpest, VIII., József-körút 5.) szíveskedjenek megrendelni, amely azt velünk kötött szerződésének árszabása szerint köteles elkészíteni. Minden hozzánk intézett levélre válaszolunk, de csak szerkesztői üzenetben; magánleveleket akkor sem írunk, ha a beküldő válaszbellyel mellékel. Minden levelet teljes névvel és rendfokozattal alá kell írni és az állomáshelyet is fel kell tüntetni. Névtelen levélre nem válaszolunk. Hozzánk intézett levelet szolgálati útra nem terelünk, azok tartalma vagy beküldők külé felől senkinek sem adunk felvilágosítást. Jellegül legrészletesebb kisebb helység nevével vagy ötjegyű számot választani. Annak, aki jeligét nem jelöl meg, nevének kezdőbetűi és állomáshelye alatt válaszolunk. Közérdekű kérdésekre nem szerkesztői üzenetben, hanem a „Csendőrségi Lapok”-rovatban válaszolunk. **Előfizetést csak a csendőrség, honvédség és az állami rendőrség, továbbá a bíróságok, igazságügyi és közigazgatási hatóságok tényleges és nyugállományú tagjaitól fogadunk el, másától nem.** A csendőrség tényleges és nyugállományú legénységének egyénei az előfizetési díj felét fizetik. **Előfizetni csak legalább félévre lehet.** Az előfizetéseket kérjük pontosan megújítani, mert felszólítást nem küldünk. A nekünk szánt pénzküldeményeket kérjük a Csendőrségi Lapok 25.342 számú postatakarépképzőtári csekk-számlájára befizetni. **Címünk:** „A Csendőrségi Lapok szerkesztőségének, Budapest. I., Böszörményi-út 21. szám.”

U. L. Sarkad. Bajos volna ezt a levelében javasolt módon szabályozni. Asszonyi hiúságokon és általában a cím-korságon változtatni csak úgy lehetne, ha mindenki magától látná be, hogy titulások követelésével nem lehet műveltséget szerezni, hanem ellenkezően: a műveltségnek kell a titulust kiérdemelnie és megelőznie. Kinek olyat, ami dukál s ami természetes észjárású és komoly emberek szemében nem teszi neveltségessé. Különben az már igazán a férjek dolga lenne, hogy ezen a téren rendet teremtsenek. Csak hát az a papucs...

Fajsz. Miután nyugállományba helyezésekor a polgári nyugdíjtörvény hatálya alá tartozott, katonai szolgálatát szolgálati idejébe a megszakítás miatt nem számíthatják be. Még kegyelmi kérvény útján sem remélheti a beszámítást, ehhez 4 évi megszakítás túlsok.

99.999. Lexikonban felelünk.

Régen vár. Szó van ilyen tanfolyamról. Hogy a szervezeti határozvány érvényes lesz-e annak idején, azt előre nem tudhatjuk. Az írodai ismeretek egymagukban különösebb előnyt nem jelentenek, de hátrányt semmiesetre sem.

Szabolcs. Részletes útmutatást talál kérdésére az 1931. évi 192. lexikonválaszban.

Déliab. Miután szolgált a honvédségnél — bár csak 5 hónapot — örömszeri előléptetésének egyik feltétele 7 és nem 8 évi szolgálat.

Csertő. Magánúton elvégezheti a négy középiskolát. Külön engedély nem kell, de jelentse be közvetlen tisztai parancsnokságának. Tanulása azonban nem lehet akadály a szolgálati kötelei hiánytalan ellátásának.

Keszthelyi örs. A kért példányt postára adtuk, a főlös példányokat kérjük.

Iryi. 1. A vitéségi érempótdíjakra vonatkozó rendelet kibővítése belátható időn belül nem várható. Ha talán valamikor, boldogabb időben, mégis sor kerülne rá, azt nem lehet előre tudni, hogy melyiket veszik előbbnek: a 2. o. ezüst vitéségi érmet vagy a koronás ezüst é. keresztet. 2. E kérdéssel forduljon a Stefánia szövetség ottani kirendelt övönőjéhez. Ha az nem tudna bővebb felvilágosítást adni, írjon újból nekünk. 3. A címet keressük, később erre a jellegre üzenjük meg.

S. I. Nagybaracska. Az ebéden résztvevők a napibetétek az ebédre eső részét fizetik, nem az egész napra eső betétet. Ha a gazdálkodás anyagi helyzete nem kielégítő, nem tehet észrevételt senki az ellen, ha a napibetétek az ebédre eső hányadát felemelten számítják. 2. Meg van engedve.

Hóvihar, Memento. Jó képek, szívesen közöltünk volna egy-kettőt, ha az előző számunkhoz idejében érkeznek.

P. L. törm., Bogviszló. Derekas munkájával rászolgált a jutalomra.

Arcképes igazolvány. Csendőr rendfokozatú a Máv. vonalain félárú jegy váltására jogosító fényképes igazolványt nem kaphat.

Parcellázás

Homoki szőlő- és gyümölcsfa telepítésre, valamint konyhakertészetre kiválóan alkalmas birtokrész, két holdas parcellákban való eladása több évi részletfizetés és igen kedvező fizetési feltételek mellett gróf Károlyi Lajos uradalmából megkezdődött □-ölenként 30 fillértől. Az egész környék termő mintagyümölcsös és szőlőgazdaságból áll. Az uradalom kezelést és telepítést vállal. Elad és szállít mindennemű bor- és csmege-szőlővesszőket, valamint prima betegségmentes gyümölcsfaoltványokat. Ajánlatot és árjegyzéket küld, részletes felvilágosítással szolgál: Uradalmi Intézőség Uzovicslelep, Pest megye vagy dr. Mezei Sándor (szegedi) irodája: Budapest, V., Bálvány-utca 24. II. 3.

KERJEN AJANLATOT a már évtizedek óta vezető világmárkás

STEYR **WAFFENFABRIK**
ÉS



kerékpárookra,

amelyek a csendőrségi szolgálatban megbízhatóságuknál fogva különösen beváltak.

Steyr-Puch művek magyar kereskedelmi rt.
Budapest, VI. Lehel-utca 25.

Országos Ruházati Intézet Rt.

Budapest, V., Eötvös-tér 1.

Telefon: 84-8-32, 84-8-31.

Mint a honvéd jóléti alaphoz tartozó vállalat, szállít 12 havi (dolmányt 24 havi) gh. levonás mellett: egyenruhát, polgári ruhát, fehérneműt és minden felszerelést.

Vidéki megbízottak!

v. S. I.-né, Magyaróvár. Olvastuk s az illetékesek is tudnak róla. Természetes, hogy nem hagyjuk szó nélkül ezt a nem éppen barátságos, annál meglepőbb beállítást. A testülettel való együttérzést és a szíves figyelmet hálásan jölessen köszönjük.

Kunhegyes. Az óvadéku felajánlott ingatlan tulajdonosa nem változott, nem változott tehát az adófizetésre kötelezett személy sem. Természetes ennél fogva, hogy csak az após köteles befizetni a vagyonaodót, mert hiszen kétszeresen senkit és semmit megadóztatni nem lehet. Ugyanez áll a jövedelemadóra is. Az após teljes jövedelme után megfizeti az adót, tehát az apanage után is, ami egyébként nem jövedelem az Ön szempontjából és adóügyi tekintetben, hanem csupán önként felajánlott rokoni támogatás, ami, mint ilyen, nem esik jövedelmi adó alá. (500/1927. számú „Jövedelem és vagyonaodóra vonatkozó hivatalos összeállítás” és 50.000/1927. számú pénzügyminiszteri végrehajtási utasítás). Tessek fellebbezni, mert valami súlyos tévedés lehet a felszólításban. A fellebbezés módozataira a községi előjáróság ad útmutatást.

28.812. Az igényjogosultsági igazolvány birtokában igénye van a polgári altiszt állásra. Ha ideiglenes alkalmaztatása vagy próbaszolgálatát alatta baja miatt nem felel meg, hátrány nem éri, mert a törvény rendelkezései értelmében visszatérhet a testületbe. A csendőrségnél rendfokozatánál fogva irodai szolgálatra nem kérheti beosztását. Hogy fogyatkozását nyugdíjaztatása esetén figyelembe veszik-e, az a felülvizsgáló bizottság előtt dől el. Ha szolgálatellátás közben szerezték, akkor igénye van a sérülési pótdíjra, feltéve, hogy a kivizsgálás kellő időben és eredménnyel megtörtént. Célszerű volna másfél évig kitartani.

Nagymagyarország. Ha megállapították, hogy igénye van a kard- és sisak nélküli magyar háborús emlékéremre, akkor ugyanazon az alapon kérheti az osztrák háborús emlékérmét, mert hiszen a monarchia egyetemes katonai érdekeinek az előmozdítása címén kapta a magyar érmet, tehát ugyane címen, a volt hadsereg másik, velünk etekintetben viszonyosságban levő, mai jogutódjának ugyanazon érdemek elismerésére alapított érdemre elnyerésére van igénye. Magától értetődik viszont, hogy ha valaki az ellenforradalom alatti magatartásáért kapta a magyar háborús, kard- és sisak nélküli emlékérmét, az nem igényelheti az osztrák érmet, miután akkor már nem azonos érdekek védelméért volt szó.

I. 15.555. Névtelen levélre nem válaszolunk.

Ezüst gomb. A csendőr sapkáján a gombok nem ezüstöztek. A kérdés különben rendezés alatt áll.

Érem 1911. Kérheti.

Bánát. Csak 1937 októberében tölti be azt a 10 évet, mely után általában lehetőség nyílik az őrsparancsnokképző iskolába való jelentkezésre. (Előléptetési rendelkezések 12. pont első bekezdése.) De mert 2 évig szolgált a honvédségnél, igénye van a korábbi jelentkezésre. Ezt különben meg fogja tudni akkor, midőn a folyó évben induló őrsparancsnokképző tanfolyamba a jelentkezésre a felszólítást kiadják. Addig mi sem tudunk egyebet mondani, mert még nem tudható, milyen arányú lesz a következő tanfolyam.

Ereklje. 1. Kérhető. 2. Az apától nyilatkozatot kell beszerezni arról, hogy lemond az emlékéremről. 3. Az osztrák háborús emlékérem elnyerésére az alaprendelet 5. pontja értelmében annak van igénye, aki cselekvőleg vett részt a segélyezésben. 4. Ha ezt a községi előjáróság igazolni tudja, annak nyilatkozatát kell csatolni.

Kunság. 1. Ha a kikérdezték a járőr magánjegyzeteinek az aláírását megtagadja arra hivatkozással, hogy az nem hivatalos jegyzőkönyv, azzal szemben semmi kényszerítő hatalma nincs. Legfeljebb azt teheti meg célszerűségi okból, hogy a jelen volt bizalmi egyénnel záradékoltatja jegyzeteit arra vonatkozóan, hogy az aláírás megtagadása előttük történt. 2. Eltávozási engedély nélkül nem hagyhatja el az őrsállomást. 3. Lexikonban felelünk.

Kozma örmester, Madaras. Tegyen örse a becslési jegyzőkönyv felterjesztése mellett jelentést és kérjen döntést. Megjegyezzük, hogy az első példában a becsléses körüli okokban látjuk a hibát s ezért nem felel meg a számítása: feltűnő ugyanis, hogy egy ember mellett 5 hónapon át nem csökken, hanem 129 pengővel növekszik a vagyon.

Bozót. 1. Lexikonban felelünk. 2. Tájékoztatja erről a kérdéssel az 1931. évi 76. és az 1934/41. lexikonválaszunk. 3. Az 1935. évi zsebkönyvben feleletet talál erre.

Balogh József, Sopron. Mindenki megkapja az értesítést, az állásokat betöltötték. A 20 f. bélyeget lapunk javára bevételeztük.

T. J. cső., Csesznek. Már most idejéjtmulta képek. A várrom jó felvétel, de a témája távolesik tőlünk. Egyiket sem közölhetjük, ellenben dicséret illeti meg azért, hogy fényképezés közben sem a csendőr-mivoltát, sem pedig a testület lapját nem felejté el. Küldje a képeket, majd akad közölhető is.

Kuria. Nem ajánljuk a szóbanforgó kártérítési pert, mert nagyon könnyű volna védekezni ellene. Elvégre magának az öre vonatkozó ténynek a megállapítása volt a lényeges, legalábbis erősen vitatható tehát, hogy az érdekelt közelessége ezen a kereten túl megállapítható-e vagy sem. Annyi bizonyos, hogy a fenytés mérve az e.követett cselekménnyel arányban áll, enyhébben akkor sem bírálhatták volna el, ha a többiek szerepét bármennyire figyelembe vették volna is. A bíróságot ítéleteiben ezek a szempontok egyébként sem befolyásolhatják és bizonyosra vesszük, hogy amúgyis mindazt figyelembe vették, amit a le-velében önmaga szerepének az enyhítésére felhozott. Örüljön, hogy ilyen enyhén szabadul a kártérítési perből. Igaz, a szegényjogos perlésben szerepe lehet annak is, amire hivatkozik, végeredményében azonban az ügyvédi költségeket mégis csak önnök kellene fizetnie, pernyertes semmiképpen sem lehet ebben az ügyben. Ismételjük, méltányos a bírói ítélet öre nézve, mert a fenytésből ítélve, a cselekmény elég súlyos lehetett. Várja meg tehát most már nyugodtan a Kúria döntését, amely csak az anyagi vagy alaki jogszabályok szempontjából bírálja el az ügyet. A Kúriánál személyesen nem védekezhettek, annak azonban haszna lehet, ha ügyvéd jelenik meg a tárgyaláson. Tegyen azután pontot az ügy végére és őrizze meg tanulságul, hogy bántalmazni nem szabad.

ixe csodás
neve **érdős**
kávépótló

nem kell hozzá cikória se szemeskávé
mégis kitűnő a tejeskávé. 1/8 kg. 30 fillér

BÚTOR tartós, modern kivitelben, kényelmes részle-
fizetésre kapható:
KISIPARI TERMÉKEK BÚTORCSARNOKA RT.
Budapest, VII., Dohány-utca 66. sz.
Fióküzlet: VII., Péterffy Sándor-u. 40. Herndő-u. sarok.

NEMESSÉG kikutatását és igazoltatását,
nemesi névváltoztatását
Címerek megfesttetését vállalja
HERALDIKA iroda: IV., Gróf Károlyi-u. 14. T. 84-3-99 és 84-99

Bizalommal vásárolhat a legegyszerűbbtől – luxus kiviteleitől
BÚTORT GLÜCK JÓZSEF bútorcearnokban
Budapest, VIII., Rákóczi-ú. 63.
(Magyar Divatcsarnokkal szemben)
A m. kir. csendőrség tagjainak árengedmény és kedvező fizetési feltételek.



Mint közlegény a vérmezőkön.

(Regény.) (5.)

Írta: SÓLYOMVÁRI MIHÁLY.

Most már miénk a falu. Kifeküdtünk a kertekbe. A század összeszedte magát és egy rajvonalba feküdt. Én most a század balszélső embere vagyok, egy hatalmas, friss földhányás mellett fekvő tüzelék. A bajtársak most összevissza vannak keveredve. A Fodróczy káplár, jó bajtársam is hátra ment már ronccsá lőtt kezével. Épp akkor kiáltott oda, amidőn a pajtát döngöttük. Véres kezét mutatta búcsúzóul. Nem értem rá vele foglalkozni, pedig úgy szerettem, mint a testvéretem.

Pár pillanatig szétnéztek most. Jobbról fekszik a század roncsa. Legszélső embere Szalai zászlós úr, hatalmas természetével fa mellett áll és lő. Balról, vagy nyolcvan lépésre, még áll egy házcsoport. Előtte fekszik a negyedik század. Az oroszok futkoznak be a házba a rajvonalból. Ezekre tüzelünk. Most ketten erre felénk is jönnek, bújva a ház fala mellett. Egyiket célbaveszem. Fegyverem eldördül, mindketten előre buknak. Egy harsány hang jobbról, amelyből csak a nevetem értem. Arra nézek, Szalai zászlós úr fegyvere irányából rögtön látom, hogy egyiket ő lötte le. Nevetve kiáltja újból:

— Brávó, Stanitz!

Mivel tölem balról a negyedik század vagy 40—50 lépésre kezdődött, fokozottabb figyelmet kellett fordítani az oldalról jövő esetleges támadásra. Háttunk mögött már égett a házak. A kertek tele ha ottakkal és sebesültekkel.

Jobbról tölem vagy 30—40 ember a 3-ik századtól. A töltényem már fogyóban, pedig már kétszer is pótoltam negyven-ötven darabbal az elesett bajtársaimtól. Szólok a jobbról lévő Leitgebnek, hogy vegyen ki a házi tölténytartóból, ahol még 100 darab volt és én nem tudtam kivenni, mivel igen szorosan álltak egymás mellett az új bőröndben. Hason odaküszört hozzám vagy négy-öt lépésről. Kivett 60 darabot és visszaküszört a helyére. Lehetett már délután 3 óra, vagy több is, hisz nem értem rá órát nézni, amidőn az oroszok előttünk mindig sűrűbb rajokban törtek elő az erdőből körülbelül 800 lépésről.

Látva a helyzet kialakulását, Szalai zászlós úr a századmaradékot visszarendelte a túlsó kertekbe, mert már az összes házak kigyulladtak és a későbbi visszahúzódotást kétségessé tette egy esetleges túlerős orosz támadás esetén. Nekem eleget kiabáltak, amit csak később tudtam meg. Azonban én semmit sem hallottam az irtóztató ropogástól és harcizajtól, amit az égő házakban maradt patronok robbanása és a lövöldözés okozott. Jól fedett helyzetemből lövöldöztem az előttem elterülő tarlón és szántásokon előretörő orosz rajvonalakot. Gyönyörű kilövéssem és biztos fődőzékem annyira lekötött, hogy nem törődtem semmivel, csak az ellenséggel.

Az oroszok mindig közelebb és közelebb jöttek sűrű rajokban és lomhán lefeküdtek. Már az első rajok kétszáz lépésre lehettek és a töltényem fogyóban volt. Alig 30 darab feküdt mellettem. Na, gondoltam, jó lesz még a bőröndben maradt 40 darabot is elővételtem a Leitgebvel, mert épp akkor fogy el a töltényem, amidőn a legjobban kell.

Odakiáltok a szomszédomhoz, úgy félvállról:

— Du, Leitgeb, nimm ausz anderen municion. — Németül kellett kiabálnom, pedig csak keveset tudtam. Azonban bármily hibásan mondtam is, megértették. Most azt hittem, hogy talán nem értette és már mérgesebben kiabáltam feléje. Azonban most már oda is néztem, ahol előzőleg feküdt, hogy miért nem jön, hisz nincs vesztegetni való idő.

Ez volt számomra legmegdöbbentőbb pillanat az egész háború alatt. Ugyanis jobbról eltűnt a századom. Nem láttam egy élő embert sem a 76-osokból. Csak a sebesültek és a halottak feküdtek mellettem. Az én Leitgebem is eltűnt



Keresztény úrihölgyek!

Ne kísérletezzenek a kabát. Kosztúm, ruha vételénél, mert az bizalmi cikk. Gyapjúszövetből tartós kabátot nálam vehet a legolcsóbban.

Fazon és kivitel a legszebb !!!
Kivánságra mérték után is készítik !!!

Kiváló tisztelettel

KOVÁCS

Múzeum-körút 21.

„Pro Pátria“ kötelékében

FERKÓ OLAJ

lőszerszámot, csizmát, bakáncsot puhít, feketit és tartóssá tesz

Egyéb gyártmányok: Bórlakk, nyeregszappan, bőrszír szerszám- és cipőpaszta, fénymáz (Schuhwachs)

Gyártja: **Müller és Társa Ipari Segédanyagok Gyára**

Budapest, X V., Gizella-út 53-55.
Telefon: 97-0-61.

42 éve a világot uraló eredeti angol The Champion kerékpárokat havi P 20.— és saját készítésű kitűnő Royal Star kerékpárokat 180.— P-ért havi 16.— P részletre, kerékpáralkatrészeket

NAGYBANI GYÁRI ÁRBAN.

Külsőgumi 3.90, belső 1.20, pedálok 2.10, kormány 3.20, sárvédők 1.20-tól feljebb. **LÁNG JAKAB és FIA,** kerékpárnagykereskedés, Budapest,

VIII., József-körút 41. Képes árjegyzék ingyen. Alapítva 1869.



ÓRAK, egyszer, arany és ezüst ajándék-
tárgyak a legnagyobb választékban

Adler Bélánál, Kaposvár

Olcsó árak és könnyített fizetési feltételek!

SÁGI GYULA és FIAI

divatnagyrúháza

Székesfehérvár

Alapítva 1853-ban.

Hatalmas raktárát fehérmű, szövet, vászon, szőnyeg, női kelengye, stb ajánlja a m. kir. csendőrség tagjainak

Kedvező fizetési feltételek!

mellőlem, mint a kámfor. Még csak nem is szólt. A Szalai zászlós úr sem állt a fa mellett. Vagy öt lépésre tőlem jobbról egy döglött tehén és pár döglött liba. A tehén mellett két elesett 76-os, fegyvereik a ténhénre fektetve. Odébb pár lépésre egy öreg asszony hullája, úgy látszik, agyonlőtték, amint a libákat terelgette, midőn mi idejöttünk.

Sehol senki! Sehol egy 76-os! Az oroszok még mindig közelebb nyomulnak hozzám. Csak töltenem volna! Ez a 30 darab kevés. Belemarkolok a hátibőröndbe, hogy kivegyem a bent maradt negyven darabot. Nem sikerült. Ha lebontom a hátibőröndömet, észrevesznek, hol fekszem. Villámgyorsan cikáztak a gondolatok az agyamban. Hisz az életről volt szó. Ha felugrom, rögtön agyonlőnek... Ha megvárom őket, úgy szűrnak agyon. Csak ne volnának oly messze az elesett bajtársaim, hogy töltenyvet vehetnék el tőlük. De, ha kimászok a jó földözékből, észrevesznek.

Igy gondolkodtam pár pillanatig. Már a biztos halálra gondoltam. De azon elhatározással, hogy drágán adom, ha már nincs más menekvés. Most már a töltenyvel takarékoskodtam. Csak a biztos célra lőttem, mindig a legközelebbire. Halálos dac és elszántság a biztos halálra úgy megnyugtató, hogy ha még ma is reá gondolok erre a kritikus helyzetre, azon csodálkozom, hogy voltam képes még löni is. Már az oroszoknak is feltűnhetett valami, mert ők nem is lőttek, csak nézegették az égő házak és pajták felé. Azonban, ha felkeltek az első sorok, néhányan mindig fekvő maradtak. Az oroszok szinte kullogva jöttek vagy 150 lépéssel.

En már az utolsó öt lövést tettem a fegyverembe. Kettőt kilövék. Két orosz felbukik. Most már páran észrevesznek. Biztosan meglátták a földhányásra fektetett szuronyos fegyveremet. Mutogatnak és egyszerre lönek. Na, most véged, Miska, gondoltam. Itt az utolsó óra. Agyam lázasan lüktet. Kereste a menekvő utat. A golyók szórták a homokot. Még három lövésem van. Most kettőt ismét kilövék. Két orosz bukik fel. Most ordítás. Szaladnak felém vagy ötvenen. A többi utánuk. En már nem gondolkodom. Valami a bensőmben azt sugja: — Ugorj fel és fuss! Hisz mindjárt megölnek. — Felugrottam és szaladtam. De hová? Hátam mögött az égő házak összerogyott, elterülő tüztengere zárja le az utat, csak jobbra szabad egy keskeny, 100—200 méteres sáv az orosz rajvonál és az égő házak között.

Erre szaladtam én. Az oroszok ordítanak, futva, fekvő, térdepelve tüzelnek rám. Már azt hittem, hogy szitává lőttek, csak én nem érzem, hisz mindig azt hallottam, hogy akit megölnek, mindjárt nem is érzi. Villámgyorsan szaladtam 150 lépést a két tűz között. Mint üzött nyúl a körvadászon, úgy kerestem a menekésre alkalmas utat. Már látom, hogy elém kerülnek. Jobbról két háznak csak a te-

teje ég. Alul sűrű füst gomolyog. Inkább a tűzhálal, mint az oroszok kezébe! Villámgyorsan tűntem el a két égő ház közötti füstgomolyagban, nem gondolkodva azon, hova jutok. Erős arcultás a hőségtől és támolyogva, fulladozva bukok fel a faluban húzódos út mellett árokba. Meg vagyok mentve. Itt már ritkább a füst. Tüdőm friss levegő után kapkodott.

A hal arcom megpörkölődve, más bajom nincs. Megtapogattam testrészeimet, vajjon igaz-e, hogy élek. Igaz-e, hogy nem folyik a vérem. Igaz-e, hogy ép vagyok még?

Sehol semmi nyoma a sebnek. Csak a nadrágom térdnél átlőve. Az oroszok a túloldalon maradtak. Hisz utánam nem jött volna senki, talán még a cár birodalmáért sem.

Futtomban még láttam, amint a második zászlóaljunk félkörben jött előre vagy 600 lépést és oldalról löni kezdtek az oroszokat.

Amint kifújtam magam, rögtön észrevettem, hol vannak a megmaradt bajtársaim. Hol a harmadik század? A kertekben mindenfelé a leselkedő 76-osok, az első és a második századtól. Ezeknek hamar megmondom, hogy az oroszok hol állnak. Megrohanástól tartania egyik félnek sem kellett, mert a tüztenger közöttünk terült el. Meg kellett várni, míg leég minden s csak úgy lehet ismét egymásra támadni.

A harmadik század lejjebb van a szélmalom felé, épp azon a helyen, ahol elsőbben találtam őket. Sietek hozzájuk. Körülbelül ötvenen-hatvanan lehetnek egyvonalban. Amint meglátnak, megörlőnek. A zászlós úr kérdezi, hol voltam? En gyorsan jelentem, hogy áll a helyzet a túlsó oldalon. Ekkor mondja, hogy épp azért hozta vissza a századot, hogy két tűz közé ne kerüljön.

Most kissé széjjelnezek. Hogy is áll a helyzet? Balról oldalt előre a szélmalom körül adáz tűzharc. A mieink már nagyon közel vannak. A malom túlsó oldalán is előretör a negyedik zászlóaljból az egyik század. Az oroszok erősen szaladgálnak össze-vissza az épületek körül. Mi most nem segíthetünk, mert golyóink a bajtársainkat is találhatják. De nem is kell, mert pár tüzérségi lövedék csap le az épületekre, amelyekből rögtön fekete füst tör föl. A szélmalom már odavan. Már rég kellett volna. Az oroszok most menekülnek, már akik tudnak, mert a negyedik zászlóalj és a mi oldalozó tüzeléseinktől mindig ritkábbak lesznek futó soraik. Még most előtűnk, jobbra a szélmalomtól, körülbelül kétszáz lépésre áll egy három házból álló házecsoport. Erre szaladnak a szélmalom körül megmaradt oroszok és ide nyomul az erdőből előretörő csapat nagy része is. Itt már sokan vannak. Úgy látszik, ismét támadni akarnak.

(Folytatjuk.)

Írógépek

a m. kir. csendőrség tagjainak kedvező áron és fizetési feltételekkel

Kovács A. és Társa

Royal írógépek vezérképviselője, Budapest, V., Nádor-u. 5. Telefon: 8-13-67.

Újrendszerű bűtorhitel!

KARDOS TESTVÉREK

Budapest, VII., Wesselényi-utca 18. szám (Kazinczy-utca mellett). — A m. kir. csendőrség tagjai lakásukat berendezhetik

váltó- és előleg nélkül, 30 egyenlő havi részletre

vagyis minden 100 pengő után 3.33 pengő részletre. Egy éven belüli törlesztésnél a kamatokat visszatérítjük.

Óra, ékszer, ajándéktárgyak

kerékpárok, varrógépek

alkatrészek megbízható minőségben, versenyképes áron, kedvező fizetési feltételek mellett

Svájci Óraház - Diadal kerékpár áruház Budapest, VII., Thököly-út 26. A csendőrség megbízható bevásárlási forrása



Hegedű, Harmonika, Tárogató, Gramofon, Rádió

és az összes hangszerek legjobb

itt a magyar gyárban kaphatók

Csendőröknek részletre is

MOGYORÓSSY HANGSZERGYÁRA

Budapest, VIII., Rákóczi-út 71. Árjegyzék ingyen

IROGEP

új és újjáépített hordozható és nagy írói írógépek

HUNGÁRIA és RHEINMETALL

hordozható írógépek tökéletes kivitelben, messzemenő jótállással

FORBÁTH és RÉVÉSZ

Budapest, V., Bálvány-u. 26. — Tel.: 10-2-19

A m. kir. csendőrség tagjainak árendemény és kedvező fizetési feltételek

FOG

nyúzás tömés pótlás, minden kivitelben.

Lelkiismeretes munka. — Olcsó ár. A m. kir. csendőrség tagjainak kedvezményes fizetési feltétel.

Kezelés egész nap.

Tel.: 28-1-01.

Traufmann

áll. vizsg. fogász VI., Nagymező-utca 41.

Helyszínrajz

pályázatunkra, amely a folyó évi 1. számunkban jelent meg, közel kétszáz megoldás érkezett be. A beküldött rajzok — kevés kivételtől eltekintve — általában jók, de sokan megfeleltek a helyszínrajz elengedhetetlen tartozékáról: a mérleőről.



A legjobb helyszínrajzot **Kiss Károly I. tőrzsőrmester** (budapesti 1. nyomozó alosztály) küldötte be.

Igen jó helyszínrajzokat küldöttek még be a következők (nem a rajzok értéke, hanem a pályázók nevének betűrendje szerint): **Balázs József II. tőr. v.** (Toponár), **Báró Dezső őrm.** (Mezőhegyes), **Benkő Vince őrm.** (makói 2. gy. tanao), **Dér Ferenc prbcső.** (makói 2. gy. tanao.), **Fabók cső.** (Bercel), **Füleki József cső.** (Balassagyarmat), **Harangozó Mihály cső** (budapesti 1. nyom. ao.), **Horváth Mihály I. thtts.** (makói 2. gy. tanao.), **Kalotai Ferenc prbcső.** (makói 2. gy. tanao.), **Lantos Kálmán tőr. v.** (makói 2. gy. tanao.), **Nagy Gyula tőr. v.** (Vámosmikola), **Szakál Pál I. tőr. v.** (budapesti 1. nyom. ao.), **Tóth Lajos II. tőr. v.** (Balkány), **Tóth László II. thtts.**, **Vida József tőr. v.** (Alsódabas) és **Zirczi József cső.** (Békés).

Külön ki kell emelnünk a makói 2. gyalog tanalosztály hallgatóinak a szorgalmát, akk közül sokan pályáztak, közöttük **vitéz Jenei József** próbacsendőr is, aki pontos, egyszerű, tetszetős és hibátlan — általában meglepően szép és jó — munkájával a második díjat nyerte el. Megérdemli ez a törekvő, ügyes fiatal bajtársunk, hogy megoldásként az ő pályázatát közöljük.

Az én lovam

címmel a január 15. számunkban hirdetett pályázaton harmincnyegen vettek részt. Mikor a három legjobb pályázatnak



helyezettünk kilátásba jutalmat, tömeges pályázatra számítottunk, így azonban csak egy jutalomdíjat ítélhetünk oda. Legérdekesebb, a ló és lovas barátságára legjellemzőbb **Kaszás János őrmester** (Kondoros) pályázata, *szép asztali órával jutalmazzuk.*

A Nyé. haszna.

(Pályázat.)

Pályázatot hirdettünk azok számára, akik a *Nyomozati Értesítő* rendszeres, szorgalmas és szemfüles tanulmányozása révén eredményeket tudnak felmutatni. A pályázatban hivatkozni kell a NyÉ. vonatkozó adataira és le kell írni, hogyan kapcsolódtak be az adatok a pályázó szolgálati ténykedésébe, milyen eredményt és hogyan sikerült elérnie. Az adatok helyességét a pályázaton az őrsparancsnokkal igazoltatni kell.

Pályázatot csak a csendőrség legénységi egyéneitől fogadjunk el. A legeredményesebb pályázót értékes, díszes asztali órával jutalmazzuk. Határidő: április 1, az eredményt az április 15-iki számunkban fogjuk közölni.

A szerkesztésért és kiadásért felelős:

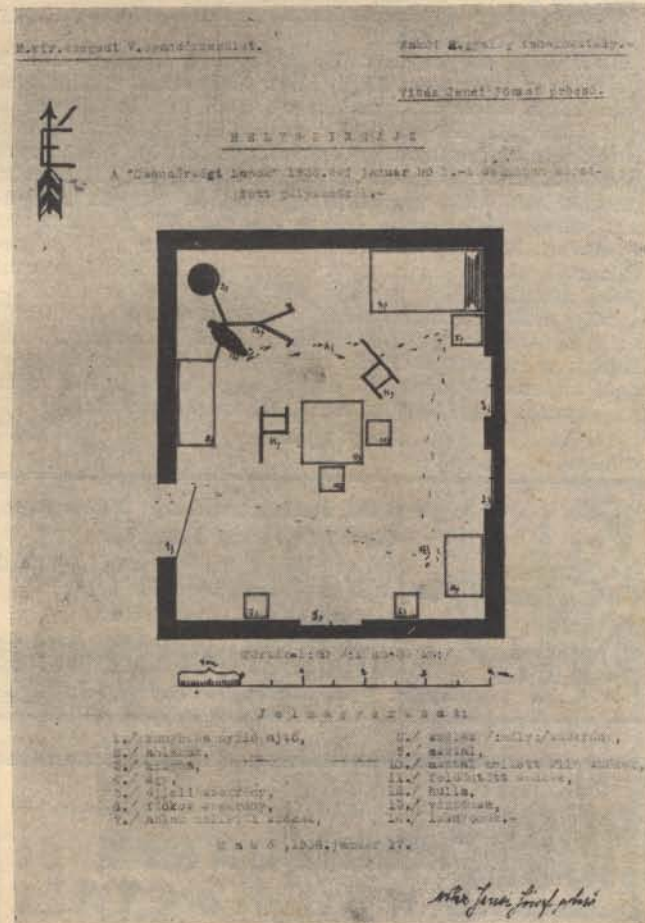
MOHACSY LAJOS százados.

Stádium Sajtóvállalat Részvénytársaság, Budapest, VIII., József-körút 5. — Felelős üzemvezető: Györi Aladár.

MAGYAR



GYÁRTMÁNY



(makói 2. gy. tanao.), **Németh Pál thtts.** (Karancseszki), **Nyerges Mihály prbcső.** (makói 2. gy. tanao.), **Pákozdi Gyula cső.** (Torony), **Sebestyén Ferenc cső.** (Tarcsl), **Sza-**

különleges fizetési kedvezmény

a m. kir. csendőrség tagjai részére.

Egyes bútorok és teljes berendezések. Szőnyegforgács. Ebédlő- és futószőnyegek, szexionok, paplanok stb. Ágy-nemű és fehérnemű vásznak. Ruhaszövetek. Csillárok. Egyszerre szerzi be és Ön tesz ajánlatot, hogy kíván fizetni.

LAKÁSBERENDEZŐ-nél

Budapest, VI., **Liszt Ferenc-lőr 5.** Telefon: 271-77.
VI. déli r. negyvenötödik kőrűrk hívéra